

Z občinskim referendumom proti ukrepu goriške uprave

Mandala
in njegova
dolga pot
do svobode

12 - 13

9 77124 666007

Primorski dnevnik

*Zaklad
ne sme
ostati
v sefu*

ALJOŠA GAŠPERLIN

Postopek za izdajo koncesij za nove dejavnosti v tržaškem starem pristanišču je v končni fazi. Rok za vložitev prošenj bo zapadel konec julija, po končani selekciji zmagovalnih načrtov pa bodo postopoma stekla dela. Prvi novi objekti naj bi nastali že po 5 letih, medtem ko naj bi staro pristanišče dobilo nov videz v roku 15 let in bo na 700 tisoč kv. metrih nastala vrsta novih dejavnosti. Globalen projekt je vreden 800 milijonov evrov, ko pa bi ga res udejanili, bo tudi mesto zaživelo na novo in imelo od tega marsikatero korist.

Da smo po več poskusih ponovnega razvoja na pravi poti, zagotovljata predsednik tržaške Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli in tržaški župan Roberto Dipiazza. Če prvi neutrudno dela v prid splošnemu razvoju pristanišča in torej tudi Trsta, pa čeprav mu nekateri mečajo polena pod noge, je drugi prepričan, da se bo staro pristanišče začelo spet razvijati še pred iztekom njegovega drugega in zadnjega mandata. Dipiazza namerava očitno pustiti novim rodovom »zgodovinski« dogodek, ki ima še poseben političen pomen. Če je res, kot je res, da je staro pristanišče zmrznjeno ogromno let, vedo že ptički na strehi, da kroji usodo strega in novega pristanišča le nekaj ljudi v zakulisju politike. Če se je torej župan postavil ob bok Bonicioliju in poudaril, da soglaša z gradnjo logističnega terminala pri Fermetičih, mu je treba privoščiti, da bodo njegova prizadevanja za preporod starega pristanišča tokrat res uspešna. Kot je sam župan naglasil, je staro pristanišče »zakladek« mesta. Zato si Trst ne sme privoščiti, da ostane ta zaklad še naprej v sefu.

BLIŽNJI VZHOD - Dogodek pozdravila OZN in EU

Izrael in Hezbolah izmenjala ujetnike

Izrael prejel posmrtnе ostanke dveh vojakov in izpustil pet borcev

LONJER - Mednarodna likovna delavnica Arteden

Ustvarjalni utrip

Že šesto poletje zapored se Lonjer za teden dni spremeni v eksperimentalno televadnico za manjšinske likovnike

LONJER - Lonjer se je že šesto poletje zapored spremeni v veliko mednarodno likovno delavnico, v kateri se šest manjšinskih umetnikov iz vseh koncov sveta preizkuša v ustvarjanju. Pobliže smo spoznali tržaškega fotografa in grafične-

ga oblikovalca Riccarda Baldassaria, furlanskega grafika in ilustratorja Emanueleja Bertossija, oblikovalko gline, Brazilko Lauren Moreiro, češko slikarko Vero Kotlárovo, špansko slikarko Carolina Raventós Jurado ter argentinskega

fotografa in skladatelja Juliana Teubála.

Za kulisami Artedna pa se kot vedno skriva neutrudno delo članov SKD Lonjer-Katinara, mladincev in domačinov.

Na 11. strani

TRST - Prošnjo za koncesije za nove dejavnosti je že vložilo 40 podjetij

Čez 15 let nov videz tržaškega starega pristanišča

TRST - Župan Roberto Dipiazza si je včeraj v spremstvu predsednika Pristaniške oblasti Claudio Boniciolija ogledal staro pristanišče, kjer naj bi v prihodnjih 15 letih nastala vrsta novih objektov, vezanih na pristaniške oziroma pomorske dejavnosti. Po odobritvi ustrezne variante k pristaniškemu regulacijskemu načrtu je namreč zdaj postopek za preporod starega pristanišča v končni fazi. Konec julija bo zapadel rok za vložitev prošenj za izdajo koncesij za nove dejavnosti. Doslej je prošnjo že vložilo 40 podjetij iz Italije, Evrope in tudi izven nje.

Na 7. strani

ITALIJA Od leta 2010 osebne izkaznice s prstnimi odtisi

RIM - Od 1. januarja 2010 bodo osebne izkaznice morale biti opremljene poleg s sliko tudi z elektronskimi prstnimi odtisi njihovih lastnikov. Tako vsaj predvideva popravek k zakonskemu odloku o triletnem finančnem manevru, ki ga je v noči na sredo soglasno odobrila proračunska komisija poslanske zbornice. Medtem pa se je v vladni večini pojavilo prvo resno politično razhajanje med premierom Berlusconijem in Severno ligo. Jablko spora je pravosodna reforma.

Na 5. strani

MANJŠINA Finančni ukrepi FJK za Slovence

TRST - Nova deželna vlada je na predlog odbornika Roberta Molinara sprejela prve finančne ukrepe v korist slovenske manjšine. Gre za 100 tisoč evrov za ovrednotenje rezjanščine in beneških narečij ter prva sredstva v Sklad za Slovence, ki ga določa deželni zaščitni zakon za našo manjšino.

Nekdanji odbornik Roberto Antonaz kritizira ukrep za Rezjanje, medtem ko ga deželni svetnik Piero Colussi (občanska lista) pozdravlja.

Na 3. strani

ČETRTEK, 17. JULIJA 2008

št. 169 (19.259) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zatrlj nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina PLACANA V GOTOVINI

Sprednje in aboniranje postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

CENA
V SLOVENI 0,80€ (191,71 SI)

80717

8

0717

8

0717

8

0717

8

0717

8

0717

8

0717

8

0717

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

77124

666007

9

TOMIZZOV DUH

Dašin dah

MILAN RAKOVAC

Toplo priporočam vsaj tržaškemu slovenskemu kulturnemu krogu (italijanski je tako samemu sebi zadosten!) da brže-bolje prevede netko na slovenški neki od romana DAŠE DRNDIĆ, recimo potonji i nagrađeni »Sonnenschin« (inače nadimak Riccarda Illyja), čija se radnja mahom dogaja po Trstu i Gorici, sa mnogo tih zlosretnih Židov, Hrvata i Slovenaca i Talijana...

Daša Drndić je, za me, Njeno Estetsko i Etičko Veličanstvo; skrupulozno, istančano biće, nježne emocije i britke riječi; njena proza naprosto razara banalnost, ubija frivilnost, de-nuncira površnost – svu tu poputbinu tako dragu ovoj post-post-civilizaciji.

Daša Drndić i ja dijelimo istinsko prijateljstvo, ali i dio povjesnog mita i rituala ščavunskoga, narodnjačkog, partizanskog; njen djed Edo i moj djed Ive bili su viđeni istarski narodnjaci; njen otac Ljubo (iz jugoslavenskog egzila vrativši se u Istru) i moj otac Joakim proklamirali su 13. septembra 1943. povjesne Pazinske odluke kojim Pokrajinski NOO za Istru »kida sve veze s Kraljevinom Italijom, i proglašava sjedinjenje s našom hrvatskom braćom«. Zajednička nam je i strast za literaturu;

more-faction-than-fiction...

»Važno je ostati izvan – autsajderi bolje vide«, veli Daša Drndić u razgovoru za prestižni »Meditoran«, prilog za kulturu riječkog »Novog lista«.

Istranka po ocu, Dalmatinka po majci, školovana i formirvana u Beogradu; žena svijeta koja je kao Hrvatica bježala iz Beograda u Hrvatsku, onda iz Hrvatske u Kanadu, a onda kao jedna esule natrag u Hrvatsku, da bi se sa svojom kćer Mašom skrasila u Rijeci, gdje predaje na Filozofskom fakultetu. I piše prvorazrednu prozu; manhom o holokaustu. Što, naravno, židovskom krugu nije promaklo.

Pomalo historioidan i poviješ lo-kalističan, ne mogu ne diviti se njenom ne-identitetu, anti-identitetu, njenom pogledu u svijet iz sebe i u se iz tog istog svijeta. Provincialnost duboko prezire, Daša, a onda se pograbimo prijazno sar-kastični, kada se ona usudi naći pro-vincijalnost i u našoj provinciji pogra-ničnoj; kojoj ja, dakako, pripisujem nad-naravna svojstva, i ljudi i ambijenta, smješno pristran.

Daša se, tako, bori i sa »svojom« Rijekom, pa ju tješim da je »špažičar-stvo« dio ambijenta; pukne jarbol, a daj bokun špaga pak čemo vezati:

»U Rijeku sam došla s određenom prtljagom, s kontingentom znanja i iskustva koja se nisu mogla odmah 'pre-saditi' na to, za mene, novo tlo. Učila

sam Rijeku i ona je učila mene. Osim toga, tko ima tajpiju nad određenim gradom, nad određenom zemljom? Tko ima pravo bilo kome docirati kako će se osjećati, koliko će domoljublja be-smisleno uokolo verbalno sijati, odreditati okvire i domete i sadržaje domovine?...«

Dašin dah zrači, naprsto, ovdje među nama, zrači životnošću, kritičkim mentalnim zdravljem; »pa da, ja zračim!«, sardonično mi reče, jer ide na zračenje poslige operacije. Eto to je oslobođeno ljudsko biće. Prijazna je ona, Daša Drndić, inače, i uvijek ponese čovjeka zanosnim smijehom, i sonornim malko nazalnim i prkosnim altom, uvijek s nama na Forumu Tomizza, po Umagu, Kopru, Trstu, kao idejno i osobno prilježnja »tomizzjanka«. A onda se zaledimo kada bljesne neumoljiva oštrica njenog verbalnog mača nad glavama nas živilih i osobito umorenih po ovim opskurnim fojbama i po ovim sažganim selima i po ovim iznevjerjenim idealima našeg frustriranog svijeta »da Trieste fin' a Zara«.

Teatralno domoljubni hrvatski književni krug prihvata ju preko volje, premda je »čista Hrvatica«; ali tu je njen beogradski pečat, tu je njen nemilosrdna antifašistična denuncijacija, tu je njen oštar otklon od nacionalizma; tu je njen oštar stav feminae iskazan »muškim jezikom«; tu je zdrava doza antiseksizma i nihilističnog cinizma; a u prozi (rijekost hrvatskih pisaca) neobuzdana njenja ljubav (kao i moja, ustalom!) za činjenice i redukciju interpretacije i obzirnost spram (vlastite) imaginacije.

Svejedno, kakvoča se naprsto ne može prešutjeti, Daša Drndić piše izvrsnu prozu, i zato se uspela stepenitama zasluzene slave do samog vrha svremene hrvatske literature i kulture.

Kao što je jedna od Karijatida »Sa-rajevskih sveski« koje kako-tako održavaju pokidane južnoslavenske sprege.

»Živjeti valja tako da se govori, da se oglašavamo. Šutnja ubija... Većina ljudi ima osjećaj za pravdu, ima izgrađene neke etičke norme, kršćanske, filozofske, marksističke... bilo kakve. A šutnja je pogubna po fizičko i mentalno zdravlje pojedinca«, veli Daša Drndić.

Topao je i inteligentan dah Dašin, kritičan i ujedno obziran, skrupulznan i duhovit; osobno i posesivno, naravno, mogao bih zaključiti kako je Daša Drndić još jedno kreativno čedo Istre, stvarateljica čije se djelo čvrsto usijeca u europski korpus. Pa ako je Tomizza ostavio jasan signum Istre koncem 20. stoljeća, Drndićeva to čini početkom 21. stoljeća.

PISMA UREDNIŠTVU

Koliko je vredno zaupanje v pravno državo?

14. julija 2008 sem v Primorskem dnevniku prebrala komentar, ki ga je Stefano Ukmar napisal pismu predsednika Agrarne skupnosti Marika Legiša. Dovolite mi nekaj osebnih misli, ki so se mi ob tem porodile.

Ukmarjev komentar je dolg in razčlenjen, a bi se ga vendarle dalo strniti v rek: Boljši danes kos kot ju-tri gos!

Pravijo, da vse in vsakdo ima svojo ceno.

Koliko je vredno zaupanje v pravno državo? Zgleda, da Agrarna skupnost in vanjo včlanjeni jusi in srenej »grešijo«, ker niso »praktični« in izgubljajo čas s tem, da se borijo za udejanjanje državnih zakonov.

Vrednost pravne države pa ze-lo dobro poznajo zlasti narodi bolj severno od nas, ki v primerjavi z Ita-

lijо zasedajo znatno boljša mesta na mednarodnih lestvicah kar se tiče bruto domačega proizvoda, uspešnega šolanja, ravni korupcije, itd. Pri nas pa se posamezniki in institucije obnašajo bolj »praktično«, ker je drsenje navzdol vedno udobnejše od plezanja navzgor.

Spomnimo se, da so nam mladi, ki nas opazujejo in ukrepajmo tako, da nas ne bodo obsodili, da smo jim poleg okolja uničili tudi pravno državo.

Milijon evrov ali dva se danes zlahka in hitro potrosi, načela in vrednote pa krojijo zgodovino in ta se nasprotno od političnih mandatov ne izteče v nekaj letih.

Wilma Campaniali

VREME OB KONCU TEDNA

Dve vremenski fronti z vmesnim izboljšanjem

DARKO BRADASSI

Za fronto, ki je prešla naše kraje v ponedeljak, se je ozračje občutno osvežilo. V začetku tega tedna smo v naših krajih zabeležili najniže temperature v tem mesecu. Deželna meteorološka opazovalnica ARPA-Osmer je v preteklih dneh v Trstu na pomolu Bandiera namenila najnižjo temperaturo 18°C s sunki burje do okrog 80 km/h, v Zgoniku 13,1°C, na Trbižu 6,9°C, na Višarjah 4,6°C, v Gradišču ob Soči 12,4°C, v Červinjanu 12,7°C ter v Čedadu 13,2°C. Zadnjič smo tako nizke nočne temperature beležili pred 20. junijem. Čez dan se je živostrebni stolpec tudi v nižinah zaustavljal pod pragom 30°C, občutno pa se je povečala tudi temperaturna razlika med dnevom in nočjo, ki je ponokod v nižinah presegala 15°C.

Zanimivo, da so se srednjeviški sloji ozračja ohladili ravno toliko, kot v začetku preteklega tedna. Radiosonda je v torek na višini 1574 m v prostem ozračju namerila natanko 10°C, medtem ko je pretekli teden v torek na višini 1486 m namerila 10,2°C. Ničta izoterma se je v teh dneh spustila do višine 3035 m, medtem ko se je pred sedmimi dnevi spustila do višine 3109 m. Te vrednosti so za okrog 2°C oz. približno 500 m niže od dolgoletnega povprečja.

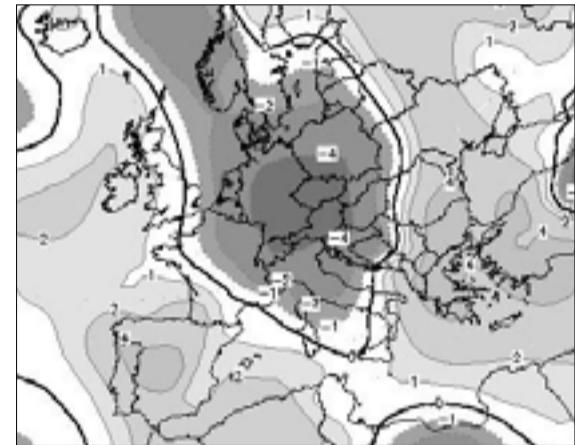
Ohladitev je bila veliko bolj izrazita v najvišjih slojih, zato se je občutno povečala nestanovitost in je bilo ozračje občasno zelo turbulentno. Predfrontalne nevihte, ki se bodo

nevihte ob prehodu fronte so bile mestoma zelo močne in jih je spremljala cela vrsta pojavorov, med drugim močan veter in toča, ki so povzročili veliko škodo. Zračni sloj na višini 5670 m se je v torek ob 12. uri hitro in kratkotrajno ohladil do -21,5°C, kar je za približno 8°C podolgoletnim povprečjem. Najhladnejše in manjše, toda zelo hladno višinsko jedro je tedaj naglo prešlo naše kraje in izrazito destabiliziralo ozračje.

Za vremensko fronto se je v torek nad Sredozemljem prehodno spet okrepil anticiklon, proti Pirenejskemu polotoku pa se v višinah že spušča hladnejši in bolj vlažen severnoatlantski zrak. Nad zahodno Evropo je nastala višinska dolina, ki bo že nocoj doseglja naše kraje in se bo jutri proti večeru pomaknila proti vzhodu. V nedeljo zvečer se bo nad osrednjim Sredozemljem po-globila nova višinska dolina, v noči na ponedeljak bo naše kraje doseglja izrazita hladna fronta.

Danes do-poldne bo pretežno jasno, v po-poldanskih urah se bo oblačnost po-večala in se bodo v gorah začele pojavi-vlji plohe in ne-vihte, ki se bodo

nato postopno spustile do nižin. Po-noči se bodo pojavljale plohe in ne-vihte, ponekod bodo lahko močne. Jutri bo spremenljivo oblačno, pred-vsem v dopoldanskih in opoldan-skih urah se bodo še pojavljale krajevne plohe in nevihte. V popol-danskih urah se bo vreme postopno izboljšalo in delno razjasnilo. Za-pihala bo šibka do zmerna burja, ozračje se bo osvežilo. V soboto bo prevladovalo sončno vreme z ob-časno zmerno oblačnostjo. Nekoli-ko topleje bo. V nedeljo dopoldne bo delno jasno, v popoldanskih urah se bo povečala oblačnost. V gorah bodo nastajale plohe in ne-vihte, ki se bodo zvečer in v noči na ponedeljak razširile nad ostale pre-dele. Zapihala bo zmerna do močnejši nalivi in krajevna neurja. Občutno se bo ohladilo.

FARA - Mednarodni seminarji komorne glasbe Alpe-Adria 2008

Parada talentov

Pobude, katere umetniški vodja je Žarko Hrvatič, se udežuje 45 mladih glasbenikov iz številnih držav

Skupina glasbenih pedagogov na lanskem srečanju

FARA - V posoški občini Fara so se tudi letos začeli mednarodni seminarji komorne glasbe »Alpe-Adria 2008«, ki jih že več let uspešno prireja krajevno glasbeno in kulturno združenje (Associazione musicale e culturale Farra d'Isonzo), skupaj z deželno, pokrajinsko ter občinsko upravo in Fundacija goriške hranilnice. Gre za 18. izdajo julijskega študijskega srečanja, ki si je z leti zaradi strokovnosti in nesporno visoke ravni pridobilo trden mednarodni ugled.

Seminarjev se udeležuje kakih 45 študentov-glasbenih pedagogov iz številnih evropskih, pa tudi prekoceanskih držav, čeprav je bila po prvotni zasnovi (In tudi po nazivu), po-buda načrtovana v okviru regije Alpe Jadran. Tako so letos prisotni študenti iz Italije, Slovenije, Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Nemčije, pa tudi iz Avstralije in Koreje.

Seminarjev se udeležujejo diplomiranci in diplomanti konservatorijev in glasbenih akademij z območja delovne skupnosti Alpe Jadran, sprejem pa vsako leto poteka na podlagi avdicij, za katere si program izberejo sami kandidati. Pouk poteka na individualni in skupinski ravni. Medtem ko

je prvi teden namenjen študijskim delavnicam, je drugi na-menjen javnim koncertom, na katerih bodo nastopile komorne skupine, ki jih bo komisija ocenila kot najboljše.

Seminarje vodijo mednarodno priznani glasbeni pedagogi kot so Massimo Gon s Tržaškega konservatorija Giuseppe Tartini, Helfried Fister iz deželnega konservatorija v Celovcu, Žarko Hrvatič, prav tako pedagog na tržaškem konservatoriju G.Tartini in umetniški vodja mednarodnih seminarjev v Fari, Jürgen Kussmaul, pedagog na Univerzi Roberta Schumannova v Düsseldorfu, Pietro Serafin, prav tako iz konservatorija G. Tartini, od koder prihaja tudi glasbeni pedagog Lino Urdan. Iz Madžarske prihaja Palma Szilagyi, ki trenutno poučuje v Berlinu in Beču.

Kot rečeno bodo skupne in individualne lekcije trajale do prihodnje srede, nakar bodo na vrsti koncerti. Prvi bo 23. julija v Borovljah, nato 24. julija v katedrali sv. Evfemije v Gradežu, naslednji dan in Lignanu, v soboto 26. julija pa na vinarskem posestvu Villanova v Fari, ki je tudi eden od sponzorjev pobude. Zaključni koncert bo v nedeljo, 27. julija v Minoritskem samostanu v Piranu.

DEŽELNI SVET - Proračunske spremembe 2008

Prvi finančni ukrepi nove deželne vlade za Slovence

Prispevek 100 tisoč evrov za rezijanščino in za beneško narečje

TRST - Deželna vlada predsednika Renza Tonda je sprejela prve finančne ukrepe v korist slovenske manjšine ter jih vključila v proračunske spremembe (rebalans) za tekoče leto. Pristojne deželne komisije so vladne ukrepe potrdile, zadnjo besedo pa bo v prihodnjih dneh imel deželni parlament.

V bistvu gre za dva ukrepa, ki se oba nanašata na deželni zakon za slovensko manjšino (številka 26 iz leta 2007). Prvi sicer neposredno na zakon, drugi pa na stališče deželnega sveta, ki govoriti o ukrepih za ovrednotenje rezijanščine in domačih narečij Terske in Nadiških dolin. V ta namen je deželna uprava na predlog odbornika Roberta Molinara v proračunski rebalans vključila 100 tisoč evrov.

V pristojni komisiji so ta finančni ukrep podprli predstavniki vladajoče desne sredine in Piero Colussi v imenu skupine Italija vrednot-Občani. Prav Colussi je bil med glavnimi pobudniki zgoraj omenjenega stališča v prid rezijanščini in lokalnih beneških narečij. »Ne gre za ukrep proti Slovencem, ampak za sklep v duhu deželnega zakona, ki priznava posebnosti rezijanščine ter terških in nadiških narečij,« nam je dejal deželni svetnik občanske liste, ki je doma iz Pordenona.

Nekoliko drugačnega mnenja je Roberto Antonaz (Mavrična levica), nekdanji odbornik za narodne in jezikovne manjšine. Ukrep se mu zdi pozitiven, če ga bo Dežela resnično namenila širjenju rezijanščine in slovenskih narečij v videmski pokrajini. »Moja ocena pa bo gotovo negativna, če bo deželna uprava izkoristila ta denar za netenje in podpihanje razlik med Slovenci na Videmskem in na Tržaškem in Goriškem,« pravi Antonaz, nanašajoč se tudi na zakonski predlog senatorja Forza Italia Ferruccia Sara. Slednji, kot smo poročali, predlaga »dopolnitve« zakona 482 še z rezijanščino in »slovenskimi« narečji videmske pokrajine. Za Antonaza bo bistveno, kako in komu bo Dežela izrecno namenila teh sto tisoč evrov.

Drugi ukrep deželnega odbora je neposredno vezan na deželni zakon za slovensko manjšino. Gre za prvi

ROBERTO
ANTONAZ
BUMBACA

PIERO COLUSSI
KROMA

ROBERTO
MOLINARO
ARHIV

180 tisoč evrov deželnega finančnega sklada za Slovence, ki ga bo v dogovoru z vlado upravljal posvetovalna komisija FJK za slovensko manjšino. Ker slednje še ni, se je Tondova vlada poslužila odloka številka 340 predsednika Dežele iz oktobra 2005 (Pravilnik za delitev prispevkov slovenski manjšini).

Posvetovalna komisija je trenutno v postopku ustanavljanja in bo najbrž formalno umeščena jeseni. Komisijo sestavlja enajst članov, predsedoval ji bo deželni odbornik Molinaro ali njegov pooblaščenec. Šest članov (vsaka po enega iz Trsta, Vidme in Gorice) bosta imenovala Svet slovenskih organizacij in Slovenska kulturno-gospodarska zveza, tri člane bo izvolila skupščina izvoljenih slovenskih predstavnikov, enega člana pa Deželna komisija za slovenske šole.

Predsednik deželnega sveta Eduard Ballaman je skupščino slovenskih izvoljenih predstavnikov iz tržaške, videmske in goriške pokrajine sklical za sredo, 23.7. ob 17.30 v dvorani deželnega parlamenta v

Trstu. Ballaman je razposlal okoli 140 vabil na osnovi informacij, ki jih je dobil od posameznih županov oziroma občinskih uprav. Gre za skupščinsko telo, ki je dvakrat izvolilo (prvi sklic-predsednik Rado race in drugi sklic-predsednik Bojan Brezigar) tri svoje predstavnike v paritetni odbor za slovensko manjšino. Upravitelji slovenske narodnosti bodo morali prihodno sredo, poleg efektivnih članov, izvoliti še tri njihove namestnike iz vseke od treh pokrajin.

S.T.

RABUJEZ - Projekt »Številne male zgodbe nastajajo ob meji«

Dojemanje brezmejnosti

Na pobudo odbora Corecom anketa in videoposnetki o »malih zgodbah« v Trstu, Gorici, Kopru in Novi Gorici

Predstavitev projekta pri mejnem prehodu Škofje: z leve proti desni Massimo Premuda, Franco Del Campo in Roberta Cianciola
KROMA

FOTOUTRIP POLETJA '08

fotoutrip@primorski.it

Brezmejni užitek na dalmatinskem soncu, ob zibanju na jadranskih valovih...vsem, ki še čakajo na dopust, vzbuja fotografija nekaj razumljive zavisti. Poslal nam jo je ALEŠ PLESNIČAR in jo imenoval POLETNI OD-MOR - BIŠEVO

Meja se je premikala, na njej sta se bili dve vojni, želesna zavesa se je nato počasi odpirala in decembra lani dokončno izginila. Kako dojemajo to novost Italijani in Slovenci, ki so se rodili z mejo v srcu? Odgovor je skušal podati deželni odbor FJK za komunikacije Corecom, pobudnik projekta »Številne male zgodbe nastajajo ob meji« (Microstorie affollano il confine).

Projekt, ki ga vodita umetnika Roberta Cianciola in Massimo Premuda, so v torek predstavili na italijanski strani bivšega mejnega prehoda Škofje. Predsednik Corecom Franco Del Campo je razložil, da bodo na tem mestu do 17. avgusta predvajali videoposnetke o intervjujih z Italijani in Slovenci iz Trsta, Kopra, Gorice in Nove Gorice. Pogovori so nastali na podlagi ankete o dojemanju meje: govor je o spremenjanju običajev, prednostih in morebitnih slabostih prostega pretoka ljudi in blaga, občutkih ipd. Gre torej za opis obmejne stvarnosti s pomočjo osebnih pričevanj. Družba SWG bo vzporedno izvedla javnomenjsko raziskavo, rezultate pa bodo predstavili na septembrskem posvetu.

Intervjuvanci govorijo v materinem jeziku brez podnapisov, »ker smo hoteli, da bi se gledalci nekoliko potrudili,« je pojasnil Premuda. Na ekrani nastopa tudi izkušeni italijanski tihotapek, ki se spominja, kako je čez mejo prevažal plašče, kavbojke in drugo blago, nazadnje pa še ljudi. Pobuda je zanimiva, čeprav je pri organizaciji morda primanjkoval čezmejni element: Corecom je projekt izpeljal brez slovenskih partnerjev, če izvzamemo koprsko televizijo, ki je z deželnim sedežem RAI posnela intervjuje. (af)

V nedeljo spominski dan občne Hrpelje-Kozina

Občina Hrpelje-Kozina prireja v sodelovanju s krajevnima skupnostima Artviže in Rodik, Turističnim društvom Rodik ter Združenjem borcev za vrednote NOB Sežana in občinskim odborom borcev za vrednote NOB Hrpelje-Kozina spominski dan, ki bo potekal v nedeljo, 20. julija. S polaganjem vencev pri obnovljeni grobniči na pokopališču v Rodiku se bo ob 15. uri pričela proslava, na kateri bo slavnostni govornik prof. dr. Jože Pirjevec, doktor zgodovinskih ved. Pri spomenu padlih bo sledila komemoracija s pozdravnim nagovorom hrpeljsko kozinskega župana Zvonka Benčiča Midreta in slavnostnim govornikom dr. Danilom Türkom, predsednikom države. V kulturnem programu bodo sodelovali združena pevska zborna Slavnik in Lopar ter Brkinska godba 2000, ki bodo sodelovali tudi na proslavi na Artvižah, cerkveni pevski zbor Rodik in kvartet pohodnikov Ankaran-Triglav. Sledil bo pohod Po potek spomina na padle na Artviže, kjer bo pri spomeniku NOB ob 18. uri sledila osrednja proslava s slavnostnim govornikom, evropskim poslancem Borutom Parhorjem. Po pozdravnem nagovoru župana Benčiča Midreta bodo v kulturnem programu sodelovali tudi recitatorji.

Občina Hrpelje-Kozina praznuje 21. julij kot spominski dan na tragične dogodke v letu 1944, ko so italijanski in nemški vojaki pozigali in ropali vase, skupino mladih partizanov pa ubili. (OK)

Jutri v Sežani Kubanski večer

SEŽANA - Čeprav so kitarske delavnice, ki jih v okviru letosnjega Mladifesta v Sežani vodi Huso Matjaž in Blaž Kocina, slabe obiske, so si številni lahko ogledali poučično predstavo gledališča Šugla Ana Monroe (na posnetku Olge Knez). Ta petek se bodo ob 17. uri mladi učili praktičnih večin preživetja v naravi, veliko pa bo plesnih uric za otroke in hip hopa za mladoštne. Zvečer se obeta kubanski večer, ki ga bosta imela Lejla Ramirez in Giraldo Ramirez Millan Mladi bodo ob slikah spoznali Kubo in njene prebivalce ter posebnosti. Poskusili bodo tudi kubansko kuhinjo. Veliko bo latino glasbe, ob kateri se bodo ob plesni učiteljici Mojci Stojkovič preizkusili v salsa korakih. (OK)

Na Vršiču slovesnost pri Ruski kapelici

LJUBLJANA - Zadnji vikend v juliju bodo tudi letos potekale slovesnosti ob obletnici postavitev Ruske kapelice pod Vršičem, vrhuncem katerih bo slovesnost pri kapelici v nedeljo, 27. julija. Častni pokrovitelj letosnjih slovesnosti bo predsednik države Danilo Türk, sam dolgoletni član Društva Slovenija Rusija. Kot so še na današnji novinarski konferenci v Ljubljani sporočili predstavniki Društva Slovenija Rusija, se bo osrednja spominska slovesnost pri Ruski kapelici v nedeljo začela ob 10. uri, sledilo pa bo družabno srečanje članov društva ter gostov iz Rusije in Slovenije. Že tretje leto zapored se bo slovesnosti udeležila podpredsednica ruske dume Ljubov Sliska z 12-člansko delegacijo. Sliska v dumi tudi vodi skupino rusko-slovenskega prijateljstva. Med prvo svetovno vojno, v letih 1914-1918, je bila Kranjska Gora pomembno križišče vojaških prehodov. Zaradi italijanske vojne napovedi Avstriji maja 1915 je bila povezava s fronto ob Soči strateška pomena za gradnjo ceste do Kranjske Gore prek gorskega prelaza Mojstrnika (Vršič) vse do Trente. Za gradnjo in čiščenje ceste je avstrijsko vojaško poveljstvo v letih 1915 in 1916 uporabilo okoli 12.000 ruskih vojnih ujetnikov, nekaj tisoč pa jih je pri gradnji ceste čez Vršič umrlo. Rusko kapelico so v spomin na preminule postavili preživelni ujetniki leta 1917. Tradicionalna spominska slovesnost na državni ravni v Sloveniji poteka od leta 1992.

LJUBLJANA - Preventivna akcija policije v gorah

Največ nesreč je tedaj, ko obiskovalci gora precenijo svoje sposobnosti

LJUBLJANA - V obširni preventivni akciji, ki jo je izvedla gorska enota posebne policijske enote v generalni policijski upravi, so bili policisti pozorni na opremo obiskovalcev gora, opravljali pa so tudi naloge iz varstva okolja in javnega reda, je povedal vodje te enote Robert Kralj. Doslej je bilo letos v gorah 108 posredovanj gorskih reševalcev, 11 ljudi je umrlo. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci pojasnil Kralj, so v vseslovenski preventivni akciji 12. julija zajeli z nesrečami statistično najbolj obremenjene dele v slovenskem visokogorju. To so po Kraljevih besedah planinske poti v Julijskih in Kamniško-Savinjskih Alpah, kjer so v letošnjem prvi preventivni akciji delovalo policijske enote na sedmih območjih.

Policisti so v omenjeni akciji po Kraljevih navedbah izrekli 36 opozoril planincem zaradi neprimerne opreme. V takih primerih namreč policisti ne ukrepajo reprezivno, ampak lahko samo svetujejo, je dejal Kralj. Kot je izpostavil, se je na dan akcije kljub slabemu vremenu in slabim vremenskim napovedim na vrh Mangrtu odpravilo okrog 80 planinov. Na poti iz Kredarice na Triglav so policisti srečali in opozorili dva planinca, obutu v japonke. Po poti pod Toscem, ki je zaradi sanacije skalnega podora zaprt, pa se je kljub opozorilnim tablom in opozorilom policistov odpravilo nekaj planinov.

Kot je povedal Robert Kralj, v akciji niso bili pozorni samo na opremo obiskovalcev gora, ampak so opravljali tudi naloge iz varstva okolja in javnega reda. Pozorni so bili na kršitve pravil, ki veljajo v Triglavskem narodnem parku, na kampiranje na nedovoljenih območjih, na vožnjo z motorimi vozili izven cestnišč, na kršitve javnega reda in miru, zakona, ki določa točenje alkoholnih pijač in prijavo prenocišč v planinskih postojankah. Na izhodiščnih točkah, kjer obiskovalci parkirajo svoje automobile, so opominjali na ukrepe proti tativnam vozil.

Gore po Kraljevih besedah najbolj presenetijo tiste, ki se nanje premalo priznajo. Obiskovalci gora so vse bolj osebno in tehnično opremljeni, pozabljojo pa na lastno usposobljenost in znanje, zato se v nesrečah najpogosteje izkaže, da so planinci podcenili svoj cilj ali precenili sebe.

Do sredine julija letos so gorsi reševalci posredovali 108-krat, v enakem obdobju lani 160-krat. Od tega je bilo 36 planinov huje telesno poškodovanih, 46-krat je pri reševanju posredoval helikopter, 11 ljudi je izgubilo življenje. Najpogosteji vzroki za nesreče so padec, zdrs in nepoznavanje terena.

V poletnih mesecih je ob koncih tedna, ko je v gorah več obiskovalcev, na Brniku dežurna ekipa za helikoptersko reševanje v gorah, ki jo sestavljajo helikopterska posadka, zdravnik, reševalci in policist gorske enote. Kot je pojasnil Kralj, je slednji zrazen »z razlogom ugotavljanja vzrokov nesreč in izključitve tuje krivide«. Gorska enota policije pa na Brniku dežura vse dni v tednu. (STA)

KOROŠKA - Deželnki zbor

Predčasnih volitev septembra ne bo

Palača Deželnega zbora v Celovcu

CELOVEC - Koroška ljudska stranka (ÖVP) bo na današnji seji deželnega zборa sicer zahtevala predčasne deželnozborske volitve, torej združitev z državnozborskim volitvami 28. septembra letos, toda volitev ne. Socialdemokrati (SPÖ) so namreč že napovedali, da bodo s svojo navzočnostjo preprečili dvotretjinsko večino, ki je bila potrebna za izglasovanje predloga v deželnem parlamentu.

Vodja poslanskega kluba ÖVP Stefan Tauschitz je predlog svoje stranke, ki je v 36-sedežnem deželnem zboru zastopana s samo štirimi poslanci, utemeljal s tem, da hoče na Koroškem preprečiti predvolilni boj, ki bi trajal do marca 2009, ko so na sporedne redne deželne volitve. Predlog ljudske stranke sicer podpira tudi Haiderjev BZÖ, za katerega pa predčasne volitve niso nujne.

Koroški socialdemokrati so včeraj poudarili, da hočejo delati do konca mandatnega obdobja, torej do marca 2009, je dejal poslužoči predsednik Reinhart Rohr. Slednji je – kot znano – prevzel vodstvo stranke, potem ko je dosedanja predsednica pretekli teden povsem presenetljivo oddala vse politične funkcije, tudi funkcijo namesnice deželnega glavarja. Svoj korak je utemeljila s tem, da ne more več trpeti „politično nekulturo Haiderja in njegove oklice“. (I.L.)

MATAVUN - Ob divaškem občinskem prazniku

Izpopolnjena infrastruktura za urejeno okolje in varnost občanov

MATAVUN - Divaški občinski praznik so v Matavunu proslavili z dokončanjem pomembnega javnega dela. Park Škocjanske jame je skupaj z divaško občino, ki je projekt polovično tudi sofinansiral, v Matavunu odprl nov pločnik, zid in ustrezno infrastrukturo. S tem so zagotovili večjo varnost ne samo prebivalcem tega zaščitenega območja naravnega parka, ampak tudi obiskovalcem, predvsem pa otrokom in tako tudi izboljšali življenske in bivalne pogoje v vasi, ki steje 57 prebivalcev. Škocjanske jame kot enega največjih dolje znanih podzemskih kanjonov na svetu, ki so bile leta 1986 vpisane v seznam svetovne kulturne in naravne dediščine pri Unesco, obišče letno sto tisoč obiskovalcev.

Po besedah direktorja Parka Škocjanskih jam Albina Debevcia in divaškega župana Matije Potokarja, ki sta bila tudi slavnostna govornika in sta prezela trak na pripreditvi, ki se je udeležil tudi diplomat Drago Mirošić, znaša vrednost investicije 70 tisoč evrov. Dela je izvajalo Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana, projektant pa je bil sežansko podjetje SGP Kraški zidar Olga Knez

IN MEMORIAM - Lik pokončnega človeka

Umrl je ugledni krščanski socialist Franc Miklavčič

Umrl je Franc Miklavčič, univerzitetni diplomirani pravnik, predvojni krščanski socialist, partizan. Že pred 2. svet. vojno je bil ustanovitelj Krščanskih socialistov, Edvard Kocbek vplival na njih s svojim spisom »Premišljevanje o Španiji«, da se je opredelil za levi, neklerikalni del katoliškega tabora. Bil je član športnega kluba Zarja, to je Tretje skupine liberalnih in svobodnih kristjanov.

Med 2. svetovno vojno in okupacijo je bil mladinski krščansko socialistični aktivist v okviru Osvobodilne fronte, od junija 1942 pa je bil v partizanah in sicer ves čas v Generalštabu kot oficir za zvezzo z zavezniki. Vmes je bil izdan fašistom s skupino mladih partizanov, krščanskih socialistov - od vaškega župnika. Skupino so postrelili kot talce, njega pa so internirali v fašističnem taborišču Gonars, kjer je bil eno leto do kapitulacije Italije.

Po Dolomitski izjavi, s katero je leta 1943 Edvard Kocbek na pritiske komunistov razpustil Krščanske socialiste, pa se Franc Miklavčič ni hotel vpisati v komunistično partijo. Zato je bil določen za likvidacijo kot domnevni angleški špijon. Likvidacije pa kolegi partizan niso hoteli izvršiti. Po vojni je bil 30 let sodnik, večinoma na Okrožnem sodišču v Ljubljani. Ker ni bil član komunistične partije, se politično ni udejstvoval, kot sodnik pa tudi ni mogel napredovati.

Leta 1976 je bil na sodišču aretiran, nato obsojen na 5 let 8 mesecev strogega zapora zaradi verbalnega delikta, sovražne propagande, to je zaradi članka, v katerem je zahteval obravnavo prikrievanih povojnih pobojev 12.000 domobranov. Obsojen je bil tudi zaradi veleizdaje, ker se je sestajal s krščansko-socialistično skupino svojih kolegov, ki je sestavila program za samostojno Slovenijo. Iz političnega zapora je bil izpuščen po letu in pol prestajanja kazni, pomoljšen po posredovanju mednarodnih medijev in Amnesty International, katera ga je razglasila za političnega zapornika v februarju 1977.

Po izpuštni je delal v raznih nižjih pravniških službah do leta 1989, saj mu tudi po izbrisu kazni odvetniška zbornica ni odobrila advokature zaradi njegove »moralno politične neprimernosti.«

Leta 1989 je bil podpredsednik in eden od ustanoviteljev Krščanskega socialnega gibanja – KSG, ki se je pod vplivom generalnega sekretarja Lojzeta Peterleta preimenovalo v Slovenske krščanske demokrate, SKD.

Franc Miklavčič je bil član izvršnega sveta Svetovnega slovenskega kongresa, vendar je odklonil priznanje in izstopil, ker v določenem obdobju ta organizacija ni ohranila nadstrankarskega značaja.

Iz SKD, kjer je bil podpredsednik, je izstopil leta 1994, ko je SKD iz prvotnega krščansko socialnega gibanja postala desničarska stranka, saj je ukinila socialno krilo ter spremeniла svoj program v smislu, da med 2. svet. vojno v Sloveniji ni bilo narodno osvobodilnega boja, temveč rdeča revolucija. Franc Miklavčič je bil član sveta Zveze združenih borcev Slovenije, znan po svojih doslednih javnih nastopih zoper diskreditacijo partizanstva.

Franc Miklavčič je v slovenskem prostoru objavil vrsto člankov, intervjujev, njegova javna beseda in nastopi so bili razpoznavni. Leta 1997 je izdal spominsko publikacijo »Edvard Kocbek – mislec in videc prihodnjih reči« v založbi Zveze združenih borcev.

Od ustanovitve leta 1995 pa do svoje smrti je bil Franc Miklavčič predsednik KSU – Krščansko socialne unije – Krščanski socialisti.

Franc Miklavčič je svojo krščansko socialistično usmerjenost udejanjal v solidarnosti do revnih ljudi, katerih pravice so bile ogrožene in so se obračali nanj. Nudil jim je brezplačno pravno pomoč in jih zastopal. Na ta način je postal častni član Helsinskih monitorjev Slovenije za človekove pravice, dejansko pa volonter in eden najbolj aktivnih članov HMS, ki se je bil pripravljen tudi javno izpostavljati za načela pravne države in spoštovanja človekovih pravic.

Franc Miklavčič se je vse svoje življenje odlikoval z doslednostjo v svojih stališčih, ki jih ni prilagal trenutnim političnim vplivom in koristim. Disident iz sedemdesetih let je klub velikim preizkušnjam ostal zvest svojemu svetovnonazorskemu in političnemu prepričanju, zaradi česar ga spoštujejo in cenijo ljudje različnih življenjskih pogledov in političnih predelanj in zaradi česar je po drugi strani vse voje življenje plačeval velenje račune trenutnim oblastem.

Tako je Franc Miklavčič ostal tujec v rodbini deželi, morda bolj človek prihodnjih časov. V svojem stolnem življenju je prejel pet odlikovanj, v partizanah Red za hrabrost in Partizanski križ Republike Poljske, pozneje pa Red zaslug za narod III.stopnje, Red Republike z brodastim vencem in Srebrni red dela.

PARLAMENT - Soglasno odobren popravek v proračunski komisiji poslanske zbornice

Od 1. 2010 osebne izkaznice z elektronskimi prstnimi odtisi

Kljub temu minister Maroni noče preklicati odrebe, na osnovi katere odvzemajo Romom prstne odtise

RIM - Od 1. januarja 2010 bodo osebne izkaznice morale biti opremljene poleg s sliko tudi z elektronskimi prstnimi odtisi njihovih lastnikov. Tako vsaj predvideva popravek k zakonskemu odloku o triletnem finančnem manevru, ki ga je v noči na sredo soglasno odobrila proračunska komisija poslanske zbornice. Uvedbo določila so na predlog opozicijske UDC poleg predstavnikov vladne večine podprtih tudi vsi ostali zastopniki opozicije, upoštevajoč, da je ukrep v skladu z direktivo Evropske unije.

Voditelj demokratske stranke Walter Veltroni je odobritve popravka osebno podprt, takoj za tem pa je predlagal notranjem ministru Robertu Maroniju, naj spričo bodoče uvedbe osebnih izkaznic s prstnimi odtisi za vse preklice odredbo, na osnovi katere ta čas odvzemajo prstne odtise Romom v Italiji, vključno romskim otrokom. Veltroni je opozoril, da je odredba izzvala vrsto protestov in da jo je obsodil sam Evropski parlament.

Maroni pa je Veltronijev poziv zavrnil. »Z odobritvijo popravka k odloku o triletnem finančnem manevru se nič ne spremeni. Popravek govori o zadevi, ki naj bi začela veljati čez dve leti, moja odredba pa se že zdaj izvaja,« je dejal notranji minister. Maroni je spet odločno zanikal, da bi bila odredba diskriminatorska z etničnega vidika. »Ukrep ne zadeva Romov kot etnično skupnost, ampak predvideva popis ljudi, ki živijo v nomadskih kampih, z namenom, da bi premagali pojav ilegalnih priseljencev,« je pristavljal. Notranji minister je dejal, da se bo popis predvidoma končal oktobra in da bo na njegovih osnovnih ministrica za šolstvo Mariastella Gelmini sprejela ukrepe za zagotovitev spoštovanja šolske obveznosti v primeru nomadskih otrok. »Pomislite, samo v Rimu živi kakih 7 tisoč romskih otrokov, v šolo pa jih redno zahaja le kakih tisoč,« je pristavljal.

Glede te zadeve pa se je včeraj oglašil tudi romunski premier Calin Popescu Tariceanu. Italijanskemu veleposlaniku v Bukarešti Danieleju Maniciniju je izrazil zaskrbljenost zaradi popisa nomadov v Italiji. »Romunija ne more sprememati, da bi bili romunski državljanji v Italiji deležni diskriminatorske obravnavne,« je dejal premier. Romunski minister za kulturo Adrian Iorgunescu pa je v prejšnjih dneh napovedal, da se bo Romunija predstavila v Italiji s celovitim programom kulturnih dogodkov, da bi v italijanski javnosti pomagala odpraviti izkrivljeno podobo o romunski stvarnosti.

Roberto Maroni

ANSA

POLITIKA - Reforma pravosodja Severna liga se upira Berlusconiju

RIM - Kot je bilo predvideno, je poslanska zbornica včeraj odobrila zakonski odlok o varnosti. Za so glasovali 303 poslanci vladne večine, proti je bilo 234 predstavnikov Demokratske stranke in Italije vrednot, 35 poslancev UDC pa se je vzdržalo. Ukrep se zdaj seli v senat za dokončno potrditev.

Medtem pa je vladna večina včeraj zunaj parlamenta zabeležila prva resna razhajanja. Jabolko spora je reforma pravosodnega sistema. Za ministrskega predsednika Silvia Berlusconija je to prva prioriteta, Severna liga pa se z njim ne strinja. »V vladni večini smo pripravili časovni razpored reform in tem razporedu letos ni predvidena pravosodna reforma,« je včeraj dejal minister za ponostavitev zakonodaje, severnoligaš Roberto Calderoli. »Program večine pa predvideva, da bodo letos jeseni na dnevnom redu davčni federalizem, reforma krajevnih avtonomij in fi-

nančni zakon,« je pristavljal. Toda Berlusconi ne odneha. »Nikoli nisem bil bolj odločen kot danes. Država potrebuje reformo pravosodnega sistema. To je nacionalna prioriteta, nihče me ne bo ustavil,« je dejal včeraj popoldne, ko se je v nemem holetu v Rimu sestal z evropskimi poslanci svoje stranke. Berlusconi je tudi navedel nekaj točk reforme. Na prvem mestu je omenil ponovno uvedbo imunitete za vse člane parlamenta. Poleg tega naj bi reorganizirali Višji sodni svet in sploh pravosodni red, revidirali pa naj bi tudi posamezne zakonike.

»Gre za zločinski načrt,« je komentiral voditelj Italije vrednot Antonio di Pietro. »V času nove korupcijske afere premier razmišlja o ponovni uvedbi parlamentarne imunitete in o tem, kako bi čim bolj neutraliziral sodstvo. Gre za izvajanje stanega načrta tajne lože P2,« je pristavljal Di Pietro.

PRIVACY - Poročilo oblasti

Zasebnost vedno manj zajamčena

RIM - V Italiji je preveč telefonskih prisluskanj in je varovanje zasebnosti vedno manj zajamčeno. To je stališče predsednika oblasti za zaščito zasebnih podatkov Francesca Pizzettija, ki je v svojem letnem poročilu v parlamentu označil Italijo kot »zaostalo« državo. Pizzetti v svojem dokumentu še zlasti poudarja nedovoljno zaščito zasebnih podatkov in pretirane medijske procese ter še posebno obsoja namen vlade, ki namejava jemati prstne odtise nomadskih mladoletnikov.

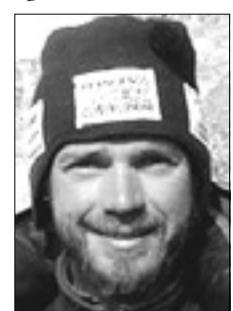
Pizzetti tudi opozarja, da je v Italiji zelo razširjena potreba po zaščiti, po drugi strani pa ostaja nerešen kratek stik med pravicami sodstva, sredstvom javnega obveščanja in zasebnosti. Dalje je Pizzetti postavil pod drobnogled vrsto nevarnosti, pred katerimi se morajo braniti še zlasti mladi. To so zelo agresiven marketing in mnoge datoteke, katerih števila ne pozna nihče. Poleg omenjenih telefonskih prisluskanj je Pizzetti posvaril tudi pred spletimi stranmi YouTube, Myspace in Facebook, ki jih uporabljajo milijoni ljudi in se pri tem ne zavedajo tveganja.

FRANCESCO PIZZETTI

HIMALAJA - 7000 metrov visoko Unterkircher umrl na »Gori ubijalki«

»Zaenkrat je vse v redu, le zakaj bi se povleklki nazaj?« so se spraševali Karl Unterkircher, Simon Kehrer in Walter Nones na videoposnetkih iz kampa pod himalajsko goro Nanga Parbat, ki je z jutrišnji pomeni »Gola gora«. Unterkircher, vrhunski alpinist iz Selve Gardene (Wolkenstein in Gröden), pa je v torek na nadmorski višini 7000 metrov zdrsnil v razpoloku v ledenuku in umrl. Trojica je odpirala novo pot na steni Rakhiot. Reševanje ni mogoče, Nones in Kehrer sta žalostno vest sporočila preko satelitskega telefona. Unterkircher je edini na svetu v dveh mesecih prelezal Everest in K2 brez dodatnega kisika. Započa ženo in tri otroke. Za serpe je gora »hudičeva« in »ubijalka« (po angleško je zato slovela kot »Killer Mountain«). Vzdevki niso naključni, saj je 8.125 metrov visoki pakistanski velikan, 9. vrh na svetu, terjal največ življenj med vsemi osemisočaki. Prvi ga je osvojil Avstrijec Hermann Buhl leta 1953, pred tem je umrl 31 ljudi. Leta 1970 je na Nanga Parbatu med plezanjem z bratom Reinholdom umrl Günther Messner, leta 2005 pa se je med solo vzponom znašel v težavah Slovenec Tomaz Humar, ki je ostal ujet sredi stene na 6000 metrih. Po 6 dneh ga je rešil helikopter pakistanske vojske.

KARL UNTERKIRCHER

Predsednik Napolitano na obisku v Rusiji

MOSKVA - Predsednik republike Giorgio Napolitano je bil včeraj v Moskvi, kjer se je sestal z ruskim predsednikom Dmitrijem Medvedjevom in s premierom Vladimirjem Putinom. Napolitano je še zlasti poudaril uspešno blagovno izmenjavo med Italijo in Rusijo (37 milijard dolarjev leta 2007) in v tem smislu nakazal potrebo po poglobitvi stikov in torek strateškem partnerstvu. Poleg tega je bil Napolitano mnenja, da so tudi na verskem področju odnos veden boljši in je torej na obzorju izboljšanje odnosov med rusko pravoslavno in rimsко katoliško cerkvijo.

Veltroni kritizira finančni manevr

RIM - Proračunska komisija poslanske zbornice je v noči na sredo zaključila obravnavo zakonskega odloka o triletnem finančnem manevru. Ukrep bo zdaj obravnavana zbornica na plenarnem zasedanju. Voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni je izrazil prepričanje, da gre za zgrenjen ukrep. »Vlada namerava krčiti izdatke, a brez pravega načrta,« je dejal. Še posebno pa se je obregrnil ob dejstvo, da bo za sile javne varnosti 3,2 milijarde evrov manj na razpolago kot doslej, kar naj bi predstavljalo že resnično grožnjo za javno varnost. Voditelj demokratov je glede tega napovedal posebno ostro opozicijo.

Upravni svet RAI ni odstranil Saccàja

RIM - Upravni svet državne radiotelevizije RAI je na svoji včerajšnji seji zavrnil predlog generalnega direktorja Claudia Cappona, naj bi odslovili doseganje direktorja oddelka RAI-Fiction Agostina Saccàja ali pa ga premestili. Predlog so podprli 3 članini upravnega sveta, 4 so bili proti, 2 pa sta se vzdržala. Cappon je predlagal Saccàjevo odstranitev, potem ko je državno tožilstvo iz Neaplja uvelilo proti njemu preiskavo, češ da je delal Berlusconi. Usluge pri zaposlovanju nekaterih igralcev oz. igralk. Poraženi Cappon je že povedal, da namejava v kratkem zapustiti RAI.

Rekordne obresti na bančna posojila

MILAN - Obrestna mera za najem posojila za nakup stanovanja ali hiše je junija zabeležila rekordno stopnjo. Iz podatkov, ki jih vsak mesec objavlja združenje italijanskih bank ABI, je razvidno, da je obrestna mera tovrstnega posojila 5,85-odstotna (podobna je bila samo avgusta 2002). Obrestna mera je sicer že dalj časa naravnala, tako da je bila že maj 5,75-odstotna. Rekordno stopnjo je zabeležila tudi obrestna mera splošnih posojil, ki je junija bila 6,3-odstotna (maja pa 6,23-odstotna). V obeh primerih gre za nominalne obrestne mere, ki so vsekakor bolj spodbudne od tistih izpred šestih let. Brez inflacije je bila junijška realna obrestna mera 3,8-odstotna.

EVRO

1,5888 \$

-064

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

16. julija 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	16.7.	15.7.
ameriški dolar	1,5888	1,5990
japonski jen	165,66	167,48
kitaški juan	10,8218	10,9069
ruski rubel	36,8453	36,9250
danska krona	7,4587	7,4597
britanski funt	0,79395	0,79555
švedska krona	9,5163	9,4932
norveška krona	8,0660	8,0370
češka koruna	23,213	23,375
švicarski frank	1,6040	1,6065
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	232,37	232,76
poljski zlot	3,2217	3,2590
kanadski dolar	1,5920	1,5979
avstralski dolar	1,6270	1,6280
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,5935	3,6075
slovaška korona	30,302	30,305
litovski litas	3,4528	3,4528
latviški lats	0,7029	0,7026
brazilski real	2,55310	2,55562
islandska korona	124,08	124,23
turška lira	1,9303	1,9520
hrvaška kuna	7,2259	7,2251

EVROTŽNE OBRESTNE MERE

16. julija 2008

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	2,45625	2,785	3,07125	3,15063
LIBOR (EUR)	4,46563	4,9513	5,13438	5,37063
LIBOR (CHF)	2,30833	2,80167	2,95	3,24667
EURIBOR (EUR)	4,47	4,957	5,136	5,369

ZLATO

(99,99 %) za kg

19.489,26 € -369,87

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

16. julija 2008

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	31,22	-1,20
INTEREUROPA	24,91	-2,47
KRKA	86,50	-1,60
LUKA KOPER	53,36	+0,57
MERCATOR	218,68	-4,71
PETROL	518,07	-0,91
TELEKOM SLOVENIJE	231,07	-0,91

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

NABREŽINA - Soglasna podpora Lokalni akcijski skupini-LAS

Na Krasu preveč vinkulacij in premalo razvojnih načrtov

Župan Ret zadovoljen, da bo nova ustanova imela sedež v Sesljanu

Debinsko-nabrežinski občinski svet je soglasno izrazil podporo nedavni ustanovitvi Lokalne akcijske skupine Kras (LAS). Nova ustanova, ki bo sad sodelovanja med javnimi in zasebnimi dejavniki, bo imela svoj sedež v Sesljanu in to v stavbi, ki je nekoč gostila Kraško gorsko skupnost. O namenih LAS je poročala odbornica Tjaša Švara, medtem ko je župan Giorgio Ret izrazil zadovoljstvo, da bo sedež ustanove v nabrežinski občini.

V razpravi so se v glavnem oglašili predstavniki levosredinske opozicije, ki so pozdravili to pobudo ter izpostavili tudi njeni nemajno politično razsežnosti. Igor Gabrovec (Skupaj-Insieme) se je navezel na zadnje vinkulativne ukrepe, ki precej dušijo Kras in pogojajo njegov uravnovešen razvoj. LAS predstavlja priložnost, ki jo velja izkoristiti, je dodal Gabrovec, ki je izrazil željo, da bo nova ustanova čimprej začela delovati.

Zadovoljstvo sta izrazila tudi Massimo Veronese (Skupaj-Insieme) in Adriano Ferfolja (SKP). Na Krasu je treba spet vzpostaviti zaupanje med prebivalci in javnimi upravami. LAS ni Kraška gorska skupnost, bo pa s svojim delom, pri katerem bodo aktivno sodelovali tudi zasebniki, lahko marsikaj koristnega naredila za razvoj kraškega območja. Konec konca bo tudi prispevala k smotrnejšemu izkoriščanju evropskih prispevkov, ki jih Kras izgublja večkrat tudi zaradi neurejenih odnosov med lokalnimi upravami oziroma njihove slabe medsebojne koordinacije.

Nabrežinski občinski svet je v zvezi s Krasom soglasno odobril stališče, ki ga je predložil svetnik Maurizio Rozza (Skupaj-Insieme). Gre za poziv glavnim pobudnikom LAS - predvsem tržaškima in goriškima pokrajinskima upravama - da v delovanje nove ustanove pritegnejo vse družbene, kulturne in gospodarske dejavnike, ki so prisotni na Krasu. To naj bi se odražalo tudi pri sestavi teles, ki bodo dejansko usmerjale dejavnost te nove medkrajevne ustanove.

Debinsko-nabrežinski občinski svet je soglasno podprt novo ustanovo za tržaški in goriški Kras

ARHIVSKI POSNETEK

OBČINSKI SVET - Pobuda Adriana Ferfolje (SKP)

»Nabrežinska občina naj bo dvojezična tudi po telefonu«

Na včerajšnji seji devinsko-nabrežinskega občinskega sveta je tekla beseda tudi o vsakodnevnem izvajaju dvojezičnosti. Problem je sprožil Adriano Ferfolja (SKP) ki je, podobno kot mnogi občani, ugotovil, da na občinski telefonski centrali pogostoma odgovarjajo le v italijanskem jeziku. Zato se je obrnil na župana Giorgia Reta, ki mu je sedaj posredoval svoje mnenje o zadevi.

»Nobenega načrtnega zapoštavljanja slovenskega jezika, temveč problem, ki je vezan na notranjo organizacijo uradov,« je poudaril župan, po katerem se uprava trudi, da se takšni problemi ne bi več ponovili. Ne samo pri tele-

ADRIANO FERFOLJA

fonski centrali, ampak tudi v drugih občinskih uradih in službah.

Ferfolja je vzel na znanje Rečovo pojasnilo in izrazil prepričanje, da ne gre za namerno zapoštavljanje slovenščine in dvojezičnosti. Problem pa obstaja in za-

deva občinsko strukturo, ki na tem področju očitno ne funkcioniira, kot bi morala, je dodal zastopnik Komunistične prenove. Rekel je tudi, da se problemi s slovenščino pogostoma pojavljajo tudi v uradih, ki poslujejo v stiku z občani, kot je npr. davčni urad.

Ferfoljo moti dejstvo, da se na občinskih sejah stalno govorovi o prevodih v slovenščino, kar piše tudi v uradnih dokumentih in sklepih. Slovenski jezik izpade kot jezik nekih prišlekov ali gostov, zato predлага, da bi iz uradnega besedišča odstranili besedo prevod ter obravnavali slovenščino kot polnopravni jezik devinsko-nabrežinske uprave.

MESTNA SKUPŠČINA - Odrezav odgovor Dipiazza na sinočnji seji

Ukmar zahteva dvojezične smerokaze na avtocesti Župan se sklicuje na dogovor s paritetnim odborom

Zmešjava s smerokazi na novem avtocestnem odseku med Padričami in Katinaro je odmevala na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta. In to na pobudo svetnika Demokratske stranke Stefana Ukmarja, ki je doživel odrezav odgovor župana Roberto Dipiazza.

Slovenski predstavnik je Dipiazza opozoril, da je Primorski dnevnik dvakrat poročal o kršenju dvojezičnosti pri postavitvi novih smerokazov, na njegovo pisanje pa pravzaprav ni bilo nobenega odziva. Edini pravilni dvojezični smerokaz je Fiume-Rijeka, S.Dorligo-Dolina, ki je zgrešen, vti napisi za kraje v tržaški občini pa so le v italijanščini.

»Novo avtocesto bodo uradno odprli jeseni, zato imajo vse pristojne uprave, začenši z Občino Trst, čas, da popravijo napake in spodrljaje. Slovenci bi to zelo cenili, zadovoljni pa bi bili tudi vsi avtomobilisti iz Slovenije, ki se dnevno peljejo po avtocesti. Skratka napako se da še popra-

ROBERTO DIPIAZZA

viti in to brez polemik ali nepotrebnih sporov,« je dejal Ukmar.

Dipiazza ni pojasnil, kdo je pravzaprav postavil smerokaze, če sploh to ve. Zanj je bistveno, da se je o uvajanju oziroma izvajajanju vidne dvojezičnosti v Trstu pogovarjal in sporazumel s paritetnim odborom za slovensko manjšino. Na osnovi tega dogovora, o katerem prvič slišimo, naj bi Občina Trst postavila dvojezične table le ob začetku vasi, v nasprotнем primeru bi morala dvojezičnost dosledno veljati na celotnem

Kasacija obsodila zasledovalca svakinje

Nek Tržačan je zasledoval in preganjal svakinjo, ker je sumil, da var njegovega brata. Samoklicani detektiv je svakinji sledil po mestnih ulicah, z mobilnim telefonom je fotografiral prizore, ki so se mu zdeli pomembljivi. Žrtev zasledovanja se je ob odkritju njegove poizvedovalne dejavnosti pošteno razjarijal, zgodba pa se je nadaljevala na sodišču. Tržaško sodišče je zaradi nadlegovanja obsodilo »detektiva« na izplačilo 400 evrov kazni, 39-letnik se je pritožil na kasacijsko sodišče, slednje pa je tržaško razsodbo potrdilo. Rimski sodniki so odločitev utemeljili z razlogom, da je imel moški »nadleguječe in tečno obnašanje, saj je zasledoval, nadzoroval in večkrat fotografiral osebo, o kateri je sumil, da ima razmerje zunaj zakona«. Glavni priči sta bili žrtev nadlegovanja in njena priateljica. Poleg kazni bo Tržačan plačal tudi tisoč evrov sodnih stroškov.

Globe za ribiško plovilo

Karabinjerji iz Ul. Hermet so po temeljiti kontroli prepovedali plovbo tržaškemu ribiškemu plovilu, ker je eden od ribičev delal na črno, stire pa niso bili na uradnem spisku posadke. Lastnik plovila bo moral plačati tri globe za skupnih 8200 evrov.

Pri čupah reševanje

Pri čupah pod Nabrežino se je 95-letnemu kopalcu včeraj ob 14.30 spodrsnilo med hojo po stopnicah, ki vodijo na plažo. Padel je in se udaril v nogo, hujših poškodb ni bilo. Čoln obalne straže ga je prepeljal do sesljanskega portiča, od koder ga je rešilec peljal na Katinaro. Sodelovali so tudi gasilski potapljači.

V Miljah zaprtje ulice Salita delle Mura

Zaradi del podjetja Acegas-Aps bo reber Salita delle Mura v Miljah zaprta od 17. do predvidoma 23. julija. V tem obdobju bo na tej ozki prometnični prepovedan promet od 9. ure do 17.30 (razen ob sobotah in praznikih), za tamkajšnje prebivalce pa bo med 9. uro in 17.30 veljala izmenična enosmerna vožnja. Dvosmerno vožnjo bodo v tem obdobju uvelidili na območju naselja San Cristoforo, na katerem bo med 9. uro in 17.30 peljal avtobus št. 50.

Slovenski napis Trebč na avtocesti na vzhodnem Krasu

KROMA

STEFANO UKMAR

KROMA

območju od Tržiča do Milj, je pričastil Dipiazza.

Župan, ki ga ne moremo kriviti za »napake« in nemarnost avtocestnega podjetja Anas, je imel najbrž v mislih ozemlje FJK, kjer se bo izvajala vidna dvojezičnost, za katere čakamo na odlok predsednika Dežele Renza Tonda. Res je, da na tem »zemljevidu« žal ne najdemo Katinare, je pa Lonjer, ki je na smerokazih napisan le v italijanščini. V območje vidne dvojezičnosti pa je vključena vsa dolinska občina.

STARO PRISTANIŠČE - Župan Dipiazza včeraj gost predsednika Pristaniške oblasti Boniciollija

Postopek za razvoj starega pristanišča je na pravi poti

Že 40 prošenj za koncesije za nove dejavnosti - Čez 15 let popolnoma nov videz

Župan Dipiazza in predsednik Pristaniške oblasti Boniciolli si ogledujeta načrt za razvoj starega pristanišča (levo; spodaj notranjost skladnišča št. 26, ki ga Pristaniška oblast pravkar obnavlja

KROMA

Župan Roberto Dipiazza si je včeraj v spremstvu predsednika Pristaniške oblasti Claudia Boniciollija ogledal staro pristanišče, kjer naj bi v prihodnjih 15 letih nastala vrsta novih objektov, vezanih na pristaniške oziroma pomorske dejavnosti. Po odobritvi ustrezne variante k pristaniškemu regulacijskemu načrtu je namreč zdaj postopek za preporod starega pristanišča v končni fazi. Konec julija bo zapadel rok za vložitev prošenj za izdajo koncesij za nove dejavnosti, ki jih bo nato pregledala posebna komisija. Slednjo bodo med drugim sestavljeni predstavniki Pristaniške oblasti in občinske uprave, ki ju označujeta - sta poudarila Boniciolli in Dipiazza - tesen dialog in plodno sodelovanje. Župan se je zato hotel predhodno in pobliže seznaniti z značilnostmi starega pristanišča in si še zlasti ogledal trinadstropno skladnišče št. 26, ki obsega 32 tisoč kvadratnih metrov in ki ga Pristaniška oblast ravnokar obnavlja. To skladnišče je eden izmed poglavitnih objektov v starem pristanišču, ki bo namenjen prvenstveno raziskovalno-izobraževalnim dejavnostim, z obsežno kletjo vred pa bo lahko gostilo še marsikatero drugo dejavnost.

To je zgodovinski dogodek, ki bo prispeval k ponovnemu razvoju starega pristanišča, je poudaril Dipiazza skupaj z Boniciollijem na kasnejšem srečanju z novinarji. Boniciolli je nagnal, da poteka ves postopek v skladu z zakonodajo in da so doslej prejeli skupno 40 prošenj za nove dejavnosti v starem pristanišču, njihovo število pa se bo nedvomno še povečalo. Prošnje lahko razdelimo na tri skupine. Pet prošenj (Boniciolli je mnenja, da se bo kmalu pridružila še ena) je splošnega značaja in vsaka temelji na izdaji koncesije za uporabo celotnega starega pristanišča. Druga podjetja sprašujejo po koncesijah za uporabo posameznih območij starega pristanišča, medtem ko so v zadnjih skupini prošnje po specifičnih dejavnostih. Prošnje so poslala podjetja oz. družbe iz Italije, iz Evrope in tudi izven Evrope, ki torej z zanimanjem gledajo na premike v tržaškem zalivu. Pristaniška oblast bo morala zdaj analizirati posamezne prošnje in odločiti, kateri načrt najbolj ustrezajo razvoju starega pristanišča. Pri tem, je poudaril Boniciolli, bo veljal kriterij največje donosnosti, tako za Pristaniško oblast (in torej za državo) kot za Trst.

A.G.

OBČINSKI SVET - Resolucija Stock: poziv za delavce

Občinska svetnika Občanov za Trst Roberto Decarli in Demokratske stranke Alessandro Minisini sta včeraj vložila urgentno resolucijo. V njej zahtevata, da se župan Roberto Dipiazza in pristojni odbornik na vsak način zavzemata, da bo tovarna Stock ostala v Trstu. V tem smislu mora župan z vodstvom podjetja oz. z novim lastništvom preveriti, kakšne so perspektive za tovarno in za uslužbence. Spomnimo naj, da se bo moralno 40 od 97 zaposlenih preseliti v Milan, če bodo hoteli obdržati delovno mesto. To je namreč eden izmed glavnih učinkov novega načrta za relansiranje podjetja, ki ga je pripravil ameriški investicijski sklad Oaktree, od lani večinski lastnik zgodovinskega tržaškega podjetja. Načrt predvideva preselitev komercialnega oddelka in tudi vseh tistih uradov, ki niso tesno vezani na proizvodnjo, medtem ko bo proizvodnja ostala v Trstu. Skupaj s proizvodnjo bodo v tržaški industrijski coni ostale tudi z njo tesno povezane dejavnosti, kot so logistika, laboratorij in urad za nakupe. V Milan pa bodo preseljeni sektor prodaje, marketing, oddelek za osebje in celotna administracija.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Odgovor na vprašanje slovenskega svetnika Furlaniča

Za Dipiazzo so nove avtocestne vinjete »notranji problem« sosednje Slovenije

Tržaška občinska uprava se ne namerava vpletati v polemiko o novih avtocestnih vinjetah, ki so po županovem prepričanju notranji problem Slovenije. Župan Roberto Dipiazza je takole sinoči odgovoril svetniku Iztoku Furlaniču, ki ga je spraševal, če in kako misli Občina obravnavati to vprašanje.

»Na avtocesti Trst-Benetke se redno pojavljajo napisni opozorila, da so v Sloveniji po novem obvezne avtocestne vinjete. Mislim, da je informacija kolikor toliko popolna,« je prepričan Dipiazza, ki očitno noče podpihovati polemike o tem vprašanju. O polemiki sicer ne moremo sploh govoriti, razen če izvzamemo nekatera stališča, ki so se v preteklih dneh pojavila v javnosti.

Pokrajinski in miljski svetnik Forza Italia Claudio Grizon je tako opozoril, da slovenska policija takoj po bivšem mejnem prehodu Fernetiči ustavlja automobile brez vinjete in voznikom nalaga visoke globe. Griz-

IZTOK FURLANIČ

KROMA

zonove izjave nismo mogli preveriti, res pa je, da avtomobili, ki od Fernečičev zavijejo desno v Sežano niso dolžni imeti vinjete.

Vprašanje vinjet je takoj po njihovi uvedbi postavil tudi predsednik Furlanije-Juliske krajine Renzo Tondo. Napovedal je poseg pri slovenski vladni, s strani katere menda (še) ni dobil odgovora. Brez odgovora je ostalo tudi vprašanje, ki sta ga zunanjemu ministru Francu Frattiniju postavila poslanca Demokratske stranke Ettore Rosato in Alessandro Maran.

Tabla, ki opozarja, da so na slovenskih avtocestah obvezne vinjete

BUMBACA

Javno srečanje DS

o problematikah mesta

Drevi bo od 18. do 23. ure na Trgu Cavana potekalo javno srečanje z naslovom Parlamicittà, ki jo prireja krožek Demokratske stranke za mestno središče. Govor bo o problematikah tržaškega mesta oz. o tem, kaj se lahko naredi za boljši Trst, pri čemer je DS odpulta za zamislji, ki jih bodo predstavili občani.

Pobudi ob razstavi Francesca Pencu

V okviru razstave o fotografu Francesco Pencu, ki je na ogled v gledališču Miela, bodo drevi ob 19. uri vrteli video z naslovom Francesco Penco pričevalec zgodovine, v katerem bodo prikazali Pencove filmske reportaže o Ljubljani, Reki, Benetkah in Tržiču. Jutri pa bo ob 19.30 srečanje o razstavi in odnosu med fotografijo in zgodovino, na katerem bodo govorili zgodovinarja Marina Rossi in Franc Fabec ter urednik razstave in docent na tržaški univerzi Fabio Amodeo. Jutri bo ob 19. uri možen tudi voden ogled razstave.

Predstavitev knjige Amore bastardo

Jutri bo v dvorani knjigarnice Minerova v UL san Nicolò 20 ob 18.30 predstavitev knjige Ette Paliaga Amore bastardo, ki je izšla pri založbi Falzea. Zavtorico se bo pogovarjal prof. Livio Sossi, docent zgodovine in otroške književnosti na Univerzi v Vidmu.

Konec tedna Milje pod zvezdami

V okviru niza Milje pod zvezdami bo tudi tokratni konec tedna na Trgu Marconi bogat na kulturnih prireditvah, ki se bodo vse začele ob 21. uri. Tako bo jutri nastopila gledališka skupina Amici di San Giovanni z narečno komedio Canta canta che te darò el pignol - trent'anni dop, ki jo je napisal in režiral Giuliano Zannier. V soboto bo v okviru festivala Folkest nastopila irska skupina The Rising Spring Paula Bradleya, v nedeljo pa plesna skupina Club Diamante. V sredo pa bo potekala peta izvedba Festivala miljske pesmi v priredbi Fulvia Mario na in sodelovanju s Pokrajino Trst ter združenji Fameia muiesana in Proloco.

Miramar: Koncerti v gradu

S klavirskim recitalom Španca Alvara Corrala Matuteja se bo jutri zvečer v prestolni dvorani Miramarškega gradu začela deseta izvedba glasbenega niza Koncerti v gradu, ki ga prireja tržaški konzervatorij Giuseppe Tartini. Letošnji koncertni niz predvideva od jutri do 3. oktobra, vedno ob 20.30, dvanajst instrumentalnih in pevskih koncertov, ki jih bodo oblikovali glasbeniki iz Italije, Španije, Slovenije, Hrvaške, Madžarske in Makedonije. Poleg Matuteja bo tako 25. julija nastopil pianist Lorenzo Serroni, 1. avgusta saksofonist Tadej Kranjc in pianist Nicolò Sbuelz, 8. avgusta pianistka Ana Čulč, 15. avgusta trio Alessia Franco-mezzosopran, Salvatore Perri-oboa in Paolo Trojanklavir, 22. avgusta duo Andrea Palumbo-flauta in Lorenzo Cossi-klavir, 29. avgusta skupina Henqueleth Brass Ensemble, 5. septembra tenorist Máté Gál in pianist Elia Manci, 12. septembra duo Federico Bresciani-violina in Jacopo Salvatori-klavir, 19. septembra kitarist Vlatko Bocevski, 26. septembra pianist Giulio Scaramella, 3. oktobra pa pianistka Alessandra Sagelli, ki bo za to priložnost igrala na fortepianu, ki je bil last nadvojvodinje Šarlote, žene Maksimilijana Habsburškega, svojčas mehiškega cesarja.

KOROŠCI - Trije vaščani slavijo letos skupaj 287 let

Na miljskih hribih je zrak posebno zdrav

Sadna torta za Vittorio Stepančič (99), Marijo Čač (95) in Rocca Ciacchija (93)

Z leve proti desni
nazdravljo Rocco
Ciacchi, Vittoria
Stepančič in Marija
Čač

KROMA

Prijeten je sprehod po Korošcih, vascici na miljskih hribih, od koder se odpira čudovit pogled na Milje, Trst in Tržaški zaliv. Vas kot taka je pravi biserček, med njenimi klanci se skriva pristen vaški duh, ki je še vedno živ, četudi se je nekdaj slovenska vas s časom precej spremenovala. Prijazna gostoljubnost je pri Koroščih še vedno doma, za ta konec pa je značilen tudi zdrav zrak, saj dosegajo nekateri prebivalci v polnem zdravju visoke starosti. Mar so Korošci podobni legendarnemu Kavkazu?

Pod domačo slico so v torek skupaj praznovali trije priletni vaščani, ki slavijo letos skupaj 287 let. S sadno torto (vključno s svečko št. 287) in penino so nazdravili gostiteljica Marija Čač, ki je konec maja praznovala 95 let, Rocco Ciacchi (marca jih je dopolnil 93) in njegova svakinja Vittoria Stepančič, ki bo decembra ugasnila 99 sveček. Vsi trije so povsem čili in zdravi, živiljenjske dogodivščine pa so poleg njih samih pripravljene hčere in vnuki. Zgodbe starejših ljudi vsebujejo obilo zanimivih informacij, ki so zelo dragocene, saj niso zapisane v nobeni knjigi.

Marija Čač se je rodila v bližnjih Elerjih, pri 4 letih pa se je njena družina preselila v Koroščem. Od malih nog je živel sama z očetom, ki je bil kamnosek, tako kot večina sovašča-

nov. Korošci so po tradiciji delali v okoliških kamnolomih, pozneje pa so se masovno zaposlovali v ladjedelnici San Marco. Marijin oče, Anton Čač, ki je delal v kamnolomu na »Koštah«, je bil aktiven protifašist in »velik komunist, v tej hiši pa so v 20. letih tiskali slovenske letake«, je posnosno povedala gospa Marija. Slednja se je poročila z mizarjem, ki je pozneje delal kot uradnik. Vzgojila sta hčer, ki je postala profesorica na nižji srednji šoli v Dolini, sedaj pa Marija že dolgo stana sama. »Kuham sama, perem sama, sem kar pridna,« je povedala.

Vittoria Stepančič se je rodila leta 1909 v Movražu, blizu Gračišča in Sočerge. »Na kupu« je živel pet družin, vsega skupaj 29 ljudi. Tako po drugi svetovni vojni je njen mož odšel na delo v Trst, med letoma 1946 in 1948 pa se v bistvu nista videla, ker je bila meja strogo zaprta. Ko sta se nekega dne srečala v Kopru, jo je mož vprašal, »kdo so ti otroci?« bili so seveda (tudi) njegovi. Leta 1953 se je vsa družina preselila v Trst, najprej v Ricmanje, nato nad Rojan. Pred 40 leti je Vittoria postala vdova, saj je mož umrl med delom na tramvajski progi, že 22 let pa živi s hčerjo pri Koroščih. Pri takih visoki starosti še vedno bere vsak dan Primorski dnevnik, in to brez očal. Simpatična gospa je

bila kar nestrnna, saj je želela marsikaj povedati o svoji družini, ko smo odhajali pa se je priporočila, »naj nadredimo dobro reklamo.«

Rocco Ciacchi je od trojice najbolj pristen domačin, rodil se je pri Koroščih leta 1915. Od 14. do 60. leta je bil mizar v ladjedelnici, med vojno pa je bil v italijanski mornarici. Še se spominja, kako so ga iz puljskega pristanišča, ki je bilo italijansko, poslali na hrvaško ozemlje, po 8. septembru 1943 pa se je z italijanskimi tovariši vrnil iz Boke Kotorske peš v Trst. Dogodivščina se je seveda globočko zapisala v njihove spomine, mnogo let pozneje pa je iz Rima primoral do hribov nad Miljamimi takratni tovariš, ki je Rocca pred tem iskal celo preko televizije (na oddaji Enza Tortore Portobello). Rocco Ciacchi (mimogrede: fašistični režim je svočas prevedel priimka Čač in Cijak na enak način, tako da so se nenadoma vsi imenovali Ciacchi ...) je do 84. leta redno vozil avto, še danes pa neutrudno dela na njivi. Pravnukinja, ki je včeraj dopolnila 9 mesecov, poje pesmice v slovenskem, italijanskem in hrvaškem jeziku. Maja letos so ga zradi manjše slabosti peljali v katinarsko bolnišnico, kjer so bolničarke zmanjkovali podatke o njem v računalniku. Zanj je bila to prva hospitalizacija v življenju ... (af)

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Maruška Kapič

S Trstom v srcu

Referat o prisotnosti nemških in angleških pisateljev pri nas - Jeseni študij ekonomije

Maruška Kapič z Opčin spada v trojico odličnjakinj jezikovne smeri Liceja Franceta Prešernega, ki so se 4. julija, ko je bil objavljen končni izid letošnjega državnega izpit, veselile najvišje ocene. Glede slednje je Maruška priznala, da je upala nanjo in je zdaj zadovoljna, da se je to res uresničilo. Za maturitveni referat je izbrala temo o angleških in nemških pisateljih, ki so živeli in delovali v Trstu: »V zadnjih letih sem se navdušila nad Trstom, nad svojim mestom in sem zato hotela povezati mesto in literaturo,« pravi openska odličnjakinja, katere referat je vzel v poštev prisotnost številnih literatov, od Jamesa Joyceja in Rainerja Marie Rilkeja pa vse do Veita Heinichenha.

Maruški Kapič so bili od vedno všeč jeziki, angleščino in nemščino je poznala že od prej, zato je bila odločitev za obiskovanje jezikovne smeri liceja Prešeren tako rekoč naravna, saj si je predstavljala, da ji bo tako laže pri učenju, navsezadnje pa je pred njo to smer obiskovala tudi njena sestra.

Kako pa Maruška izkoristi čas, ko je prosti študijskih in šolskih obveznosti? »Letos sem

MARUŠKA KAPIČ

KROMA

bila precej zasedena, ker sem opravila vozniški izpit, ampak pred leti sem plavala šest let pri Boru, sodelovala sem pri raznih gledaliških skupinah, tako na šoli kot zunaj nje, letos pa sem se malo bolj posvetila študiju,« pravi Maruška, ki bo poletni čas zdaj izkoristila za užitek in počitek. Prejšnji teden se je mudila na maturitetskem izletu, na načrtu pa ima tudi počitkovanje na Hrvaskem in obisk Pariza, kjer ima prijateljico. Jeseni pa bo napočil čas za začetek univerzitetnega študija, pri čemer je Maruška Kapič izbrala ekonomsko fakulteto Univerze v Trstu. (iz)

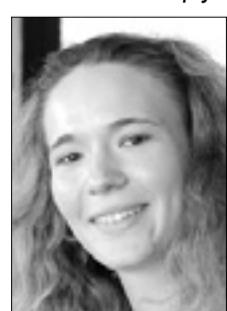
POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Niko Nadlišek

Všeč ji je ruščina

V maturitetnem referatu se je posvetila dnevnim zapisom - Bo študirala fizioterapijo?

Druga odličnjakinja na jezikovni smeri liceja Prešeren je Niko Nadlišek s Katinare, ki jo je najvišja ocena presenetila: »Pričakovala sem oceno okoli devetdeset-petindevetdeset in sem vesela, da je stotica,« pravi Niko, ki je za mature pripravila referat o dnevnih zapisih kot literarni zvrsti in zgodovinskem dokazu. Za to temo se je odločila, ker je tudi sama pisala dnevnik in rada brala dnevnike drugih ljudi: »Zdi se mi, da preko dnevnikov bolje spožnaš osebo,« pravi katinarska odličnjakinja, ki je v referatu vzela v pretres dnevnike Thomasa Manna, Edvarda Kocbeka, Anne Frank, Nine Lugovske in Zlate Filipovič.

Zakaj je Niko pred petimi leti izbrala jezikovni smer? Ljubezen do jezikov je seveda glavni vzrok, Niko pa jo je izbrala predvsem zaradi poučevanja ruščine, ki ji je bila vedno všeč in se je zanimala za njo. Z ruščino se je ukvarjala od tretjega razreda liceja naprej, z izbiro pa je vesela in misli, da bo tudi nadaljevala s študijem tega jezika. Kljub tej veliki ljubezni pa Niko ne bo šla obiskovat visoko šolo za prevajalce in tolmače, ker je slišala, da je težko dobiti zaposlitev. Zato se je

NIKO NADLIŠEK

KROMA

vpisala na fizioterapijo v Ljubljano in na turistiko v Portorož. Če ji ne bo uspelo, bo poskusila študij fizioterapije v Trstu.

V prostem času igra Niko Nadlišek košarko pri Športnem društvu Polet in pri društvu Ginnastica Triestina, poleg tega pa se ukvarja tudi z igranjem klavirja in s harmonijo. Poleti namerava s sošolci na počitnice na otok Pag, prav julija jo čaka tudi vozniški izpit, tako da bo lep del poletja prebila v Trstu. Tudi za študij fizioterapije je potreben spremenjeni izpit, tako da se za Niko izpit niso končali. (iz)

REPNIČ - Gledališča v gledališču

SSG in Hči zraka: jutri premiera v bivšem kamnolomu

Zaključek je slovenski: Gledališča v gledališču, poletna pobuda, ki jo po navdihu tržaške pokrajine pripravlja tržaški zasebni teater Contrada, se bodo poslovila od svojih obiskovalcev z uprizoritvijo Hči zraka v interpretaciji Slovenskega stalnega gledališča. Predstava pa je namenjena tudi italijanskemu občinstvu, saj bo opremljena z italijanskimi nadnapisi.

Hči zraka je pravzaprav širši festivalski projekt, saj pri njem ob slovenskem tržaškem teatru, ki ga uresničuje, sodelujejo tudi festivali, ki bodo gostili prve predstave: ob že omenjenih Gledališčih v gledališču greše za Mittelfest, kjer bo predstava na sporednu v nedeljo zvečer, in pa Primorski poletni festival, na katerem si bo mogoče predstavo ogledati v torek, 22. julija.

Avtor drame Hči zraka je Hans Magnus Enzemberg, nemški pisec, ki je leta 1992 posodobil (in skrajšal) delo španskega dramatika Calderona de

JANUSZ KICA

la Barce. Hči zraka je kraljica Semiramida, zaprtá, ker naj bi povzročila smrt in uničenje, kot izhaja iz mitološke zgodbe. Tokratna postavitev je bila v rokah režisera Janusza Kice, deželo je prevedla Mojca Kranjc, lektoriral je Jože Faganel, scene je pripravil Marko Japelj, kostume Alan Hranitelj, glasba pa je delo Stanka Jubaščića. V naslovnih vlogah nastopa Silva Čušin, z njim igrajo člani SSG in številni gostje. Prva premiera bo jutri zvečer ob 21.30 v bivšem kamnolому pri Repniču.

SLIVNO - Ivo Kralj praznoval osemdesetletnico

Fant izpod Grmade

Priljubljeni glasbenik in zborovodja je rojstni dan obhajal v ponedeljek

Osem križev že ima, a se mu to ne pozna. Čeprav za njegovo anagrafsko starost marsikdo ve, je pred dnevi do neke mere ostal tudi presenečen ob številnih čestitkah, ki jih je v našem dnevniku prejel Ivo Kralj, ki je v ponedeljek praznoval svoj osemdeseti rojstni dan. Delavec v kamnolomu, kmet, družbeni in kulturni delavec, predvsem pa godbenik in zborovodja, predan glasbi in petju: vse to je bil, in je, Ivo Kralj, ki je tako na svojem koncu kot tudi širom po Tržaški, Goriški in nasprotni Primorski znan po svojem navdušenju in energiji, ki očitno pripomoreta k temu, da kljub letom ostaja »večni mladenič«, kot ga je pred leti nekdo označil.

Ivo Kralj je sin Krasa, saj se je rodil 14. julija 1928 v Slivnem, kjer še vedno živi in deluje. Osnovno šolo je obiskoval v domači vasi, nižjo strokovno šolo pa v Nabrežini. Bila so to težka leta, saj slavljenec spada v tisto generacijo Primorcev, ki so kot otroci in najstniki na lastni koži okusili surovost fašistične diktature in grozote druge svetovne vojne, ki so njegovo družino neposredno prizadele, ko so sestro Rosando odpeljali neznano kam, medtem ko je bil on pri partizanih. Tragedija ga ni strla, tako da se je po vojni v vero v slovenstvo in krščanske vrednote ves predal glasbenemu poustvarjanju, obenem pa postal pristaš samostojnega slovenskega političnega nastopanja v okviru stranke Slovenske skupnosti, za katero je tudi večkrat kandidiral. V povojnih letih se je zaposlil v nabrežinskih kamnolomih, kjer je postal cenjen delavec in delovodja, njegova velika ljubezen pa je bila, kot že rečeno, glasba. Slednja je bila tako rekoč doma pri Kraljevih v Slivnem, saj je bil oče Jožef kapelnik mavninske godbe. Slavljenec se je teorio glasbe začel zasebno učiti pri Petru Grassiju, v povojnem času je kot harmonikar nastopal v okviru domačega ansambla Planiki, leta 1959 pa je vstopil v Godbeno društvo Nabrežina, tako da bo prihodnje leto obhajal tudi petdeset let zvestobe temu sestavu.

V okviru glasbe pa je Ivo Kralju še posebej pri srcu zborovsko petje. Že pri petnajstih letih je začel peti v šempoljskem farnem zboru, ki ga danes tudi vodi, njegov »življenski projekt« pa je moški zbor Fantje izpod Grmade, ki ga je pred 42. leti skupaj z nekaterimi drugimi mladimi pevci iz vasi, ki ležijo pod obronki Grmade, ustanoval in ga neprkinjeno vodi še danes. Generacije pevcev se sicer menjajo, on pa je vedno tam, vedno prisoten in pripravljen nastopiti ob katerikoli priložnosti. Lahko rečemo, da ni kraja v zamejstvu in šir-

še na Primorskem, zlasti pa v devinsko-nabrežinski občini, kjer domujejo, ki ni še doživel nastopa »Fantov«, katere poznajo tudi drugod po Sloveniji in po Evropi, kjer žive slovenski izseljenici. Kraljev zbor je skupaj s svojim dirigentom tudi eden redkih, ki od vsega začetka neprkinjeno sodeluje na dveh tradicionalnih pevskih pobudah, in sicer na Primorski poje in reviji Zvezne cerkvenih pevskih zborov iz Trsta, med najbolj uspełimi pobudami, ki so se prijele, pa je tradicionalni božični koncert na Štefanovo. Vsi nastopi in pobude zbor pa so imeli poleg kulturnega in seveda narodnostnega tudi družabni pomen, na njih ni nikoli manjkalo dobre volje in vedrega pogleda na življenje, lastnosti, ki prav tako pripadata slavljenemu. Slednji se ob vsem tem posveča tudi kmetovanju, sad dela njegovih rok pa okusijo tudi vsi tisti, ki obiščejo priložnostno osmico, ki jo Ivo Kralj skupaj s sinom Andrejem (v zakonu z gospo Anico sta se mu rodili tudi hčerki Rosanda in Cirila), odpira vsako leto na svoji domačiji.

Kot že rečeno, je slavljenec pred dnevi prejel celo vrsto čestitk. Naj dovoli, da se jim pridružijo tudi tiste, ki mu jih pošilja Primorski dnevnik z voščilom, da bi še dolgo let ostal v duši mlad in nepogrešljiv predstavnik tukajšnjega kulturnega in narodnega življenja.

Ivan Žerjal

FOLKEST - Na Velikem trgu

Hevia in zvoki Asturije

S skupino je izvedel več ljudskih in avtorskih skladb - Koncertu je sledilo številno občinstvo

Letošnja tridesetletnica festivala Folkest gosti najboljše izvajalce, ki so bili prisotni na preteklih izvedbah tega glasbenega festivala. Na Velikem trgu v Trstu je v okviru tega festivala na nedeljski večer zaigral glasbenik Hevia iz Asturije v Španiji. Posebnost tega glasbenika je, da je priklopil asturske dude, gaito, na elektroniko in je s tem ustvaril posebno zvočnost lastne glasbe. Od leta 1991, ko je izdal prvi album, se je s svojstvenim slogom začel uveljavljati po svetovnih glasbenih lestvicah in leta '98 postal glasbena zvezda. Seveda je

njegova glasba lahkonata in izredno neposredna, pomirjujoča a hkrati prevzemajoča in polna energije. Skladbe, ki so se vrstile na tržaškem odru, so pretekale energijo in nežnost povzeto iz glasbene dediščine Asturije, s katero je umetnik prepit, saj se je začel učiti ljudsko glasbo že pri štirih letih. Poslušali smo tako ritmične skladbe kot mehke in opojne, prave za romantično poletno noč, ki jih je Hevia izvedel z gaito ali pa s flavto. Prostorski efekt, ki ga umetnik zna ustvariti je edinstven, podprt tudi s sijajnimi glasbeniki (nje-

gova sestra Maria Jose pri tolkalih, Christian Costantini, bobni, Juan Carlos Mendoza bas, Javier Barral kitara), ki ga spremljajo na turneji. Atmosferska zvočnost je občinstvu prijala in je zato blaženo spremljalo dogajanje na odru, škoda le, da je večina prisotnih, sodeč po ploskanju, poznala le veleznano »Busindre reel«, tisto pač, ki ga je ponosla leta 1998 v diskografski biznis. Čeprav jo je vreme proti koncu nekoliko zagodlo prisotnim, je festival prinesel v Trst lep glasbeni dogodek, ki je privabil res številno občinstvo. (Pan)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 17. julija 2008

ALEŠ

Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.49
- Dolžina dneva 15.17 - Luna vzide ob 20.39 in zatone ob 4.11.

Jutri, PETEK, 18. julija 2008

FRIDERIK

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 26,4 stopinje C, zračni tlak 1022,1 mb ustavljen, veter 9 km na uro jugo-zahodnik, vlaga 50-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 19. julija 2008

Urnik lekar: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749), Trg Valmaura 11 (040 812308).

Općine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Jakoba 1, Trg Valmaura 11. Ul. Ginnastica 44.

Općine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 44 (040 764943).

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Šolske vesti

RAZSTAVA NA BONOMOVEM DO-MU:

Dijaki 1. klasičnega razreda liceja F. Prešeren in mentorica Vasvljudo vabimo v Prosvetni dom na Općine na poletni ogled fotografskih in zgodovinskih razstave na Petru Bonomu in njegovem palači. Pobudi smo za natečaj sklada FAI in s podporo Zadržujoča kraske banke pripravili ob Trubarjevem letu, sedaj pa nas je v goste sprejelo SKD Tabor. Razstava bo na ogled do 31. julija. Odprta bo vsak delavnik, od 17. do 20. ure.

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI

organizira naslednje poletne tabore: Angleški »Jezikajte!« v Postojni, od 24. do 29. avgusta (od 8. do 15. leta); računalniško in šahovsko delavnico »Mišk@« v Trstu, od 1. do 5. septembra (od 3. razreda daje). Za dodatne informacije in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751, ali mobi: 320-2717508 (Tanya) in po e-pošti: franmilcinski@gmail.com.

DTTZ ZIGE ZOISA obvešča, da je med poletno prekinjivo didaktično dejavnosti šola ob sobotah zaprta do 30. avgusta 2008. Med tednom bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

ZNANSTVENI LICEJ FRANCETA PREŠERNA sporoča, da bo do 30. avgusta šola ob sobotah zaprta.

Kino

ALCIONE - 19.00, 21.00 »Il divo«.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15,

22.15 »Wanted - Scegli il tuo destino«.

ARISTON - 21.15 »Next«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.10

»Agente Smart - Casino totale«;

16.00, 18.05, 20.10, 22.10 »Funny ga-

mes«; 16.00, 17.00, 18.30, 19.45, 21.15,

22.00 »Hellboy 2: The Golden Army«;

16.10, 18.05, 20.00, 22.00 »Ken il guer-

riero: La leggenda di Hokuto«; 16.00,

18.05, 20.10, 22.15 »Wanted - Scegli

il tuo destino«; 16.10, 18.30, 21.30

»L'incredibile Hulk«.

EXCELSIOR - 18.00, 21.00 »Meduse«.

SKD TABOR

POLETJE POD KOSTANJEM 2008

PROSVETNI DOM - OPĆINE

(v primeru slabega vremena v dvorani)

ČETRTEK, 17.7.2008

OB 21.15

JUNO
(celovečerni film)

več na www.skdtabor.it

ODPRTO BO PARKIRIŠE
ZADRUŽNE KRAŠKE BANKE

Pobudo so omogočili in podprli:
Rajonski svet za vzhodni Kras, Zskd,
Zadružna kraska banka in Nova - Conad,
pokrovitelj Pokrajina Trst

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 21.00

»Once - Una volta«.

FELLINI - 16.45 »Impy e il mistero dell'isola magica«; 18.00 »E venne il giorno«; 19.30, 21.45 »Gomorra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Funny games«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Un amore di testimone«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00, 21.30 »Neverjetni Hulk«; 18.30, 20.20, 22.10 »Maturantski ples«; 19.50, 21.50 »Hancock«.

NACIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Un'estate al mare«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'incredibile Hulk«; Dvorana 3: 16.30, 22.15 »Boogeyman 2«; 18.15, 20.15 »Aleksandra«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Agente Smart - Casino totale«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.00, 22.10 »Agente Smart - Casino totale«; Dvorana 2: 20.10, 22.15 »Funny games«; Dvorana 3: 20.00, 22.10 »Wanted - Scegli il tuo destino«; Dvorana 4: 19.50, 22.00 »Un'estate al mare«; Dvorana 5: 20.15, 22.15 »Boogeyman 2«.

Prispevki

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
V koprodukciji s festivali:
MITTELFEST - Čedad
TEATRI A TEATRO - Trst
PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL - Koper

Hans Magnus Enzensberger

HČI ZRAKA

Igra po španskem izvirniku Calderóna de la Barca

Režija Janusz Kica

**V PETEK 18. JULIJA, OB 21.30,
V KAMNOLOMU PRI REPNIČU (Z ITALIJANSKIMI NADNAPISI)**

Pot do kamnoloma bo označena s smerokazi, iz Zgonika zavijete desno do Repniča, iz Repniča levo v smeri Zagradca, na desni strani ceste je vhod v kamnolom.

Predprodaja vstopnic:

TicketPoint
(Korzo Italiq, 6/c,
pon - pet: 8.30-12.30 / 16.00-19.30).

Prodaja vstopnic:
uro pred začetkom predstave na
prireditvenem prostoru.

Cena vstopnic: 15€.

Over 60: 10€. Under 26: 6€.

Čestitke

MATIA, življenje je igra, igray jo!
Življenje je iziv, spremi ga! Življenje je sen, uresniči ga! Izzarevaj dobro, ljubi lepoto, išči resnico in zahtevaj pravico. Vse najboljše! Mama, papa in Elia.

Danes naš predragi MATIJA je polnoleten postal in zato mu iz srca želijo še tako naprej, še veliko življenjskih uspehov in mnogo zdravja. Nono in nona.

Dragi MATIJA, naj sonce sreče ti vseskozi sije, posebno pa na ta dan, ko imaš svoj 18. rojstni dan. Tetka, stric, Nataša in Verena.

MATIJI za 18. rojstni dan. Zdaj, ko se odpira najlepše mladosti cvet, glej na svet s svežega obzora dosežnih polnih let. Klapa dobre pustolovščine.

Hurra, naš izvrstni MATIJA je polnoleten. S ponosom mu iskreno čestitamo in želimo, da bi v življenju dosegal vse lepe in dobro zastavljene cilje. Navdušeno mu pojemo »Bog te živi!« še dolgo... dolgo let med nami. ŽPS Trebče in vsi, ki ga imamo radi.

MATIJA, danes polnoletni si postal! Želimo ti, da bi vedno tako dobro in pridno napredoval. Odborniki SKD Primorec

IVANA KANTE je uspešno dokončala študij. Iskreno ji čestitajo sredi Šusterje.

Zdaj zapojmo vsi na glas, živijo ERIK in IZTOK na! Skupaj z njimi veseli smo vsi, ker ekonomista in inženirja imamo zdaj mi. Iz srca vama čestitamo nabrežinski godbeniki.

SKD Lipa iskreno čestita letosnjim bazovskim maturantom MARTINI, JANU in MANUELU za uspešen zaključek višje šole.

Obvestila

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA praznuje 10-letnico! Študijski center Melanie Klein in Slovenska prosveta vabita člane in prijatelje na pravljivo v družabno srečanje, ki bo v petek, 25. julija, ob 14.30 v prostorih otroškega vrtca v Bazovici. V primeru slabega vremena bo prireditve v Športnem centru v Bazovici.

GLASBENA MATICA obvešča cenjene stranke, da bo do 31. julija tajništvo odprto s poletnim urnikom: od 9. do 12. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprto od 1. do 23. avgusta. Od 25. avgusta daže bo odprto s poletnim urnikom.

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom, od 9. do 13. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do 12. septembra, delovali s poletnim urnikom in sicer od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bodo v juliju in avgustu uradi v Trstu, Gorici in Čedadu delovali po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

F.C. PRIMORJE organizira na Prosek u sportni praznik s sledenim programom: v petek, 18. julija, plesna šola Diamante, v soboto, 19. julija, ansambel Alter Ego, v nedeljo, 20. julija, ansambel Happy Day, v soboto, 26. julija, ansambel MI, v nedeljo, 27. julija, koncert Godbenega Društva Prosek in ansambel Souvenir, v soboto 2. avgusta, ansambel 3 Prasički, v nedeljo ansambel Old Stars.

O.N.A.V. - Tržaška sekacija italijanskega združenja pokuševalcev vina, organizira v petek, 18. julija, ob 18.30 obisk kleti Borisa Lisjaka v Dutovljah! Za informacije in prijave kličite na tel. 333-4219540 (Luciano) ali 340-294863 (Elio).

ORATORIJ ZA OSNOVNOŠOLSKE OTROKE IN DIJAKE NIŽJE SREDNJE ŠOLE - bo potekal do petka, 18. julija, v Slomškovem domu v sv. Križu pri Trstu. Zborovanje od 8.30 do 9. ure; ob 9. uri dvig zastave, zgodba, delo po skupinah, malica z odmorom, razne delavnice; ob 12. uri kosilo, popoldanske dejavnosti, igre, petje, itd.; ob 15.30 spust zastave in odhod domov do 16. ure. Za vpis lahko pokličete na tel. št.: 040-220693 ali 347-9322123. Vabljeni tudi višješolci in študentje iz Slovenije.

SKD IGO GRUDEN prireja do 18. julija delavnico za otroke od 6. do 12. leta starosti »Skriti zakladi krajine«. Vodila bo slike Ani Tretjak. Dejavnost bo potekala vsak dan od 9. do 13. ure v prostorih dvorane Kulturnega doma in v Nabrežinskem vaškem jedru. Za informacije in vpis pokličite na tel. št. 040-220680 ali 339-4184635.

SLOMŠKOV DOM v sv. Križu pri Trstu se pripravlja na oratorij, ki bo do petka, 18. julija. Udeležijo se ga lahko otroci iz zadnjega letnika vrtca, otroci iz osnovne šole in dijaki nižje srednje šole pa tudi dijaki iz višjih šol in študenti kot pomocniki. Zbiranje od 8. do 9. ure, zaključek ob 16. uri, vmes se bo odvijal program, ki vsebuje igre in razne ustvarjalne delavnice. V soboto, 19. julija, je predviden romarski izlet na Sv. Višarje in Belopeško jezerja, katerega se lahko udeleži vsakdo. Za vpis in podrobnejše informacije se obrnite na tel. št. 040-220693 ali 347-9322123.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA odpotujejo na taborjenje v Gozd Martuljek v nedeljo, 20. julija iz Novo Gorice z vlakom. Zbirališče ob 7.00 na železniški postaji v Novi Gorici. Vlak odpotuje ob 7.35 (in ne čaka zamudnikov!). Iz taborjenja se bodo taborniki vrnili v četrtek, 31. julija. Prihod vlaka v Novo Gorico ob 18.43, v Sežano pa ob 19.44. Taborniški srečno!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV IN JSKD prirejata 4. Mednarodni mladinski godbeniški laboratorij namenjen godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Odvijal se bo v Dijaškem domu v Portorožu od 20. julija do 26. julija 2008. Dodatne informacije nudi ZSKD (tel. št. 040-635626).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih 10-dnevne jadrne tečaje na jadrnicah tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1995 do 2001 in znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrino, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka, od 9. do 17. ure. Četrti tečaj ob 21. juliju do 1. avgusta 2008. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure in ob sobotah, od 16. do 18. ure, na našem sedežu v Sesljanškem zalivu, ter na tel/fax: 040-299858; e-mail: info@yccupa.org ter na spletni strani: www.yccupa.org.

OBČINSKA KNJIŽNICA iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo zaprta za poletni dopust do petka, 25. julija.

DRUŠTVО NOЕ organizira »tečaj restavriranja starega pohištva«. Prvi srečanji bosta v soboto, 26. in v nedeljo, 27. julija. Info: 040-299461 ali 349-8419497.

F.C. PRIMORJE oživlja sekcijo Cicibanov. Če je vaš otrok star od 8 do 10 let, ga lahko vpisete v našo ekipo. 3. avgusta bo na travnatem igrišču Ervatti pri Brščkih, od 9. ure dalje, enodnevni brezplačni kamp (kosilo je vključeno). Ob udeležbi prejme vaš otrok majico in hlačke v dar. Info in vpis (do 28. julija) na tel. št. 329-6022707 (Robert).

NARODNA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo odprta s poletnim urnikom do petka, 29. avgusta ob 8. do 16. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta od ponedeljka do petka, 28. julija do četrtek, 14. avgusta.

SKD LONJER - KATINARA obvešča, da je v prostorih ŠKC v Lonjerju na ogled razstava slik Roka Zelenka še danes, 17. julija, od 19. do 20.30.

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTAJEM 2008 v Prosvetnem domu na Opčinah: danes, 17. julija, ob 21.15, ce-

lovečerni film »Juno«; četrtek, 24. julija, ob 21. uri, večer istrskih pesmi z Rudijem Bučarjem; četrtek, 31. julija, ob 21. uri, koncert sardinskega zboru »Paulis di Uri« (Sassari). V primeru slabega vremena bodo prireditve v dvorani. Za podrobnejše informacije www.skdtabor.it. Pokrovitelj: Pokrajina Trst; pobudo so podprli: rajonski svet za vzhodni Kras, Zadružna kraška banka, Zveza slovenskih kulturnih društev, Nova Conad - Društvena prodajalna na Opčinah in razni domači trgovski obrati.

SKLAD MIJA ČUK obvešča, da je letošnje poletno središče Kratkohlačnik 2008 na Prosek do 1. avgusta od 8. do 17. ure. Informacije in vpis v južnih urah na Skladu Mitja Čuk - Prosek ul. 131 - tel. 040-212289.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabijo vse bivše člane, da se jim pridružijo ob 1. do 3. avgusta na akcijo »Nazaj ... v taborniški raj!« v Gozdu Martuljku. Informacije in prijave na www.tabornikirmv.it.

SLOVENSKI INFORMATIVNI CENTER Narodni dom (Ul. Filzi 14 - Trst) bo zaprt do ponedeljka, 1. septembra.

Izleti

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi 19. julija na Storžič (2132 m).

Od doma pod Storžičem čez veliko poljano preko Psice na vrh. Spust na Bašeljski preval in po vzhodni strani Storžiča čez javorniški preval do izhodišča. Zelo zahtevna označena pot, potrebna samovarovalni komplet in čelada. Prevoz z osebnimi avtomobili. Sestanek z udeleženci v društvenih prostorih bo danes, 17. julija, ob 18.00 uri. Vodi Simon Gorup.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV V TRSTU sporoča, da je še nekaj prostih mest za srečanje na Mašunu v soboto, 19. julija, julija. Informacije med 9. in 13. uro, na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. št.: 040-360072.

POHOD OB 150. LETNICI JULIUŠA KUGYJA V nedeljo, 20. julija, organizira SPDT, ob 150-letnici rojstva Juliuša Kugyja, krajši sprehod v Tolminskih kota. Zbirališče ob 8. uri na Opčinah, pri hotelu Danev. V popoldanskih urah se bodo udeležili svečanosti ob spomeniku J. Kugyja v Trenti in v Informativnem centru TNP. Izlet vodi Peter Sudadolc. Za dodatna pojasnila tel: 040-2176855 (Vojka).

AVTOBUSNI IZLET SPDT NA VRŠIČ IN SLEME V nedeljo, 27. julija, se bodo tržaški planinci podali z avtobusom na Vršič, od koder se bodo povzpeli na Slemo. Ob sestopu se bodo ustavili pri spomeniku, ki so ga leta 1953 postavili Kugyu. Izlet vodi Elč Abram. Prijave sprejemata Livio (tel.: 040-220155) in Vojka (tel.: 040-2176855 ali 333-5994450).

LETNIKI '68 IZ ZAHODNEGA KRASA organiziramo izlet v Ptuj in okolico 4. oktobra 2008, da bi skupaj praznovali 40-letnico. Vabljeni so vsi soletniki iz okoliških vasi. Za informacije in rezervacije: Tamara 339-2241221, Aljoša 334-9772080, Igor 347-6849308.

70-LETNIKI OBČINE DOLINA prirejajo v nedeljo, 7. septembra, izlet v Begunje in na Bled s kosirom pri Joževcu. Ne izgubite priložnosti in pridružite se nam! Informacije na tel. št. 346-3540784.

Prireditve

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Galerija Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči pripravlja spominsko razstavo ob 50-letnici smrti goriškega umetnika Lojzeta Špacapana. Da bi likovnika čim bolj popolno predstavili, se organizatorja obračata na ustanove in zasebnike s prošnjo po informacijah in eventuelno posojo del za razstavo. Prosim kličite na tel. št.: 0039-0481-531445 med 8.30 in 12.30 (Kulturni center Lojze Bratuž).

ARTEDEN'08 program: danes, 17. julija, ob 18.30 pokušnja domačih vin in ob 19.30 družabnost z glasbeno skupino Alter Ego, v soboto, 19. julija, ob 19.30 odprtje razstave nastalih del umetnikov s predstavljivijo Ivana Žerjala, nastop mladinske Lonjerske pevske skupine in razstava del otroške delavnice. Vse pobude se bodo odvijale v ŠKC v Lonjerju. Vabljeni!

SKD LONJER - KATINARA obvešča, da je v prostorih ŠKC v Lonjerju na ogled razstava slik Roka Zelenka še danes, 17. julija, od 19. do 20.30.

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTAJEM 2008 v Prosvetnem domu na Opčinah: danes, 17. julija, ob 21.15, ce-

lovečerni film »Juno«; četrtek, 24. julija, ob 21. uri, večer istrskih pesmi z Rudijem Bučarjem; četrtek, 31. julija, ob 21. uri, koncert sardinskega zboru »Paulis di Uri« (Sassari). V primeru slabega vremena bodo prireditve v dvorani. Za podrobnejše informacije www.skdtabor.it. Pokrovitelj: Pokrajina Trst; pobudo so podprli: rajonski svet za vzhodni Kras, Zadružna kraška banka, Zveza slovenskih kulturnih društev, Nova Conad - Društvena prodajalna na Opčinah in razni domači trgovski obrati.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - krožek 1. Maj, vabi v soboto, 19. in v nedeljo, 20. julija, na dvorišče Ljudskega doma v Podlonjerju na praznik komunističnega tiska. V soboto ples s skupino I The Betolers, v nedeljo pa ples z Duo melody.

SLOVENSKO K

LONJER - Mednarodna likovna kolonija Arteden

Že šesto poletje v znamenju ustvarjalnosti

Šest umetnikov, več različnih delavnic in presenetljivih nastopov - Za vsem pa lonjerska toplina

Lonjer se že šesto poletje zapored spremenil v veliko mednarodno likovno delavnico. Šest manjšinskih umetnikov se je odzvalo vabilu Slovenskega kulturnega društva Lonjer-Katinarja in se za sedem dni prepustilo lonjerskemu ustvarjalnemu duhu in toplini domačinov, ki jih iz leta v leto pričakujejo odprtih rok. In ravno neutrudno sodelovanje skupine društvenih članov in članic, odličnih kuharic (Branje, Vojke, Dorice M., Antonie, Marte, Dorice K., Marije in Anuče), članov mladinskega združenja in lonjerske pevske skupine ter vseh domačinov, ki gostijo umetnike na svojih domovih, je namreč vitalnega pomena za pobudo. Arteden pa niso le ustvarjalci z vseh koncev sveta, ampak tudi naši ljudje, ki obiskujejo spremjevalne delavnice (likovno, jazzovsko, video in fotografjsko) in oblikujejo enkratne dogodke. Tako je bilo tudi v torek zvečer, ko je številno publiko z usklajenimi gibi presenetil (kakor je narekoval naslov predstave *Surprise me!*) mladi koreograf v plesalem sodobnega plesa Dario Cossutta, član skupine Ittel - Flying Backwards. Za njim pa sta publiko prevzeli Jasna Merku in Luisa Tomasetig z umetniškim dogodom *Mutandis*. Umetnici sta zapisali več pregovorov v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku, jih razrezali in pomešali. Publike pa jih je kombinirala po želji, tako da je bil zaključni produkt včasih res zabaven. Včeraj pa so se izkazali udeleženci delavnice za jazzovsko vokalno skupino. Danes ob 18. uri bo v Lonjeru pravi vaški praznik s pokušnjo in nagraviranjem domačih vin (pa tudi hrane ne bo manjkalo), ob 19.30 pa bo nastopil ansambel Alter Ego. (sas)

Plesalec Dario Cossutta med torkovo performanco

KROMA

ARTEDEN - Obisk v Lonjeru ali sprehod med različnimi umetnostnimi tokovi

Kdo so letosnjí protagonisti?

Slikarstvo, video in fotografjska produkcija, inštalacije in kiparstvo: sobotni »vernissage« se obeta nadvse bogat in pester

Iz kuhinje zadiši po kavi in prvi ustvarjalci se okrog 9.30 počasi pojavijo v lonjerskem priložnostnem ateljeju, v športno-kulturnem centru. Tam smo jih poiskali tudi mi ...

Fotorealistične kompozicije

Prvi med njimi se je včeraj pojavit »domači« ustvarjalec Riccardo Baldassari, ki se na lonjerskem Artedenu ukvarja z računalniškimi aplikacijami vezanimi na digitalno fotografijo. »V bistvu so delujem z ostalimi, tako da fotografiram njihova dela in njih same, fotografije pa s pomočjo računalnika spojam.« Na sobotni razstavi bo obiskovalcem postregel z originalnimi fotorealističnimi kompozicijami. Arteden mu ponuja priložnost za soočanje in posledično spajanje z drugimi. »Umetnik navadno ustvarja sam, tu pa je stik z drugimi neizbežen. Gledaš, počažeš in vrškaš nove ideje; slednje pelje do rezultata, ta pa je akcija. Umetnost je torej akcija in mi smo ustvarjalci obrazu sveta.«

Ob klavirski spremljavi

Devetindvajsetletna španska slikar-

navdih iskal kar tu.« Argentinskemu vsestranskemu umetniku, predvsem fotografu in skladatelju Julianu Teubálu, ki ga je na Arteden povabila domačinka Vesna, ni bilo treba dolgo iskati, saj se je takoj poglobil v mesto, da se je ustavil kar pri njegovem zemljevidu. »Uresničil bom labirint vašega mesta!« Na večjo leseno podlago je projiciral skico zemljevida, ki jo sedaj obdeluje in dopoljuje. V labi-

rint bo nato spustil žogice, ki bodo obiskovalcu omogočile interakcijo. Podobnega projekta se bo lotil tudi leta 2010, ko bo uresničil labirint rojstnega Buenos Airesa ob obletnici ustanove.

Tržaški labirint

»Želel sem uresničiti nekaj v povezavi s Trstom, tako da sem

Videmskemu grafiku Emanueleju Bertossiju je udeležbo na Artednu svedovala prijateljica Luisa Tomasetig. »V soboto bo publiki predstavila večbarvno kompozicijo nežnih hortenzij.

Ribe, mačke in še kaj

Emanuelejem deli namreč v Val Colveri svoj atelje, v katerem se predaja izdelovanju unikatnih posod in vaz v raku tehniki. »To je prastara japonska tehnika žganja keramike, kjer se s pomočjo visokih temperatur in narave ustvarijo čudoviti vzorci in barve.« Njeni lonjerski izdelki iz gline imajo obliko školjik, kar je povezano z brazilsko tradicijo nekakšnega rituala češčenja bogov oz. človeške usoode - »jogo de buzios«.

Najtežje je bilo ujeti mlado češko slikarko Vero Kotlárovou, ki je prava svobodna ptica. Lonjersko »gnezdo« zapušča namreč ob rani uru in se vanj vrne šele po večurnem sprehajjanju in črpanju navdihov. »Pre-

Lov na spremenljivost

Najtežje je bilo ujeti mlado češko slikarko Vero Kotlárovou, ki je prava svobodna ptica. Lonjersko »gnezdo« zapušča namreč ob rani uru in se vanj vrne šele po večurnem sprehajjanju in črpanju navdihov. »Pre-

Brazilski »jogo de buzios«

Ljubezen je brazilsko oblivovalko

puščam se dotiku navdiha in delo se pred mano kar kristalizira.« Najbolj ji je všeč morje, tako da je v preteklih dneh ustvarjala kar ob obali. »Fascinirajo me oblaki in njihove barve, njihova nenehna spremenljivost.« V teh dneh je bila lahko priča številnim vremenskim variacijam, od jasnega sonca do temne sivine. Svoje občutke preliva v akvarele, ki jih bo v soboto predstavila na večernem platnu. (sas)

ZA MLADE

Revija Pastirček odhaja na počitnice

Šolsko leto je za nami, čas brezkrbnega uživanja pa pred načini. Čeprav je marsikdo knjige in razne poučne revije za nekaj časa postavljal v kot, bomo kljub temu na tem mestu spregovorili o junijski številki Pastirčka, ki si je nadel lično počitniško preobleko. Poučni teksti, pisma mladih bralcev, risbe in krizanke ter dopolnjevanje so tudi tokrat napolnila Pastirčkove strani, ki sta jih uredila odgovorni uredniki Dušan Jakomin in urednik Marijan Markežič s sodelavci. Urednik Marijan je na uvodni strani vsem uporabnikom zaželel veselle počitnice in jih hkrati pozval, naj na uredništvo poleg pisem ali risb s počitniško vsebino pošljejo tudi risbičico za naslovno stran v prihodnjem šolskem letu. Več podatkov o risbičici za naslovico je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila.

Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic svobode. V rubriki Moj sms prijatelju Jezusu so bralci izrazili zahvale in prošnje, v nadaljevanju pa je mogoče izvesti še v nadaljevanju dotedne številke Pastirčka, kjer so zbrana zelo natancna navodila. Piščanček je naslov prve pesmice v junijskem Pastirčku, tej pa nato sledi pesmica Berte Golob, v kateri avtorica opeva dve cvetici, in sicer potoniko in vrtnico. Med pesmicami velja omeniti še posebej počitniško obarvano pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Klic

Deklica iz Arkansa se je najbrž precej začudila, ko jo je oče zgodil zjutraj zbudil in jo spravil pred televizor. Bil je 11. februar 1990. TV postaje so iz nekaj poldnevnikov oddaljene Južne Afrike prenesale dogodek dneva, najbrž leta. Temnopoliti in melirani gospod je pred nepredstavljivo množico ljudi prikonal iz depandanse južnoafriškega zapora Victor Verstel. Z levo roko se je oprijemal žene, desnico pa je s stisnjeno pestjo iztegnil v pozdrav.

Oče je razložil dekletcu, da je gospod na TV Nelson Mandela. Desetletna Chelsea si gotovo ni mogla predstavljati, da bo temnopoliti starec čez nekaj let priletel v Washington na obisk k ocetu. V novo hišo, Belo hišo.

Clintonovo vprašanje

Bill Clinton je na srečanju z Nelsonom Mandelom zelo ponosen. Lani je v posebni izdaji angleškega Vanity faira objavil njegov portret. V njem je zapisal, da ne bo nikoli pozabil obiska v Južni Afriki leta 1998, ko si je ogledal otok Robben Island, na katerem je Mandela preživel večino svojega 27-letnega ujetništva. Po obisku kaznilnice je Clinton opisal tedanjemu kolegi, kakor je zbudil hčerko in ji rekel, da gospod na TV »koraka svobodi naproti«.

In res, Madiba – to je Mandelin vzdevek po imenu družinskega klana – je na dan svoje izpustitve začenjal zadnje korake na dolgoletni poti do svobode črnskega ljudstva. Dosegel je razpis demokratičnih volitev, na katerih je Mandelova organizacija African National Congress (ANC) zbrala dobro 62 % glasov, in 10. maja 1994 je prisegel kot predsednik Južnoafriške republike (JAR).

Na slovesno umestitev je povabil tudi nekdanje paznike, v novo vlado pa poklical tudi stranko National party, ki je dolga desetletja izvajala apartejh.

»Vem, da ste dober človek, a jih kljub temu niste zasovražili?« je Clinton na Robben Islandu vprašal Mandela.

Otroštvo v zelenih dolinah

Slovenci nismamo sreče, da bi avtobiografijo Nelsona Mandele brali v svojem jeziku, kljub temu da je izvirnik Long walk to freedom izšel že leta 1994. Sama pa v Italiji lahko srečni, ker se v knji garnah še dobri italijanski prevod Lungo cammino verso la libertà, ki je prvi izšel leta 1995, nato pa še večkrat v poceni izdajah založbe Feltrinelli. O pristno žeprinem formatu vse-kakor ni mogoče govoriti. Droben tisk zapolnjuje 600 strani, a se knjigo vseeno prebere na mah.

»Poleg življenja, krepke postave in starodavne zvezze s kraljevo rodino Thembu,« se začne pričevanje, »mi je oče ob rojstvu podelil edinole še ime: Rolihlala.« Nelson Rolihlala Mandela se je rodil 18. julija 1918 v vasici Mvezo med zelenimi dolinami in griči južnoafriške dežele Transkei. Po poligam-

LEGENDARNI NELSON MANDELA BO JUTRI SLAVIL 90. ROJSTNI DAN. SKORAJ TRETJINO SVOJIH DNI JE V BOJU ZA SVOBODO PREŽIVEL V ZAPORU

zakonu plemena Thembu, ki pripada narodu Xhosa, je Mandelov oče imel štiri žene. Živele so nekaj kilometrov narazen, mož pa jih je izmenično obiskoval. Rolihlala je bil prvorjenec tretje žene. Rad je igral thinti, otroško bojno igro s podolgovatimi lesenimi palicami, pri šestnajstih pa je tako kot ostali dečki prestal bolečo iniciacijo z obrezovanjem.

»Postal sem mož, nisem mogel neigrati thintija, ne krasti koruze, ne piti mleka iz vimen krav. Žaloval sem za zgubljeno otroštvo, a odrasel sem še mnogo let kasneje,« ugotavlja v svojih spominih.

Ples in tek

Mandela si sprva ni postavljal vprašanj o identiteti. Na univerzi v Fort Hareu je naviral za vstop Anglije v vojno zoper Hitlerja in se rad zabaval. Nastopal je z dramsko skupino, plesal fokstrot in valček, igral nogomet in tekal. »V teku čez drn in strn je trening pomembnejši od nadarjenosti. Zato sem premagoval tudi bolj nadarjene sošolce. Tek me je naučil, da sta marljivost in disciplina pomembna na vseh področjih mojega udejstvovanja.«

V Fort Hareu je spoznal tudi Oliverja Tambo. »Platon v svoji alegoriji uvršča ljudi med zlato, srebro in svinec. Oliver je bil čisto zlato,« se ga spominja v avtobiografiji. Tambo je med Mandelovim ujetništvom spremeno vodil ANC v izgnanstvu, pridobil podporo mednarodne javnosti in s tem prisilil južnoafriško oblast, da začne pogajanja za Mandelovo izpustitev in odpravo apartheidu. Po demokratizaciji države se je vrnil v domovino, a le za nekaj mesecev ni doživel prvih demokratičnih volitev.

Prvi protest

Mandela v Fort Hareu ni doštel. Kot predstavnik študentov je protestiral zaradi bede v menzi, zaradi česar ga je rektor po predhodnem obvestil izključil. Madiba je postavil svoje življenje na kocko in razočaral dolgoletnega skrbnika Jongintabo Dalindyebla, ki je ljubeče skrel zanj po prerani očetovi smrti leta 1927.

Skrbnik je takoj ukrepal ter za svojega pravega sina Justicea in Nelsona določil dogovorjeno poroko, pričemer je za Nelsona izbral dekle, ki pa je bilo zaljubljeno v Justicea. »Nisem vzel v poštev še drugih možnosti. Lahko bi počakal in skušal pregoriti skrbnika, a sem bil mlad in čakanje se mi ni zdela vrlina. Edina rešitev se mi je zdel beg.«

23-letni Madiba je s Justicem zbežal iz razkošne skrbnikove hiše in se preselil v oddaljeno Johannesburg, da bi se zaposil kot rudar. K sreči pa je Nelson spoznal kasnejšega tenegega sodelavca Walterja Sisuluja, ki mu je priskrbel službo pri belopoltem judovskem odvetniku brez predoslovkov. Mandela se je tako lahko vpisal na univerzo in diplomiral iz prava. V pisarni, kjer je delal, pa je spoznal belopoltega Nata Bregmana, ki ga je nekega dne frapiral z nepričakovano ponudbo. Pomolil mu je sendvič, mu rekel naj odtrže polovico in Mandela je ugriznil v kruh. »Nelson, kar sva pravkar naredila, simbolizira idejo Komunistične partije.«

Začetek udejstvovanja

Kdor površno pozna njegov življenjepis, zlahka zapade v laž, da je Nelson Mandela komunist. »Z Na-

tom sva se večkrat udeleževala sestankov komunistične stranke,« piše v spominih, »takrat sem spoznal zgodovino rasnega zatiranja v naši državi. Stranka je problem postavljala v okvir razrednega boja, kar se mi je zdel zanimiv pogled. Lahko je veljal za Nemčijo, Anglijo, Rusijo, a za Južno Afriko se mi je zdel neustrezen.« Mandel so spisi Engelsa in Marx zelo prevzeli, zlasti zato ker so zagovarjali družbo, kjer bi bili vsi enaki ne glede na pripadnost. Marksistično ideologijo je zato spoštoval in upošteval, a nanjo ni pristjal.

S politiko se je kljub svarilom delodajalcu začel spogledovati na začetku štiridesetih let. Živel je v pomanjkanju, a predmestje Johannesburga ga je bogato zaznamovalo. »Nobenega prebliska, nenadnega razodetja, trenutka resnice: ob vse pogostejših žalitvah in grdobijah sem postopoma občutil bes, odporn in željo, da bi se uprl ureditvi, ki je zasužujevala moje ljudstvo. Ni trenutka, v katerem bi sklenil: 'Odslej se bom posvečal osvobodilnemu boju.' Enostavno sem se znašel v njem, ne da bi imel druge izbire.«

Takrat je leta 1912 ustanovljen ANC vse bolj šibel. Zato se je skupina mladih, ki se je srečevala na domu Walterja Sisuluja, leta 1944 odločila, da ustanovi Mladinsko ligo ANC-ja, z namenom, da »ponovno razzari ogenj pod vodstvom organizacije«. Predsednik je postal Anton Lembede, medtem ko je bil Walter Sisulu blagajnik in Oliver Tambo tajnik.

S slednjim je Mandela tudi odpril odvetniško pisarno, ki je v petdesetih zaslovela. Tudi z odvetništvom je Madiba branil pravice svojega ljudstva, ki pa je vse bolj drselo v najhujšo nemilost oblasti.

Apartheid

Prelomno je bilo leto 1948. Na volitvah je nepričakovano zmagala National party (NP), ki se je med drugo svetovno vojno ogreval za nacistično Nemčijo. Strankin voditelj Daniel Malan je naglo udejanjal program, ki se ga je prijelo ime apartheid (delitev); najprej je prepovedal mešane porodice, leta 1950 pa določil ločena območja bivanja za pripadnike belih in ostalih ras. »Na osnovi absurdnih parametrov, kot so bili kodrasti lasje ali mesnatne ustnice, se je odločalo, kje kdo lahko živi in dela,« je zapisal Mandela, ki se je v tistih letih odresel plahost in se vse bolj pogosto oglašal na sejah ANC-ja.

Postal je eden glavnih voditeljev organizacije in padel v nemilost oblasti. Vse več je zapostavljal družino in ob drugi aretaciji leta 1956 sta se z ženo Evelyn, gorečo Jevhovino pričo, razšla. Tudi prigovaranje skupnega prijatelja Sisuluja in dejstvo, da so se v zakonu rodili štiri otroci (eden je sicer umrl kmalu po rojstvu), ni zaledlo.

Spretni samobranitelj

Mandela je dokončno zaslovel med petletnim procesom (1957–1961) v Rioniji, na katerem se je sam branil obtožbe veleizdaje. Tožilce je spretel so spravil v kot in kljub pritiskom vlade so sodniki izrekli oprostilno sodbo, saj ni bilo dokazov, da bi ANC načrtoval nasilni preobrat v državi ali da bi bil povezan s komunistično idejo, ki jo je parlament razglasil za protidržavno.

»Poraz je ponižal državo in posledica je bila, da je država naredila vse, da bi se ne ponovil,« je ocenil Mandela. NP je še poostril apartheid, Nelson Mandela pa se je že pred obsodbo odločil za nov način življenja in boja.

Zbogom, Gandhi

Policija je neprestano prisilno izseljevala črnsko prebivalstvo iz raznih mestnih četrti in vsak ANC-jev miroljubni protest ni imel učinka. »Neuspeh naše kampanje me je poučil, da je oboroženi upor edina izbira. Uporabili smo sleherno orožje, ki smo ga imeli na razpolago: govore, delegacije, grožnje, povorce, stavke, prostovoljne zapore ... Vsakič brez uspeha, ker je država postopala z jekleno pestjo. Borec za svobodo se nauči, da naravo boja določi zatiralec, medtem ko zatirancu ne preostane drugega, kot da se posluži enakih metod. V določenem trenutku se ognju lahko odgovori edinole z ognjem.«

Razprava, ali naj ANC ubere pot oboroženega upora, se je začela že na začetku petdesetih, potekla pa je na celonočnem tajnem sestanku leta 1961, ko je vodstvo organizacije sprejelo »Mandelin načrt«. Ta je določal ustanovitev oborožene veje ANC-ja z imenom Umkhonto we Sizwe (MK). Madiba, čigar ime v ilegalni je postal Črna primula, je bil imenovan za vrhovnega poveljnika.

Dolga pot do svobode

Črna primula

Do svoje usodne aretacije 5. avgusta 1962 je »Črna primula« prepotovala večji del Južne Afrike in obiskala številne tuje države, tudi evropske. Mandela je državnik v tujini seznanil z bojem, ki ga ANC vodi zoper apartheid, in pridobil njihovo naklonjenost.

Med pohajkovanjem po Londonu sta z Oliverjem Tambom šla mimo Westminstra in tamkajšnjih kipov. »Pošalila sva se, da bosta nekega dne tam stala še najina kipa.« Toda s šalo je Mandela preroval, kar se je zgodilo lati, ko mu je londonska mestna uprava na pobudo župana Livingstona prav tam postavila kip.

A Madiba ni mogel predvideti, da bo njegovega prostostnega življenja hitro konec. Kmalu po povratku v JAR se je kljub previdnemu nenehnemu preoblačenju (v vrtnarja, voznika...) končala njegova 17-mesečna ilegalna, najbrž zaradi izdajstva in – po pisanku Simone Cali Cucuzza v knjigi »Mandela« (založba Giunti, Firenze/Milan 2007) – predvsem po zaslugu ameriške tajne obveščevalne službe. Črno primulico so ujeli na poti med Durbanom in Johannesburgom po nočni seji vodstva ANC. »Utrjenost me je premagala, da sem globoko zaspal. Vsaj tisto noč, 5. avgusta 1962, mi ni bilo treba skrbeti, da me bo policija ujela. Me je že.«

Obsodba

»Boril sem se proti premoči belcev, a tudi proti premoči črncev. Boril sem se za ideal svobodne in demokratične družbe. Za svoj ideal bi rad še živel. A sem zanj pripravljen tudi umreti.« S temi besedami je Madiba sklenil svoj poslednji zagovor na znamenitem procesu v Riveniji, ki se je začel 9. oktobra 1963, končal pa 12. junija naslednje leto. Na njem so sodili vsem desetim voditeljem ANC-ja, ki jim je policija prisla na sled leto poprej. Združeni narodi so politiko JAR ostro obsodili in morda je bil to glavni razlog, da sodišče ni izreklo smrtno odsodbe, pač vsem obtožencem naprilo do smrtno ječo.

Mandela in ostali so si seveda oddahnili, tako kot njihovi sorodniki. zadnji dan procesa sta bili med občinstvom tudi Mandelova mama in druga žena Winnie, ki je Nelsonu povila dve hčerki. Še zlasti za najmlajšo Zindzi velja, da oceta skorajda ni poznala, videla ga je lahko le med kratkimi in redkimi obiski v zaporu, dotaknila pa se ga je šele po dveh predolgih desetletjih.

Robben Island

Obsojence so prenestili z vzhoda države na zahod, iz Rivenije na otok Robben Island. Tu je Mandela preživel 18 let, med katerimi je skusil krut pravilnik in zlobnost pažnikov. Na vsake šest mesecov je lahko prejel ali napisal eno pismo in dobil en obisk, ki je pod strogi nadzorstvom trajal le pol ure. Med obiski ni bil dovoljen nikakršen telesni stik, zato se Mandela žene in otroki ni dotaknil 20 let.

Otoka ni smel zapustiti. Ni se mogel udeležiti maminega pogreba in tudi ob nepričakovani smrti prvorjenca se ga uprava zapora ni usmislila. Redka, zato pa nadvse pomembna uteha so bile pošiljke: »Pismo je bilo dragoceno zlato, poletni dež, ki vzcvete puščavo,« piše v njegovih spominih.

Vlada je Mandeli nekajkrat ponudila izpustitev, a vselej pod pogoji, ki so bili za voditelja ANC-ja nesprejemljivi, denimo odpoved oboroženemu odporu. Mandela se sprva ni sploh želel pogajati z zatiralci, ob prenestitvi z otoka Robben Island leta 1982 v mnogo znosnejši zapor Pollsmor, pa je zavzel veter spremembe.

Izpustitev

Nemu in ostalim obsojencem s procesa v Riveniji (Sisulu, Ahmed Katrada, Raymond Mhlaba in Andrew Mhlangeni) se je v Pollsmoru godilo mnogo bolje. Utesnujoče celice je zamenjalo lepo urejeno stanovanje s teraso. Poslabšalo pa se je Mandelovo zdravje, klub njegovi vsakodnevni jutranji telovadbi, ki ni bila ravno pogodu še specim sojetnikom. Madibo so morali odpeljati v bolnico na nekajmesečno zdravljenje lažje tuberkuloze.

Med okrevanjem je Mandela spoznal, da so se razmere v državi spremene. Belopolti zdravniki so z njim ravnali zelo spoštljivo, medicinske se-

stre pa so mu celo pripravile žur. »Paznik pri vratih je bil jezen, jaz sem se pa namuznil in mu rekel, naj ne bo ljubosumen, ker se dvajset mladih deklet bolj zanima za črnega starca kot pa zanj.«

Mandelo je nekajkrat obiskal tudi pravosodni minister Kobie Coetsee, ki je sredi osemdesetih v imenu vlade začel pogajanja z njim. V tujini so se množili izrazi solidarnosti z voditeljem ANC-ja, vlada pa je poleg pritiska mednarodne javnosti (zlasti ZDA in Velike Britanije) obravnavala še z notranjimi uporniki.

Leta 1988 so Mandelo preselili v depandanso zapora Victor Verster. Razpolagal je s pravcato hišo z vrtom, pa še z osebnim kuhanjem. Pazniki so ga peljali tudi na izlete in ga nekajkrat celo pustili samega. Vedeli so, da ga skušnjava po begu, še zdaleč ne bo premagala.

Madiba se je avgusta 1989 končno sestal s predsednikom P. W. Botho, ki mu je v kratkem nasledil Frederik Willem de Klerk. Mandela se je sestal tudi z njim. Prvič decembra 1989., drugič februarja naslednjega leta, ko mu je predsednik oznanil, da bo izpuščen.

F. W. De Klerk

Frederik Willem de Klerk je na začetku svoje politične kariere ostro branil rasistično politiko National partyja, med predsednikovanjem državi pa se je izkazal za pragmatika. Po osvoboditvi Mandela je z ANC-jem in drugimi dotlej nezaželenimi političnimi organizacijami vodil dolga in mučna pogajanja o preuredivitvi države. S sogovorniki je večkrat prišel navzkriž, na koncu pa le pristal na sprejetje nove ustave in sklic demokratičnih volitev. Z Mandelom sta se večkrat besedil spopadla, novembra 1993 pa sta skupaj poleteli v Oslo na podelitev Nobelove nagrade za mir.

Mandeli so nekateri sodelavci očitali, češ da bi nagrade ne smel deliti z nekdanjim zatiralcem, Madiba pa je tako njim kot poslušalstvu v Oslu dejal, da de

Osvajalec src

Čeprav se spominja, da je bil v mladih letih nespreten pri dvorjenju, se je Nelson Mandela poročil trikrat. S prvo ženo Evelyn se je poročil leta 1944 in imel štiri otroke, od katerih še živi edinole hčerka Makaziwe. V zakonu z drugo ženo Winnie (poročila sta se 1958.) sta se mu rodili hčerki Zenani in Zindzi. Z Winnie se je moral ločiti takoj po izpustitvi iz zapora, ker se je žena vpletla v neljubo afero. Tretjič pa se je Mandela poročil prav na dan svoje 80-letnice, in sicer z Graco Machel, vdovo Mozambiškega predsednika Samore Machela.

46664

Mandela je prišel na Robben Island kot 466. zapornik leta 1964. Zato so mu nadeli številko 46664, ki jo danes pozna po celi svetu. 46664 je tudi ime svetovne ustanove, ki se nadeja, da bo premagala AIDS, bolezni, za katero je leta 2005 umrl tudi Mandelov 56-letni sin Makgatho.

Združenje 46664 je konec junija pripravilo velik koncert v Londonu ob Mandelovi 90-letnici. Udeležil se ga je tudi slavljenec, ki je prišel na oder težkih korakov, a z razločnim in gromkim glasom pozval k vztrajanju v boju zoper AIDS.

Klerku še vedno marsikaj očita, a mu tudi priznava pogum in daljnovidnost ter odločilno vlogo pri mirovnem procesu.

Odgovor Clintonu

Mandela je bil deležen številnih kritik tudi med petletnim vodenjem države med letoma 1994 in 1999. Da ni nezmočljiv, se je tudi sam dobro zavedal. Njegov sodelavec se spominja, da je med obiskom v skandinavskih državah vsak večer poklical v svojo hotelsko sobo osebne tajnike in jim naročil: »Povjeti mi, katere so bile moje današnje napake, da jih jutri ne bom ponovil.«

Tudi hrepenerje po spravi je Mandeli nakopal v vrsto očitkov, toda novizvoljeni predsednik si jo je močno žezel in jo tudi dosegel prek delovanja načela ustanovljene komisije za Resnico in Spravo, ki jo je vodil karizmatični nobelovec iz leta 1984 škof Desmond Tutu.

Zakaj je torej Mandela ravnal tako kot je, zakaj je na svojo inauguracijo povabil tudi nekdanje paznike, zakaj je sestavil vlado tudi z National partyjem, pobudnikom apartheidu? »Mar niste pri vse tem znova začutili sovraščvo, ki ste ga bili deležni med dolgoletnim zatiranjem?« ga je med skupnim obiskom Robben Islanda vprašal Clinton.

»S čudovito iskrenostjo,« se spominja Clinton, »mi je odgovoril: 'Svede sem začutil nekdanje sovraščvo. Konec koncev sem bil v ječi 27 let. A ko sem prišel iz zapora, sem vedel, da će jih bom še naprej sovražil, bom še vedno njihov. Želet sem biti svoboden, zato sem nehal misliti na sovraščvo.«

Peter Verč

GORICA - Proti ukrepu krčenja kuhinj v otroških vrtcih

Odbor staršev ubral pot občinskega referendumu

Včeraj so zbrali 111 podpisov - Z zbiranjem bodo nadaljevali tudi danes in jutri

Starši otrok, ki obiskujejo vrtce v goriški občini, bodo zadevi prišli do dna. Na torkovi večerni seji je odbor »Mangiar sano«, ki nasprotuje racionalizaciji kuhinj otroških vrtcev in zahteva ukinitev sklepa občinskega odbora, ubral pot posvetovalnega referendumu na občinski ravni. Včeraj dopoldne se je skupina staršev, ki jih je spremljal občinski svetnik Forum Marko Marinčič, že odpravila na volilni urad, kjer je pripravila obrazce za zbiranje podpisov, nato pa je pole s podpisi petih predstavnikov odbora staršev vidimiral še generalni tajnik občine Andrea Ravagnani.

Odbor »Mangiar sano« je z zbiranjem podpisov že začel včeraj pred Hišo filma na Travniku, kjer jih je v štirih urah zbral kar 111. »Pred ponedeljkom, ko bo občinski svet razpravljal o naši peticiji in resoluciji opozicije, nam je zadostovalo zbrati sto podpisov. To je bil namreč pogoj, da bi lahko vložili predlog za razpis referendumu pri odboru garantov, ki bo ocenil, ali je predlog legitimen,« je povedala predstavnica odbora »Mangiar sano« Cristina Bellini in dodala, da bodo z zbiranjem nadaljevali tudi danes in jutri: »Podpise bomo nato vložili že v petek popoldne, saj bo v ponedeljek potekal občinski svet. Z novimi podpisi za referendum bomo bolje branili naše stališče, v primeru, da bi večina zvrnila tako peticijo kot resolucijo leve sredine, ki zagovarja preklic sklepa o krčenju menz.«

Če bo odbor garantov pozitivno ocenil predlog referendumu, bodo moral starši nadaljevati z zbiranjem podpisov. Za izvedbo ljudskega posvetovanja, ki ga mora razpisati župan, je namreč potrebnih 1.500 podpisov. Le-te bodo starši danes zbrali v ljudskem vrtu na Verdijevem korzu med 8. in 20. uro, jutri pa bodo prisotni med 8. in 12. uro tako v ljudskem vrtu kot v ulici Manzoni. »Nočemo, da bi bil referendum zlorabljen v politične namene. Pripravljamo si le za zdravje naših otrok. Z referendumom hočemo seznaniti Romolija z voljo občanov, ki so ga izvolili. Občani se bodo izrekli za ali proti ohranitvi sedanega sistema delovanja kuhinj vrtcev. V primeru, da bi župan v prihodnjih tednih umaknil sklep, pa bomo referendum seveda preklicali,« je poudarila Bellinijeva. Delovanju odbora »Mangiar sano« je od včeraj mogoče slediti tudi preko bloga www.mangiarogorizia.blogspot.com. (Ale)

Tudi včerajšnja nabirka podpisov na Travniku je dokazala, da prizadevanja bojevitih mamic uživajo podporo

BUMBACA

GORICA - V ponedeljek seja občinskega sveta

Menze na dnevnom redu

Razpravljal bodo o krčenju števila kuhinj vrtcev in peticiji odbora staršev, ki se bodo udeležili zasedanja

Goriški občinski svet bo v ponedeljek razpravljal o vprašanju krčenja števila kuhinj, ki oskrbujejo otroške vrtce v Gorici. Načelniki svetniških skupin, ki so se sestali v prejšnjih dneh, se so namreč odločili za vključitev resolucije o kuhinjah med točke dnevnega reda. Ob dokumentu, ki ga je v imenu opozicije vložil svetnik Oljke Federico Portelli, bo občinski svet razpravljal tudi o peticiji odbora staršev »Mangiar sano«, ki je proti racionalizaciji sistema menz zbral preko 2.700 podpisov. Vključitve peticije med teme občinskega sveta je večina sprva nasprotovala, naposled pa je le pristala na pritiske leve sredine.

»Na ponedeljkovem javnem shodu smo lahko prisluhnili odboru »Mangiar sano«, ki so nas seznanili s svojimi stališči na temo menz.

FEDERICO
PORTELLI

BUMBACA

činskih menz in dosedanja način delovanja kuhinj vrtcev. Portelli meni, da se je župan »norčeval« iz staršev, s katerimi se je sestal prejšnji teden na temo racionalizacije menz. »Medtem ko se je Romoli pogovarjal z odborom, je občina kontaktirala podjetji za preureditev dveh večjih centrov za kuhanje, ki bosta oskrbovala ostale vrtce,« je podčrtil Portelli, po katerem so včeraj občinski uradi že predali dela omenjenima podjetjem.

Ponedeljkovega občinskega sveta, ki se bo začel ob 18. uri, se bodo udeležili tudi predstavniki odbora staršev. »Zadovoljni smo, ker so med točke dnevnega reda vključili tudi našo peticijo, dali pa so nam razumeti, da med sejo ne bomo prišli do besede,« je povedala članica odbora Cristina Bellini. (Ale)

Pomagali bodo ženskam iz tujine, ki so se nam prisile in so žrtve nasilja ali doživljajo stisko. Le-ta pa je zaradi tujega okolja še hujša. V prostorih občinskega večnamenskega centra v ulici Baiamonti, kjer domuje center za nasilje proti ženskam SOS Rosa, so namreč predstavili priseljenkam namenjeni dolgoročni program z naslovom »Girarigira«. Glavno besedo je imela Mariarosaria Di Dato, predsednica goriškega centra SOS Rosa, ki so se ji pridružili pokrajinska odbornica Licia Morsolin ter občinska odbornika Silvana Romano in Stefano Ceretta, kar priča o tem, da pobuda uživa podporo krajevnih uprav.

»Dajmo se v kožo žensk, ki so zaradi nevzdržnih življenjskih razmer zapustile svoj rojstni kraj in se v družino vred presele drugam, kjer pa vključevanje v vsakdanje življenje zahteva od tuja velik napor,« pravi Di Datova in dodaja, da razpolagajo s podatki, iz katerih izhaja, da so primeri nasilja nad ženskami v priseljenih družinah številni: »Dogaja pa se, da žrtve ne prijavijo nasilja, ker ne poznajo italijanskega jezika in ker so finančno odvisne od moža.« V okviru projekta »Girarigira«, ki ga je financirala dežela, so izdelali zgibanko v enajstih jezikih, med katerimi so tudi kitajščina, španščina, hrvaščina, arabščina, romunščina in slovenščina. Delilo jo bodo po mestnih avtobusih in v javnih ustanovah, prinaša pa številne koristne informacije, med drugim telefonsko številko centra SOS Rosa in opis pomoči, ki jih center nudi, od psihološkega in pravnega sestovanja do podpornih skupin za samopomoč, od varnih hiš do spremstva pri vlaganju prešen na zavodu za zaposlovanje. Septembra se bo tudi začel brezplačni tečaj italijanskega jezika za priseljenke.

V goriškem centru SOS Rosa so tudi povedali, da je v prvih šestih mesecih letosnjega leta pri njih prijavilo nasilje 22 žensk, njihova povprečna starost pa je 45 let. (VaS)

POLICIJA

Tihotapili priseljence

Aretirali in prijavili skupno 25 oseb

Goriška policija je razkrinila kriminalno združbo, ki je »tihotaplila« ljudi iz Albanije v Italijo. Uspešno izpeljano in obsežno operacijo, ki so jo poimenovali »Ponte 2007«, bodo predstavili novinarjem danes v kasarni Maserelli pri Rdeči hiši. Podrobnosti o akciji včeraj niso razkrili, povedali so le, da so prijeli in aretirali deset oseb in sodnim organom prijavili še drugih petnajst. Osumljeni so kaznivega dejanja sodelovanja v zločinski združbi, ki je organizirala nezakonito priseljevanje ljudi na relaciji med Italijo in Albanijo. Operacijo »Ponte 2007« so agenti premičnega oddelka goriške kvrestve izvedli v sodelovanju s kolegi obmejne policije. V preiskavi, ki je trajala več mesecev, so ugotovili poti in tokove nezakonitega priseljevanja skozi goriško mejo, zaradi česar bodo sodili kar 25 osebam.

NOVA GORICA - Ostre kritike opozicije na račun župana, koalicije in uprave

»Lažejo nam in nas zavajajo«

Ne strinjajo se z načinom poteka občinskih sej, predvsem pa se zgražajo nad tem, da naj bi uprava zanikovala likvidnostne težave

MATEJ ARČON

FOTO N.N.

zaradi nespametnih potez vodstva v mestu še dvajset let ne bo pravega razvoja. Mirjam Bon Klanjšček iz Liste Roberta Golobca je napovedala zasedanje nadzornega odbora občine, ki naj bi obravnaval likvidnost občine, in izrazila upanje, da bo to pomoglo k reševanju stanja. »Ne razumem, kako lahko negirajo likvidnostne težave. Upam, da bo nadzorni odbor natančno pregledal odlive in prilive ter sprožil kakšen ukrep,« je svoje dodal Arčon in v duhu bližajočih se jesenskih volitev zaključil, da »je pod rdečim vodstvom novogoriška občina zabredla v rdeče številko.« (nn)

NOVA GORICA - LDS kritična do vlade

Špacapan in Arčon v kandidatni trojici

Predsednica LDS Katarina Kresal je v Novi Gorici včeraj predstavila priprave stranke na volitve in kandidate LDS za poslance v 9., 10. in 11. volilnem okraju druge volilne enote, ki obsegajo goriško območje in Ajdovščino.

V LDS so mnenja - tako Kresalova -, da je Slovenija svoje velike politične cilje že dosegla, in da je čas, da se posveti ljudem. V nadaljevanju se je posvetila predvsem kritiki vlade. »Vsek dan smo deležni bombardiranja raznih nesmiselnih odločitev te vlade, ki kažejo na to, da je vsak dan bolj nervozna in da se počasi začenja zavedati, da se njen čas izteka,« je izjavila Kresalova in dodala, da ne mine teden, da ne bili priča kakšni kršitvi temeljnih načel pravne države, kar je bilo pred leti nepredstavljivo. »Ta oblast se resno trudi, da bi potekala prav vse standarde pravne države,« je še povedala in izrazila prepričanje, da je vladajoča stranka v zadnjih štirih letih politično kadrovane pripeljala do absurdna. Sledila je predstavitev treh kandidatov LDS za poslance. V Ajdovščini bo kandidiral dolgoletni predstavnik LDS in občinski svetnik Boris Ambrožič. V volilnem okraju Nova Gorica - okolica bo kandidiral Črtomir Špacapan, dolgoletni LDS-ov prvak v Novi Gorici in nekdanji župan, v Novi Gorici pa se bo za poslanski sedež potegoval Matej Arčon, predsednik mestnega odbora LDS, pa tudi mestni in državni svetnik. (nn)

ŠEMPETER - Posledice ponedeljkovega neurja s točo

Minister ni bil obveščen o taki razsežnosti škode

Vlada bo danes obravnavala prvo poročilo o škodi ponedeljkovega neurja

Posledice ponedeljkovega neurja s točo v občini Šempeter-Vrtojba si je včeraj ogledal slovenski minister za okolje in prostor Janez Podobnik. Najprej se je sestal z vodstvom občine in občinskega štaba za civilno zaščito, kasneje pa je obiskal družbo Iskra Avtoelektrika, kjer se je v proizvodnji na lastne oči prepričal o povzročeni škodi. »Priznati moram, da nisem bil obveščen o taki razsežnosti škode. Misil sem, da gre za bistveno manjše številke,« je povedal in dodal, da so mu na občini povedali, da znaša do zdaj ocenjena skupna škoda več kot 11 milijonov evrov.

»Naredili bomo vse za to, da se v okviru veljavne zakonodaje pomaga gospodarstvu in gospodinjstvu, delno pa tudi kmetom,« je včeraj objavil Podobnik in poudaril, da bodo sofinancirali stroške odlaganja poškodovane zastavne cementne kritine, ki se jo bo odvajalo na ustrezno opredeljeno odlagališče v Stari Gori, pomagali pa bodo tudi pri tem, da bo odstranjevanje zdravju škodljive kritine izvedeno tako, kot je treba, in s temi strokovno usposobljeni izvajalci. »Včeraj smo že sprejeli sklep, da bo ekološki sklad dajal zelo ugodne kredite za zamenjavo poškodovane kritine v neurju s točo,« je še dodal in se vsem gasilcem zahvalil za posredovanje in dobro opravljeni delo. O predvidenem poteku sanacije in vključevanju države vanjo je Podobnik povedal, da bo vlada danes sprejela prvo poročilo, do 25. julija pa je čas, da komisije oddajo svoja poročila o škodi in na podlagi tega bo pripravljen načrt za celovito sanacijo. Vodstvu Iskri Avtoelektrike je svetoval, naj izkoristijo priložnost in se ob nujni zamenjavi kritine odloči za trdnejo, predvsem pa ekološko kritino. V zvezi z izbiro kritike, ki še ni dokončna, so v vodstvu družbe povedali, da so razmišljali tudi o fotovoltaičnem sistemu oziroma kritini s sončnimi celicami, kar je Podobnik absolutno podprt in omenil, da veljajo za to izredno ugodni krediti.

Član uprave Tadej Vidic je včeraj ponovno povedal, da je bilo v neurju poškodovanih približno 16 tisoč kvadratnih metrov strešnih površin iz salonita. »Če bi se odločili za isto kritino, bi bilo treba za zamenjavo odšteeti okrog milijon evrov,« je še navedel in poudaril, da podatke o ostali škodi, ki se nanaša predvsem na material, ki ga je poškodoval dež, še zbirajo. Trenutna ocena skupne škode se vrти okrog dveh milijonov evrov, za pokrivanje nastale škode pa imajo v družbi sklenjena vsa potrebna zavarovanja. »Proizvodnja bo tekla, dokler bo sonce. Bojimo se nadaljnega dežja, saj so stre-

GORICA - V bilanci iščejo denar za oškodovane podjetnike

Deželna pomoč

Največ škode v Podgori - Nekaterim vinogradnikom je toča uničila do 50 odstotkov pridelka

Na deželi FJK si prizadrevajo, da bi našli finančno pomoč za mala podjetja, ki jih je hudo prizadel ponedeljkovo neurje s točo. To je včeraj povedal predsednik pete deželne svetniške komisije Roberto Marin, ki se je sestal z deželima odbornikoma Sandro Savino in Lucom Crianijem. Za Marina bi potreben denar lahko našli v proračunskih variantah in bi bil izrecno namenjen območju Tržiča in Gradeža, mestu Gorica in nekaterim videnskim občinam. Pomoči potrebnim bi dodelili enkratni prispevek. »Če pa to ne bo takoj mogoče, bomo denar zagotovili iz prihodnje deželne bilance,« je zaključil Marin.

Ob lastnikih avtomobilov, ki žalujejo nad potolčeno karoserijo in vetrobranski stekli svojih vozil, je ponedeljkova toča prizadela predvsem nekaterje goriške kmete in vinogradnike. »Dvajsetminutna ploha ledenih zrn je

najhuje sklestila vinograde, ki se nahaja na pobočju Kalvarije v Podgori, kjer je nekaterim kmetovalem odnesla celo po 50 in več odstotkov pridelka, srečejšim pa je toča prizadela le rahlo škodo,« je povedal predstavnik goriške Kmečke zveze Walter Mikluz.

»Kdor ni imel mreže, ki bi obnovovala zelenjavo ali cvetje pred točo, in obdelovalci tistih vinogradov, ki jih je neurje močnejše zajelo, so utrpeli kar nekaj škode. Drugi vinogradniki so se k sreči izmazali brez večjih izgub,« je povedal predsednik rajonskega sveta za Podgoro Walter Bandelj in opozoril: »Toča in dež sta povzročila še druge težave. V ulici Monte Calvario, ki pelje proti vodovodu, je bila cesta ponovno prekrita z zemljo, kamenjem in peskom. Prav tako so se tudi v ulici San Giusto zataknili jaški, ki niso uspeli požreti vse vode.« Po besedah predsednika rajon-

skega sveta za Štmaver, Pevmo in Oslavje Lovrenca Persoglia, so na tem območju utrpeli večjo škodo le nekateri vinogradniki. »V Štmavru in v Pevmu je bila toča manj silovita, zato ne bo imela hujših posledic. Močnejše pa je padala le ponekod na Oslavju, kot mi je povedal eden izmed tamkajšnjih vinogradnikov. Ponedeljkovo neurje je bilo vsekakor le zadnji udarec za letošnji pridelek, ki ga je že prizadela vlagla zadnjih mesecev,« je povedal Persoglia. »Pri nas na Oslavju smo izgubili le kakih pet ali šest odstotkov pridelka, prav tako pa so se hujšemu izognili v Števerjanu. V Brdih je toča povzročila večje posledice prejšnji teden,« je povedal Martin Figelj, istega mnenja pa je bil tudi Silvan Primosig: »Toča, ki je goriško območje zajela prejšnji teden, je večje preglavice povzročila predvsem vinogradnikom, ki pridelujejo trte na Ločniškem.« (Ale)

Minister Podobnik (prvi z leve) se je na lastne oči prepričal o povzročeni škodi v šempetski Iskri Avtoelektriki

FOTO N.N.

he le zasilno prekrite,« je še povedal Vidic. Včeraj je v občini Šempeter-Vrtojba potekal zadnji dan intervencije. 40 gasilcev je največ pozornosti posvetilo prekrivanju poškodovane strehe HIT Šport centra.

Minister Podobnik si je pred obiskom šempetske občine ogledal še eno

sanacije potrebno lokacijo. Gre za zadrževalnik Vogršček, kjer je bila zaradi počene cevi pred kratkim izvedena delna sanacija v vrednosti pol milijona evrov, ki je omogočila normalno delovanje sistema. »V 25 letih je zadrževalnik Vogršček opravil pomembno nalogu, zdaj pa je treba sistem posodobiti. V roku dveh let name-

ravamo skupaj s kmetijskim ministrstvom izvesti to investicijo, ki je težka okrog dva milijona evrov, z njeno izvedbo pa bi se namakala površine v spodnji Vipavski dolini povečale za dodatnih 500 hektarjev, s katerimi je zadrževalnik Vogršček opravil posodobitev. Nace Novak

GORICA - Danes Omizje o zaščiti

Prefekt Roberto De Lorenzo je danes sklical omizje slovenskih predstavnikov, pri katerem bo tekla beseda o izvajanju zaščitnih zakonov v Gorici. Pobuda je prišla iz pogovorov, ki jih je prefekt imel z goriškim vodstvom Slovenske kulturno gospodarske zveze in Svetu slovenskih organizacij. K današnjemu omiziju, ki bo dopoldne potekalo na prefekturi, so povabili predvsem zastopnike civilne družbe, ob njih pa še slovenske izvoljene predstavnike v krajevnih upravah. Poleg predsednikov dveh krovnih organizacij se bodo srečanja torej udeležili še slovenski svetniki v goriškem občinskem svetu, slovenska odbornika na pokrajini ter predsednika slovenskih konzult na občini in na pokrajini. Takšna zasedba je zasna in se bo lahko naknadno razširila, so včeraj pojasnili na prefekturi, kjer poudarjajo, da gre za prvo srečanje in da bodo takšno soočanje o zaščiti naknadno nadgrajevati.

PEVMA - Po oceni krajevnega sveta je gradbeni poseg v zaključni fazi

Igrišče dobiva dokončno podobo

V ospredju tudi problema parkirišč in izletnikov na Sabotin, stavba »Pri Pekavih« pa bo postala »Residence Al rio«

Območje športnega igrišča v Pevmi

Gradbena dela na pevmskem igrišču so v zaključni fazi, tako da naj bi objekt predstavil načinjeni, so ugotovljali na zadnji seji krajevnega sveta za Pevmo, Štmaver in Oslavje. Hkrati so opozorili, da bo treba pozornost nameniti tudi stavbi, kjer ima krajevni svet sedež. Poslopje kaže znake dotrajnosti in je potrebno temeljiti popravil. Tako bi usposobili kompleks, ki bo poleg športnega dela vključeval tudi prostore za kulturne in druge prireditve.

Člani sveta so se lotili tudi vprašanj, ki se kar naprej pojavljajo na sejni mizi. Tu gre predvsem za slabo vzdrževane ceste, ki so nekaj tudi pomanjkljivo čiščene, pa še dovrščani pločniki, polni lukenj, grbin in neredko robide. S tem v zvezi je konzulta spet pozvala občane, naj očistijo veje in robido, ki z njihovih posestev silijo na cestišče. Seznamili so se tudi z dejstvom, da bo velika stavba (za deset družin), ki jo restavrira na glavnem trgu v Pevmi, imela le deset lastnih parkirišč. Vprašanje, kje bodo parkirali ostale automobile, še nima odgovora. Ugotovili so tudi, da bo stavba, ki so ji domačini, kar pomnilo, pravili »Pri Pekavih«, dobila visokozvez-

GRADEŽ - Felluga

Kri pripada umorjenemu

Našli prstni odtis tretje osebe

Karabinjerski oddelek RIS iz Parme je včeraj izročil sodstvu izsledke analiz na kuhiškem nožu, s katerim je bil v noči med 7. in 8. februarjem letos umorjen 60-letni Italijan, natakar iz Gradeža. Analizirali so obenem tudi oblačila, ki so jih našli v bližini Fellugovega stanovanja na gradeškem otoku Schiuse in ki jih je po mnenju javnega tožilca imel na sebi 44-letni Milovan Lazarević. Srbskega državljanina s stalnim bivališčem v Trstu so karabinjerji aretirali 9. februarja z obtožbo namernega umora. Fellugo naj bi s kuhiškim nožem zabodel enašktrat, smrt pa sta povzročila sunka v vrat in hrket. 60-letni natakar je nato umrl na svojem domu zaradi izkravitev.

Na podlagi analiz, ki so jih opravili v Parmi in jih je naročil sodnik za predhodne obravnavne pri gorškem sodišču Massimo Vicinanza, je bilo ugotovljeno, da kri na Lazarevičevih oblačilih pripada Fellugi, na zasezenem kuhiškem nožu pa niso našli prstnih odtisov. Raziskali so tudi druge predmete iz Fellugovega stanovanja, na primer videokaseto. Na njej so sicer našli prstni odtis, ki pa ne pripada ne umrlemu in niti ne domnevnu morilcu, vendar treti osebi, ki so jo že identificirali. Tožilstvo sedaj preverja, ali je tukaj relevantna za preiskavo. »Izsledki analiz ne spreminjajo stanja,« je včeraj ocenil odvetnik Stefano Benetti, ki s kolegom Mariom Corubolom brani Lazarevića, in dodal: »Pričakujemo pa, da bo tožilstvo preverilo položaj osebe, ki ji pripada najdeni prsti odtis. Očitno je imela opraviti s Fellugo.« Lazarević, ki je ves ta čas prebil v goriškem zaporu, še naprej zagovarja svojo nedolžnost.

Pil in se ponesrečil

Karabinjerji so vpisali ovadbo zoper Gradežana Alfreda Bertogna zaradi vožnje v vinjenem stanju, potem ko je povzročil prometno nesrečo na državni cesti 359 v Gradežu. Do nezgode je prišlo v noči s torčka na včerajšnji dan nekaj minut za polnočjo. Bertogna se je peljal v smeri Ogleja, ko je zavozil najprej v obcestno ograjo, nato pa pristal na nasprotnem voznom pasu in povzročil zastoj prometa. Alarm so sprožili vozniki, ki so bili priča njegovim cestnim piruetam. Reševalci so na njem ugotovili le lažje poškodbe, karabinjerji pa so zaradi krepko previšoke stopnje alkohola v organizmu zoper moškega zapisali kazensko ovadbo.

GORICA - Začenja se desetdnevni festival za nagrado Sergio Amidei

Mesto se znova predaja čaru filmske umetnosti

Na programu preko 70 projekcij - Ljubitelje filma bodo pritegnile tudi spremne pobude in gostje

Kinodvorana pod milim nebom v parku goriškega dvorca Coronini

Čar sedme umetnosti bo ponovno zajel Gorico. Danes se začenja festival za nagrado Sergio Amidei, prireditve, ki že skoraj tri desetletja zaznamuje mesto in vanj privabljajo režiserje, scenariste, igralce in zlasti ljubitelje kakovostnega filma. Popularnost festivala ne preseneča, saj gre za edino italijansko tekmovanje za najboljši realizirani scenarij. Nastalo je iz pogovorov med senatorjem, sociologom in filmskim poznavalcem Darkom Bratino ter italijanskim scenaristom Sergiom Amidejem. Povod je bilo dejstvo, da je bil oče klasikov, kot so Rim odprt mesto, Sciuscià in Paisà, vezan na goriški prostor; po materi je bil namreč Solkanec.

Festival, ki ga s podporo Fundacije Goriške hranilnice in dežele FJK prirejajo kulturno združenje Sergio Amidei, goriška občina in univerzitetna smer DAMS Videmške univerze, iz leta v leto raste. Med letošnjim, 27. izvedbo, bo filmska prireditev dosegla rekordno število 70 projekcij, ob katerih bo desetdnevni maraton poživil tudi bogat program jutranjih in popoldanskih spremnih pobud. Večerno prizorišče bo tudi letos park dvorca Coronini, med dnevom pa bo središče dogajanja v Hiši filma na Travniku.

Ob Goricanah bodo tudi letos spremljali festival študentje, docenti in raziskovalci filma iz Italije in iz tujine, ki so izkoristili možnost popustov za večdnevno bivanje v mestu. Ob tekmovalem delu festivala bodo na voljo okro-

gle mize, predstavitev knjig, posebne retrospektive in tematski nizi. V okviru niza »Italiana off« bo na primer na ogled neodvisna in kakovostna italijanska produkcija iz obdobja 2001-2008. Veliko pričakovanje vlada tudi za retrospektivo, ki je namenjena ameriški kulturi, iz katere črpa navdih Bruce Springsteen. Zanimiv dogodek bo predstavitev italijanskega prevoda knjige »L'uomo visibile« madžarskega režisera, scenarista in vsestranskega kulturnika Bele Balázs, kateremu bodo namenili retrospektivo. Posebna sekcija letosnjega festivala bo namenjena otrokom, ob izročitvi priznanja za živiljenjski opus pa bo 22. julija v Gorici prisoten režiser Giuliano Montaldo. Le-ta ne bo edini posebni gost, saj bodo te dni obiskali Gorico tudi drugi igralci, scenaristi in režiserji z bolj ali manj zveznecimi imeni. Film, ki letos temeljuje na nagrado Amidei, so »Tutta la vita davanti« (drevi na ogled), »Gomorra«, »Il Divo« (le-tega bodo 23. julija predvajali z angleškimi podnapisi, s čemer računajo, da bodo privabili tudi slovenske sosede), »Il vento fa il suo giro« (režiserju Giorgiu Drittiju bodo v soboto izročili nagrado za najboljši prvenec), »Irina Palmi«, »Il Falsario«, »L'innocenza del peccato«, »Non pensarsi« in »La ragazza del lago«. Tudi letos so organizatorji festivala namenili posebno retrospektivo dokumentarnim filmom, večere v parku Coronini pa bodo vsakič odprli kratki filmi. Vstop na festival, ki se bo zaključil z nagrajevanjem 26. julija, bo prost.

(Ale)

GORICA - Sindikati policije in obrambnih sil

Proti vladni

Javnost bodo danes pri prefekturi opozarjali na učinke ukrepa o krčenju denarja

Sindikalni predstavniki policijskih in vojaških sil bodo tudi v Gorici danes seznamejali javnost s stiskom in globokim razočaranjem, ki sprembla vladno krčenje denarja za varnost. Ljudem bodo delili informativno gradivo, v katerem zahtevajo od vlade pojasnila o tem, zakaj bo v treh letih varnostnim in obrambnim silam, ki zaposlujejo 500 tisoč oseb, odzrla tri milijarde evrov, zakaj bo vistem triletu krčila organik za 40 tisoč oseb, zakaj jim nameravajo naložiti dodatna bremena, zakaj so predvideli 40-odstotno krčenje dohodka v primeru bolezni ali nesreč na delu, zakaj je ukrep naravnost skregan z izjavami, da sta varnost in obramba na vrhu vladnih prioriteta. V nadaljevanju navajajo dolg seznam zahtev, najprej seveda izbris ukrepa o krčenju denarja in nova finančna sredstva za obnovno delovne pogodbe. Predstavniki policijskih in obrambnih sil pozivajo tudi občane, naj jih podprejo. Če ne bo prišlo do zahtevanih premikov, napovedujejo množično protestno mobilizacijo.

Današnja pobuda sindikalistov bo potekala od 9. ure dalje pri goriški prefekturi. Spisek svojih zahtev bodo izročili tudi predfektu Robertu De Lorenzu. »Javnost hočemo predvsem opozoriti na škodo, ki jo bo povzročil zakonski odlok št. 112 z dne 25. junija. Z napovedanim krčenjem denarja bo vlast močno znižala stopnjo varnosti in zaščite občanov,« pravi goriški tajnik policijskega sindikata SIULP Giovanni Sammito v imenu vseh sindikalnih gibanj, ki so pristopila k protestu.

STAMPANTICA Biblioufske dragotine in prva vojna

Na notranjem vrtu knjigarne Libreria Editrice Goriziana na Verdinem korzu v Gorici bodo danes ob 17.30 odprli osmo prodajno razstavo biblioufske dragotine StampAntica 2008, ki bo letos potekala v znamenju 90-letnice konca prve svetovne vojne. S tem povezana bo današnja predstavitev knjige »Trincee nascoste nel Carso Triestino, Goriziano e Sloveno«, ki je izšla pri založbi Transalpina in o kateri bo spregovoril urednik Roberto Todero. Ravno tako danes bodo odprli prodajno razstavo starih in redkih knjig pod naslovom »La guerra ritrovata« na ogled bo po urniku knjigarne. Poudarka vredna je tudi razstava dragocenih knjig iz fonda Bois de Chesne; pripadnik družine Albert Bois de Chesne je med drugim priateljeval z Juliusom Kugyjem. V državni knjižnici bodo na ogled ksilografije in lesene matrice Tranquilla Marangonja, ob tem pa še izbor ilustriranih knjig iz dvajsetega stoletja.

GORICA - Likovne delavnice vodi Paolo Cervi Kervischer

Vila Folli Farfalle, manj znani, a očarljivi mestni kotiček

Dejstvo je, da se zadnje čase v Goriči kar veliko dogaja. In je tudi res, da ima mesto veliko skritih kotičkov, ki so kot našašč, da bi jih kdo poslikal. In če niso bili vaba za Van Gogha in Moneta, lahko recemo, da le zato, ker jih nista odkrila. V enem izmed teh krajev je potekal prav poseben likovni seminar. Kje? V vili Folli Farfalle v ulici Cocevia. S ceste je čisto običajna palača pod goriškim gradom, ko pa vanjo vstopiš, se prikaže očarljiv svet. Neskončni in slikoviti vrt na strehi se razteza vse do grada in je idealna lokacija za mlade umetnike, ki bi radi našli navdih in izpolnili svojo tehniko.

Ob zaključku prvega izmed treh nacrtnih likovnih seminarjev so pobudniki in organizatorji odprli vilo javnosti. V imenu goriške občine je spregovoril odgovorni za stike z javnostjo, Stefano Cosma, ki je izrazil zadovoljstvo občine nad tamkajšnjim dogajanjem. Paolo Cervi Kervischer, ki je vodil projekt, je pojasnil, kako je potekal laboratorij. Učenci so lahko izbirali med part-time in celodnevnim urnikom tečaja. Tematike, okrog katerih se je sukal pouk, pa so bile študij človeškega telesa v pejsažu, iskanje ustrezne barvne palete in uporaba različnih tehnik, od akrila do olja z uporabo impresionistične tehnike »en plein air«. Večerne okrogle mize, ki so sledile seminarjem, so bile odprte publiki in so obsegale vprašanja, povezana z umetnostjo, in sicer vlogo umetnika v družbi in to, kaj pomeni biti danes umetnik. V

Likovna delavnica v parku goriške vile

BUMBACA

imenu kulturnega združenja Porto Arte, ki je priredilo seminar, je podpredsednica Barbara Fornasir poudarila, da je tamkajšnja vila pod gradom del goriške zgodovine, saj sta jo imela v lasti kar dva župana, in sodi med najbolj priklupne mestne kotičke.

Organizatorji pripravljajo v kratkem tudi plesne in gledališke delavnice, poleg te-

Posoški pust v Gradežu

Nagrajevanje posoškega pusta bo v četrtek, 31. julija, z začetkom ob 21.30 v Gradežu, so sporočili organizatorji, ki namenljajo tako še dodatno poziviti že itak živahne gradeške večere. V parku Delle Rose bo startal sprevod pustnih skupin, ki se bo vil po nabrežju in dosegel prireditveni prostor pred županstvom, kjer bo sledilo nagrajevanje. Tam bosta veliko na grado prejela štmarški voz in romjanska pustna skupina, ki sta nabrala najvišje točkovanje na zadnjih treh pokrajinskih sprevodih. Skupine, ki želijo sodelovati na paradi v Gradežu, se lahko prijavijo še eno uro pred začetkom prireditve v parku Delle Rose. Posoški pust prirejajo odbori iz Gorice, Tržiča, Ronka, Romansa, Gradeža in Sovodenj pod pokroviteljstvom goriške pokrajine.

SIK za edinost sindikatov

Spori, ki se med sindikalnimi združenji kovinarjev pojavljajo v zvezi z integrativno pogodbo delavcev v ladjetnici Fincanteri, vzbujajo zaskrbljenost goriške sekcije Stranke italijanskih komunistov. »Izbira sindikata UILM, ki je prekinil edinstvo sindikatov, prinaša vodo na mlin lastnictva, ki želi doseči najvišji možni zasluge ne glede na stopnjo zaposlenosti,« pravi pokrajinski tajnik SIK Alessandro Perrone in ocenjuje, da vodstvo družbe Fincantieri že dalj časa poskuša ošibiti sindikate.

Trg Seghizzi občinska last

Del trga Seghizzi v goriškem grajskem naselju, ki je bil doslej last zasebnikov, bo prišel v občinsko last. Formalno bo občina prevzela 730 kv. metrov trga v ponedeljek, ko bo občinski svet izpeljal postopek o prevzem lastništva. Območje trga je bilo v 19. stoletju last Carla Resena; sklep občinskega sveta iz leta 1920 je že predvideval odkup, načrt pa je prekrižala Resenova smrt leta 1921. Njegovi potomci niso nikoli zaključili postopka, od leta 1939 pa je omenjeni del trga uporabljal občina in ranj tudi skrbela. Na podlagi arhivskih raziskav se je pred nedavnim izkazalo, da je edini Resenov potomec goriški profesor v pokolu Livio Muzzoni-gro, ki je svoj del trga Seghizzi brezplačno odstopil občini. Zahvalju mu bo v imenu uprave in mestu izrekel župan Ettore Romoli v ponedeljek popoldne med sprejemom na županstvu.

Okencu IRIS zaprt

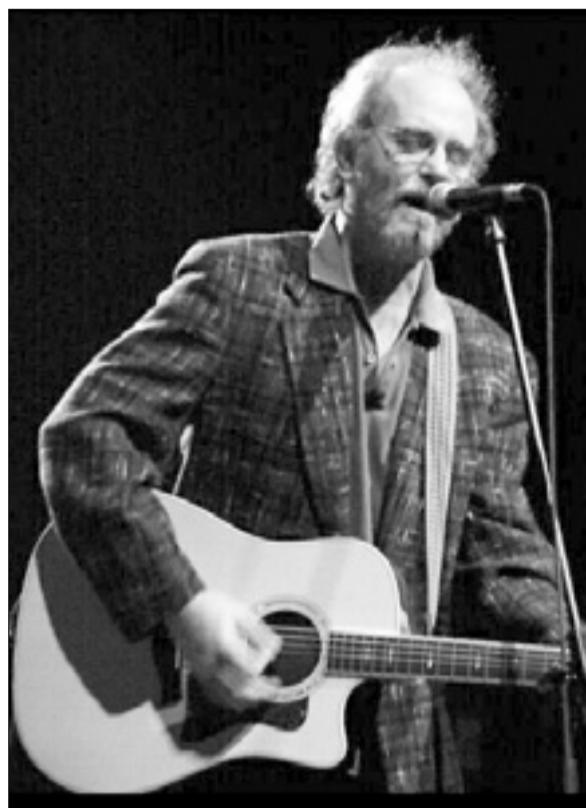
V soboto, 19. julija, bosta okenci družb IRIS, Isogas in IRISAcqua v Ronkah in Gradišču zaprti javnosti zaradi popravil na računalniškem sistemu.

LIGNANO SABBIADORO - Koncert v Areni Alpe-Adria

Nastopil bo De Gregori

Znani kantavtor promovira zadnji album, o katerem so mnenja deljena

V našo deželo prihaja ta konec tedna eden izmed najbolj znanih in razpoznavnih italijanskih kantavtorjev, Francesco De Gregori. Jutri bo v znamen poletnem letovišču Lignano Sabbiadoro, točneje v Areni Alpe-Adria, imel koncert v sklopu turneje, na kateri promovira svoj zadnji album, *Per brevita' chiamato artista*, ki je v prodaji od 23. maja. Sicer so o zadnjem albumu mnenja precej deljena. Nekateri kritiki očitajo De Gregoriju, da je zadnji album eden izmed najslabših v dolgi in uspešni kaieri 57-letnega kantavtorja, medtem ko so drugi tudi v tem albumu nasi znacilnosti in prvine, ki so tipične za vrhunskega in vedno izvirnega tekstopisca, ki v svoje pesmi ne vključuje le intimistične in osebne zadeve, ampak tudi socialne te-

matike in tudi politično angažirane pesmi, ki so značilne za starejšo generacijo italijanskih pevcev, medtem ko se jih mladi izogibajo kot hudič požegnjene vode. V obeh tehah je nekaj resnic, saj ni dvomov, da album ne vsebuje pesmi, ki se bodo z zlatimi črkami zapisale v zgodovino glasbe, a vsekakor je nekaj skladb, ki po kakovosti nekoliko izstopajo.

Vendar je De Gregorijev koncert, ne glede na nepreričljivost zadnjega albuma, vsekakor priložnost, da znova in v živo polušamo nekaj pesmi, ki nedvomno sodijo v zgodovino italijanske glasbe 20. stoletja. De Gregori sodi namreč v sklop tiste generacije pevcev, ki jim pridajo še raznini De Andre, Guccini, Venditti idr., ki so zaznamovali vsaj dvajset let glasbene zgodovine apeninskega polotoka, ki so več stavili na besedilo kot na glasbo. Pri teh avtorjih se lahko mirne duše reče, da so spesnili pozizije v glasbi. Morda tudi zaradi tega je bila pot do uspeha za De Gregorija kar strma. Prva dva njegova albuma (prvi je iz leta 1973 - Alice non lo sa) nista imela posebnega uspeha tudi zaradi dokaj zahtevnih besedil, ki jih širše občinstvo ni uspelo sprejeti za svoje. A marsikdo ni dvolil v kakovost tega mladega Rimljana, kar je prišlo do izraza leta 1975 z albumom Rimmel, v katerem je istoimenska izvrstna skladba. Sledilo je tudi sodelovanje z De Andrejem, verjetno največjim kantavtorjem, kar jih je bilo v Italiji v prejšnjem stoletju, in še celo serija uspešnih albumov in izvenrednih skladb. Iz leta 1978 je pesem Generale o tegobah in nesmislu vojne. V osemdesetih letih so bile na vrsti pesmi Titanic, La Donna Cannone, morda najbolj znana De Gregorijeva pesem, in še vrsta drugih, devetdeseta leta pa je zaznamovala pesem Il Bandito e il campione o vrhunskem kolesarju Costanteju Giardengu. A uspešni albumi so se kar vrstili (La valigia dell'attore, Prendere o lasciare idr.). De Gregori je z uspehi nadaljal tudi v novem tisočletju, posebno dober odziv pa je imel album iz leta 2005 Pezzi, kateremu je po enajstih mesecih sledil Calypsos.

V petek v Lignanu bomo nevonomo prisluhnili večini novih De Grgorijevih pesmi, ki jih vsebuje 18. avtorjev samostojni album Per brevita' chiamato artista, a prav tako bomo še bolj pozorno lahko prisluhnili vsem zgodovinskim uspešnicam.

Iztok Furlanič

Maurizio Nichetti, dirigent: Elisabetta Maschio, koreografija: Sandhya Nagaraja. V gledališču Verdi v nedeljo, 20. julija, ob 17.30.

Ludwig Herzer in Fritz Löhner: »Il paese del sorriso« / dirigent: Alfred Eschwe, režija: Damiano Michieletto, koreografija Sandhya Nagaraja, dirigent zbor: Alberto Macri. V gledališču Verdi danes, 17., jutri, 18. in v soboto, 19. julija, ob 20.30.

V nedeljo, 20. julija ob 21.00, dvorana Banfield-Tripovich / »Od Dunaja do Hollywooda«. Gala opereta in muzikal.

■ Serestate - Trst

Vse predstave se pričnejo ob 21.00

Veliki trg

Danes, 17. julija / Trieste Loves Jazz - koncert Bandorkestra 55.

Jutri, 18. julija / Trieste Loves Jazz - koncert kvarteta Brian Auger.

22. julija / Trieste Loves Jazz - koncert Yellow Jacket - Mike Stern.

Trg Verdi

19. julija / Tieste Loves Jazz - Anna Laouvergnac - koncert.

20. julija / Tieste Loves Jazz - Mike Sponza in Ian Siegal - koncert.

21. julija / Tieste Loves Jazz - tržaške jazzovske skupine - koncert.

23. julija / Tieste Loves Jazz - Michele Malgaro, Monk, Ermanno Signorelli - koncert.

24. julija / Tieste Loves Jazz - Jurkovic, Uhlir, Helesic, Radio String Quartet - koncert.

25. julija / Tieste Loves Jazz - Kvartet Trieste Loves Jazz Fet Rudy Linka, tržaške skupine - koncert.

26. julija / Tieste Loves Jazz - Jazzhondo, John Fischer - koncert.

Trg Hortis

Jutri, 18. julija / Gledališka skupina Intcontro: »Controvoglia«.

19. julija / L'Argante - zgodovina Trsta, gledališka predstava.

21. julija / Tieste Loves Jazz - tržaške jazzovske skupine - koncert.

■ Folkest 2008

30. izvedba

Vsi koncerti se pričnejo ob 21.15

V soboto, 19. julija / Milje, Trg Marconi / The Rising Spring (Irska).

V ponedeljek, 21. julija / Nabrežina, pred občinskim poslopjem / The John McSherry Band (Irska).

SLOVENIJA

PIRAN

Križni hodnik

Minoritskega samostana

■ XXX. piranski glasbeni večeri

Jutri, 18. julija, ob 21.00 / koncert: Dušan Soda - klarinet in Tatjana Kaučič - klavir.

V petek, 25. julija ob 21.00 / koncert: Miran Kobal - violina, Romeo Drucker - violina, Aleksandar Milošev - viola in Miloš Mlejnik - violončelo.

Punta v Piranu

Danes, 17. julija, ob 21.00 / koncert skupine Gipsy Quartet Remake.

V četrtek, 24. julija ob 21.00 / Piranski poletni utrip. Nastopajo: Angelo »Blue Angel« Chiocca - saksofon - vokal, Amir Karalić - kitare, Alessandro Maffioli - bobni.

V četrtek, 31. julija ob 21.00 / Piranski poletni utrip. Koncert: Rožmarinke & Denis Novato. Vstop prost.

PORTOROŽ

Avtorij

Jutri, 18. julija ob 20.00 / koncert: Špinkcik orchestra. Vstop prost.

V soboto, 19. julija ob 21.00 / koncert: Duo Gušti & Polona in rock skupina Hladno pivo.

V nedeljo, 20. julija ob 21.00 / nastopil bo saksofonist Tim Ries s svojim The Rolling Stones Project.

V sredo, 23. julija ob 21.00 / Plesni kampus 2008. Organizator: ZKD Karol Pahor Piran in KUD Erato Izola.

V petek, 25. julija ob 21.00 / koncert: Rock Partyzani.

V soboto, 26. julija ob 21.00 / koncert: Natalija Verboten, Omar Naber.

TOLMIN

Do 19. julija / Soča Reggae Riversplash 2008.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), do konca avgusta so na ogled fotografije Robija Jakomina.

Na tržaški fakulteti za ekonomijo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzi.

OPĆINE

Prosvetni dom: SKD Tabor vabi do 31. julija na ogled razstave »Na Bonomovem domu«, ki so jo ob Trubarjevem letu pripravili dijaki 1. klasičnega liceja F. Prešerna iz Trsta, pod mentorstvom prof. Marte Ivanič. Razstava bo odprtva ob delavnikih med 17. in 20. uro ter med prireditvami.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v družbenih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

Muzej Kraška hiša

do 20. julija bo razstavljal pod naslovom »Panta rei« Jasna Merku. Razstava bo odprtva ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 10. avgusta so na ogled akvareli Tanje Kralj in Flavie Laurenti, ob sredah zaprto.

DEVIN

Na Devinskom gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbičce na gradu«.

GORICA

V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju je na ogled fotografika razstava z naslovom »Italijanski ujetniki v prvi svetovni vojni. Fotografski dnevnik Petra Nagliča«; na ogled bo do 31. avgusta vsak dan razen ponедeljka med 9. in 19. uro.

V Fundaciji Goriške hraničnice v Ul.

Carducci 2 je na ogled razstava z naslovom Lepote Benetk - Slike iz osemnajstega stoletja iz zasebnih zbirk; do 27. julija od torka do nedelje med 10. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto; informacije na tel. 422-410886.

SLOVENIJA

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka

Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Alekšij Kobal«.

Stolp na vratih: do konca julija bo na ogled razstava slikarke Tamare Korosčak.

Stolp na vratih: do 14. septembra bo na ogled razstava fotografij skupine članov Foto kluba Nova Gorica.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor ob ponedeljku do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Na javljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Paviljon Poslovnega centra HIT, (Del-pinova 7a) do 30. septembra je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; na ogled bo vsak dan med 10. in 19. uro.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Galerija Cankarjevega doma: do 20. julija bo na ogled razstava »Faraonska renesansa - Arhaizem in pomen zgodovine v starem Egiptu«. Na ogled 140 del iz desetih evropskih muzejev. Urnik: ob ponedeljkih od 10. do 15. ure, ob torka do sobote od 10. do 20. ure ter ob nedeljah od 11. do 19. ure.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik nativne spominske letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do 15. oktobra vsak dan od 9.00 do 16.00.

GLASBA

<h

BLIŽNJI VZHOD - Strani sta dogovor dosegli s posredovanjem Nemčije

Hezbollah Izraelu izročil mrtva vojaka v zameno za pet borcev

Dogodek je v Libanonu sprožil veselje, v Izraelu pa žalost in gremkobo - EU pozdravila dogovor

JERUZALEM/BEJRUT - Libanonsko gibanje Hezbollah je včeraj Izraelu predalo posmrtnne ostanke dveh izraelskih vojakov, ki ju je zajelo pred dvema letoma, v zameno pa je judovska država osvobodila pet libanonskih borcev. Dogovor, o katerem sta se strani prek Nemčije pogajali več mesecev, je v Libanonu sprožil veselje, v Izraelu pa žalost in gremkobo.

Izmenjava je organiziral Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC), potem ko sta strani s posredovanjem nemškega posrednika, ki so ga na to mesto imenovali Združeni narodi, po večmesečnih pogajanjih o tem dosegli dogovor. Hezbollah je včeraj zjutraj Izraelu prek ICRC predal posmrtnne ostanke dveh pred dvema letoma zajetih izraelskih vojakov. Hezbollah, ki ima tako podporo Irana kot Sirije, pred tem ni spregovoril o usodi ugrabljenih izraelskih vojakov.

Že pred včerajnjem dnem je klub temu vladalo splošno prepričanje, da sta Ehud Goldvaser in Eldad Regev mrtvi. Njuno zajetje je sicer poleti 2006 sprožilo 34-dnevno vojno med Hezbolahom in Izraelom, ki je zahtevala 1200 življenj na libanonski in 160 na izraelski strani. Izrael je na posmrtnih ostankih še dopoldne opravil teste DNK, ki so potrdili, da gre za Goldvaserja in Regeva, nato pa je izročil peterico Hezbollahovih borcev. Ti so popoldne s štirimi vozili Mednarodnega odbora Rdečega križa prispeli v kraj Nakura na jugu Libanona.

Med osvobojenimi borci je razviti Samir Kantar, ki je zaradi trojnega umora v Izraelu skoraj 30 let prebil v zaporu. Kantar je v Libanon prispel z nasmeškom na ustih, z vzkliki "Bog je velik" pa ga pozdravila navdušena množica. Kantar, borec Fronte za osvoboditev Palestine, je bil leta 1980 zaradi trojnega umora v Izraelu obsojen na pet do smrtnih ječ in še 47 dodatnih let zapora. V izraelskih zaporih je tako preživel skoraj 30 let. Kantar je leta 1979 na severu Izraela ubil nekega civilista ter ugrabil nekega vojnika in njegovo hčer. Oba je po navedbah izraelskega pravosodja nato s puškinim kopitom potolkel do smrti. Zaradi tega so se izraelske oblasti po poročanju Hezbolahove televizije Al Manar odločile, da med prevozom v Libanon Kantar ne bo prečkal mesta Naharija, kjer je zagrešil svoj zločin.

Poleg Kantarja so v Libanon prispleli še osvobojeni Hezbollahovi borci

ANSA

Hodr Zajdan, Maher Kurani, Mohamed Sorur in Husein Suleiman. Slednje je izraelska vojska zajela med vojno leta 2006. Peterico osvobojenih borcev v Libanonu obravnavajo kot junake, zato so včerajšnji dan razglasili za praznik. Zvečer je bila na letališču v Bejrutu tudi slovesnost, na kateri so peterico sprejeli libanonski predsednik Michel Suleiman, premier Fuad Siniora in predsednik parlamenta Nabih Berri.

Po poročanju televizije Al Manar je gibanje Izraelu včeraj prek ICRC po predaji posmrtnih ostankov Ehuda Goldvaserja in Eldada Regeva predalo posmrtnne ostanke še šestih vojakov, ki so umrli med vojno leta 2006. Predaja posmrtnih ostankov šestih izraelskih vojakov vnaprej ni bila napovedana. Hezbollah pa je v zameno od Izraela po navdih ICRC že tudi prejel posmrtnne ostanke 12 libanonskih in palestinskih borcev. Med njimi so tudi posmrtni ostanki Palestinke Dalal al Mograbi, ki je leta 1978 vodila napad na izraelski obali, v katerem je umrlo 36 ljudi. Skupaj naj bi v Libanon v skladu z dogovorom prispleli posmrtni ostanki skoraj 200 Hezbollahovih in palestinskih vojakov.

Izmenjava zapornikov med Izraelom in Hezbollahom je pozdravila Evropska unija. Kot je sporočila evropska komisarka za zunanjé odnose Benita Ferrero-Waldner, izmenjava zapornikov predstavlja "prvi in predvsem pozitiven

korak obeh strani, ki prispeva k regionalni stabilnosti". Ferrero-Waldnerjeva je izmenjava označila tudi kot korak naprej "k polni uresničitvi resolucije Varostnega sveta ZN 1701", ki je bila sprejeta 11. avgusta 2006 in je končala poletno vojno pred dvema letoma.

Izmenjava zapornikov med Izraelom in Hezbollahom je pozdravila tudi palestinski predsednik Mahmud Abas, ki je ob tem čestital svojcem osvobojenih zapornikov.

Izraelski predsednik Šimon Peres se je medtem na slovesnosti, ki so spremljale osvoboditev petih Hezbollahovih borcev v Libanonu, odzval z gremkobo. "Ugotovljam, da v Libanonu uradno praznujejo sprejem Kantarja, tega morilca, ki je s puškinim kopitom razobil lobanjo štiriletno Einat in ni nikoli izrazil obžalovanja," je dejal Peres. "Izrael je v solzah. Plačali smo ceno, da lahko Ehud in Eldad v miru počivata med nama. Kje je večja moralna zmaga. Tu, s svečami, in ne tam. Sramota za Libanon," je še dejal Peres, ki se je moral podpisati pod osvoboditev peterice Hezbollahovih borcev.

V Izraelu je včeraj tudi sicer vladala žalost, pojavljala pa so se tudi ugibanja, ali judovska država ne plačuje prevelike cene za vrnitev ugrabljenih vojakov. Mnogi se namečajo bojijo, da bi z izmenjavo ujetnikov še spodbudili svojega sovražnika v regiji. (STA)

EU - Zaradi Berlusconijeve podpore

Evropski socialisti kritični do Barrosa

BRUSELJ - Podpredsednik evropskih socialistov (PSE) Hannes Swoboda je včeraj ostro kritiziral predsednika Evropske komisije Josefa Manuela Barrosa zaradi njegovega srečanja z italijanskim premierom Silvijom Berlusconijem v torek v Rimu. "Dejstvo, da je Barroso sprejel podporo Berlusconija svoji ponovni izvolitvi, je izjemno zaskrbljujoče," je menil.

V trenutku, ko je Italija tarča kritik zaradi jemanja prstnih odtisov Rommoma, Barroso po mnenju Swobode ne bi smel sprejemati pohval italijanskega premierja. "S tem postavlja na kocko svojo objektivnost," je poudaril. "Kaže, da predsednika Evropske komisije v zadnjih mesecih bolj zanimala njegova ponovna izvolitev kot pa politike, ki bi jih moral oblikovati Evropska komisija," je bil oster poslanec.

Po njegovem mnenju je povsem očitno, da Barroso zastopa konzervativce. "Namesto da bi iskali rešenja na celu komisije dejansko v rokah voditeljev EU. (STA)

GRČIJA

Spet ognjena ujma

ATENE - Grčija se spopada z več kot sto požari, ki trenutno divijo po vsej državi. Najhuje je v zahodnem predmestju Aten, kjer je ogenj ušel izpod nadzora in se razširil na območje industrijske cone in glavne avtoceste, ki vodi iz Aten proti notranosti države. Več sto gasilcem pri gašenju pomagajo letala in helikopteri, odzvali so se tudi prostovoljci.

Ogenj naj bi v industrijski coni že uničil najmanj tri tovarne oziroma skladišča. Ogenj je tam izbruhnil ponoči, veter pa ga vse bolj širi. Tako naj bi med drugim že uničil skladišče lesa ter proizvodnjo čistil in rezervnih avtomobilskih delov. "Razmere so zelo težke. Veter je tako močan, da se težko zadrži na mestu," je povedal župan predmestja Aspropirgos Nikos Meletiu. "Rabimo božjo pomoč," je dodal.

AZIJA - Tudi na pritisk Kitajske

ZDA so zamrznil prodajo orožja Tajvanu

WASHINGTON - ZDA so zamrznil prodajo orožja Tajvanu, je včeraj povedal visok poveljnik ameriške vojske Timothy Keating. Kot je pojasnil, je Washington odločitev sprejel v luči "pomirjene vojaške drže Tajvana ter trenutne vojaške drže in strategije Kitajske, ki nakanjuje, da v tem trenutku ni nujne potrebe po prodaji orožja Tajvanu".

V zadnjem času ni bilo nobene pomembnejše prodaje orožja iz ZDA v Tajvan, je na nekem forumu v Washingtonu priznal Keating in dodal, da je to "politika administracije". Washington je zavezani obrambi Tajvana, hkrati pa ne želimo storiti ničesar, kar bi destabiliziralo Tajvansko ozino, je še poudaril Keating in razkril, da so mu predstavniki Kitajske "jasno izrazili svoje pomislice glede prodaje orožja Tajvanu".

Po zanesljivih virih naj bi ZDA ustavile 11 milijard dolarjev vredno pošiljko orožja in dostavo več deset

reaktivcev F-16 Tajvanu - verjetno vse dokler ne bo sedanji ameriški predsednik George Bush v začetku naslednjega leta zapustil Belo hišo. Časnik Washington Post je nedavno poročal, da naj bi ameriška državna sekretarka Condoleezza Rice in Bushev svetovalec za nacionalno varnost Stephen Hadley dogovor o prodaji zamrznili.

Tajtska in Tajvan sta sicer južna začela prve neposredne pogovore po več kot desetletju. To je najnovejši korak v zbljevanju med stranema, ki bo po vsej verjetnosti poglobil trgovinske in turistične vezi v Tajvanski ožini. Pogovori so rezultat nadnade otoplitev odnosov med Taipeijem in Pekingom, ki se je začela, potem ko sta se z obljubo o tesnejših odnosih s Kitajsko na oblast na Tajvanu povzpela predsednik Ma Ying-jeou in njegova Nacionalistična stranka (Kuomintang). (STA)

ZDA - Priprave na predsedniške volitve

Demokrat Obama vodi v treh nacionalnih anketa

Barack Obama
ANSA

NEW YORK - Demokratski kandidat Barack Obama ohranja vodstvo pred svojim republikanskim nasprotnikom Johnom McCainom v treh zadnjih nacionalnih anketa v tekmi za zmago na ameriških predsedniških volitvah. Obama vodi v anketi univerze Quinnipiac za devet odstotkov, v anketi New York Timesa za šest odstotkov in v anketi Washington Posta za osem odstotkov.

Kot kaže anketa Quinnipiac, bi za Obama volilo 51 odstotkov registriranih volivcev v ZDA, za McCaina pa 41 odstotkov. McCain med belopoltimi volivci vodi za sedem odstotkov, neodvisni volivci so porazdeljeni med oba enako, prav tako tudi belopolti z visoko izobrazbo. Skoraj vsi temnopolti podpirajo Obama, ki za malo vodi med belopoltimi ženskami, med belopoltimi moškimi pa zanesljivo vodi McCain. Pet odstotkov volivcev ne bo volilo Obama, ker je temnopolt, kar 20 odstotkov pa ne bo volilo za McCaina, ker je po njihovem mnenju prestari. McCain bo kmalu dopolnil 72 let. V anketi časopisa Washington Post

in televizije ABC Obama vodi s 50 odstotki proti 42 za McCaina. Anketa kaže, da McCaina Američani bolj zaupajo glede zunanje politike in nacionalne varnosti, Obami pa glede ekonomije, ki je večiko večino najpomembnejša predvolilna tema.

Anketa časopisa New York Times in televizije CBS daje Obami 45 odstotkov podpore, McCainu 39 odstotkov. Zanimivo je, da je kar 12 odstotkov volivcev neodločenih, kar je dvakrat več kot v isti anketi pred mesecem dni. Tudi ta anketa kaže, da se med Obamo in McCainom ponavlja skoraj enaka zgodbja iz časa dvojboja med Obamo in newyorkško senatorko Hillary Clinton.

Obama podpira večina bolj izobraženih volivcev, mladih, skoraj vsi temnopolti, McCaina pa podpirajo manj izobraženi, belci in starejši. Razlika je v tem, da ima Obama tokrat več podpore med volivci latinskoameriškega porekla ter ženskami. McCain tudi v tej anketi velja za bolj izkušenega na mednarodnem področju. (STA)

KOLESARSTVO - Enajsta etapa dirke po Franciji

Na gorski etapi odločil sprint ubežnikov

Najhitrejši je bil Norvežan Kurt Atle Arvesen - Tadej Valjavec z glavnino

KOŠARKA Slovenci jutri s Portorikom

ATENE - Slovenska moška košarkarska reprezentanca se bo v četrtnfinalu kvalifikacijskega turnirja v Atenah za nastop na avgustovskih OI pomerila s Portorikom, ki je včerajšnjem obračunu za prvo mesto v skupini D izgubil s Hrvaško z 81:95 (26:14, 40:43, 58:70). Vse četrtnalne tekme bodo na sporednu jutri.

Slovenski košarkarji so z zmagama nad Južnokorejci in Kanadčani osvojili prvo mesto v skupini C, Hrvatom in Portoričanom pa prepušteli, da v medsebojnem dvoboju za prvo mesto v skupini D izbereta svojega petkovega nasprotnika. Očitno so si Kanadčane, drugouvršcene iz naše skupine, ki so se v današnjem obračunu z Južnokorejci skozi šivankino uho uvrstili med osem, bolj zelene Hrvati.

Naši južni sosedi so v odsotnosti Zorana Planiniča (zavoljo vročine ter želodčnih težav je obležal v hotelu) in Damirja Markote (po poškodbi levega kolena je že odpotoval v domovino) slabovo odprli tekmo, Portoričani so si z »revolveraškimi« meti za tri točke Carlosa Arroye in Larryja Ayusa že v 4. minuti priugrali vodstvo s 14:2, štiri minute kasneje pa prednost povišali na +17 (26:9). A Hrvati so uspešno premagali šokanten uvod, s potrežljivo igro so iz minute v minute zmanjševali zaostanek in tuk pred koncem prvega polčasa s točkama Roka-Lenija Ukića povedli z 41:40, na odmor pa odsli s prednostjo treh točk (43:40).

V drugem polčasu so izbranci Jasmina Repeša vseskozi imeli pod nadzorom nepredvidljive Portoričane. Za Hrvate sta največ točk dosegla Marko Tomas in Davor Kus (oba po 15), za Portoričane pa Carlos Arroyo (22) in Larry Ayuso (20).

OI V PEKINGU Slovenska zlatna medalja velja 39.350 €

LJUBJANA - Olimpijski komite Slovenije bo zlato na OI v Pekingu nagrajal z 20.000 evri, srebro z 17.500, bron pa s 15.000 evri, ob tem pa OKS ne dela razlik med individualnimi panogami in ekipnimi nastopih v individualnih športih. Država Slovenije pa razlikuje individualne panege in ekipne. Posameznik za zlato prejme 19.350 evrov, za srebro 12.900, za bron pa 6.450 evrov. V ekipni konkurenčni pa se vsakemu članu ekipe izplača nagrada v višini 75 % nagrade v posamični konkurenčni. Za veslače in jadralki bi bilo torej zlato vredno 14.513 evrov, srebro 9.675 in bron 4.838 evrov. V primeru, da bi se košarkarji uvrstili na OI in bi posegli po medaliji, pa OKS za zlato medaljo predvideva 10.000 evrov nagrade za vsakega izmed dvanajstih članov ekipe, država pa bo ekipi v primeru zlata izplačala 96.750 evrov.

Avstralec Cadel Evans (Silence-Lotto) je brez večjih težav obdržal rumeno majico

ANSA

PAU - Po dnevu odmora se je nadaljevala kolesarska dirka po Franciji. Enajsto, zahtevno, a ne eno izmed najtežjih gorskih etap, je odločil sprint ubežnikov, ki ga je dobil Norvežan Kurt Atle Arvesen. Kolesar moštva CSC-Saxo Bank, sicer norveški državni prvak, je imel v zaključku več moči od Švicarja Martina Elmingerja, moštvenega kolega Tadeja Valjaveca pri AG2r, in Alessandra Ballana.

Glavnina, v kateri je bil Valjavec, je zaostala slabih 15 minut, v skupnem seštevku večjih sprememb ne bo. Še naprej bo rumeno majico vodilnega nosil Avstralec Cadel Evans (Silence-Lotto). »Danes pričakujem mirno etapo. Ne verjam, da bi kdo od konkurentov napadal. Na svoj račun bi lahko prišli ubežniki ali pa bo prišlo do sprinta,« je pred včerajšnjo etapo, ki je sicer vsebovala tri vzpone, dva tretje kategorije in enega prve kategorije, a ni sodila med najtežje, razmišljal vodilni Cadel Evans. In ni se zmotil. Edini resnejši napad v glavnini je uprizoril Španec Oscar Pereiro, zmagovalec dirke leta 2006, toda večje prednosti si ni prizobil, na koncu pa so ga konkurenti tudi ujeli. Glavnini

je za razliko od etap prvega tedna tokrat pokazala več usmiljenja in 12 kolesarjem vendarle dopustila pobeg. Sededa je to storila, ker v ubežni skupini ni bilo kolesarjev nevarnih za skupni vrstni red.

Ubežniki so priložnost zagrabili z odprtimi rokami. S složno vožnjo so si prikolesarili veliko prednost, ki je znala še 16 minut, boj za zmago pa se je začel v zadnjih treh kilometrih, potem ko so odbili napad domačega kolesarja Amaela Moinarda (Cofidis). Napadalni Francozi, ki so letos še brez zmage, so tako spet ostali brez uspeha, to pa je postal jasno, ko so dva kilometra pred ciljem v boju za zmago ostali le še štirje kolesarji. Zadnji metri so postregli z izečajnim bojem, fotofiniš pa je za zmagovalca določil Norvežana Arvesena.

»Tour je največja dirka na svetu in moram etapo na njem je velika čast. O zmagi tukaj sem sanjal že od svojega prvega nastopa, leta 2005 sem bil že bližu, saj sem bil v eni izmed etap drugi, tokrat pa mi je vendarle uspelo. Za to so zaslужne moje močne noge v zadnjih kilometrih,« je bil na cilju zadovoljen Arvesen.

Izidi 11. etape: 1. Kurt-Asle Arvesen (Nor/CSC-Saxo Bank) 3:58:13; 2. Martin Elmiger (Švi/AG2R La Mondiale); 3. Alessandro Ballan (Ita/Lampre) oba isti čas 4. Koos Moerenhout (Niz/Rabobank) +0:01; 5. Aleksander Bočarov (Rus/Credit Agricole) 0:02; 36. Tadej Valjavec (Slo/AG2R La Moniale) +14:51

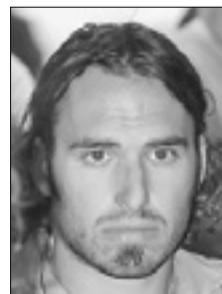
Skupno: 1. Cadel Evans (Avs/Silence-Lotto) 46:42:13; 2. Frank Schleck (Luk/CSC-Saxo Bank) +0:01; 3. Christian Vande Velde (ZDA/Garmin Chipotle) 0:38; 4. Bernhard Kohl (Avt/Georgsteiner) 0:46; 5. Denis Menčov (Rus/Rabobank) 0:57; 15. Tadej Valjavec (Slo/AG2R La Mondiale) 5:23.

DOPING Še en primer

Španski kolesar Moises Duenas Nevado (Barloworld) je bil pozitiven po četrti etapi dirke po Franciji. Nevado, šestti z letosnjem šestem etape in 19. v skupnem seštevku, naj bi tako kot njegov rojak Manuel Beltran zlorabil krvni doping eritropoetin (EPO).

NOGOMET - Nogometni Triestine čaka klic iz A-lige

Marchini: Pri Cagliariju so z menoj ravnali krivično

DAVIDE MARCHINI

KROMA

Na torkovi predstavitvi je bil med igralci Triestine tudi Davide Marchini. Talentirani desni bočni branilec oziroma vezni igralec (Marchini lahko krije obe vlogi) je v minuli sezoni v Cagliariju doživel kar težke trenutke. Verjetno vsakdo je prebiral o aferi, v katero je bil vpletен (soigralec Foggia je naročil prijatelju, da Marchini, ki naj bi ga med treningom z namernim preostirim startom želel poškodovati, pretepe). Prav zaradi tega je v minuli sezoni zbral le en nastop s sardinskim klubom. V Trstu se navajači Marchini spominjajo sicer kot temperamentnega igralca (zbral je tudi nekaj izključitev), a za B-ligo izven rednega nogometnika, ki je povzročil nasprotnikom hude preglavice. Po vsej verjetnosti pa bo Marchini do konca prestopnega roka Trst zapustil:

»Ne vem, do kdaj bom ostal pri Triestini. S klubom sem se že pogovoril, tako da vodstvo dobro pozna moje želje in upanja. Dobro so razumeli mojo situacijo, a zdaj je moja edina želja ta, da lahko treniram v miru, in da se na naj-

»Ne bi rekel, da so pozabljeni. Zamudil sem celo sezono zaradi oseb, ki so se obnašale vse prej kot spoštljivo in korektno. Zelo sem jezen zaradi vsega, kar se mi je v Cagliariju pripetilo, a želim to jezo spremeniti v veliko željo, da se ponovno izkažem na igrišču.«

Kateri igralci so nate naredili najbolj močan vtis?

»Ibrahimovič je razred zase. Neverjetno, česa je on zmožen. Moraš mu nameniti pozornost vsaj dveh obrambnih igralcev, in še to ni dovolj.

Kot karizmatičnost pa bi omenil Zanettija. Kapetan Interja je res občudovanja vreden. Tudi ko ekipa vodi s 3:0 je tam na sredini pravi steber, ki nikoli ne popusti in je v zgled vsem: soigralcem in nasprotnikom.«

Nazadnje bi te vprašal za primerjavo med A in B-ligo.

»Razlika je nedvomno vse večja. S finančnega vidika je razlika med prispevki tak, da drugi ligi res preti finančni zlom, česar si večina klubov sploh ne zasluži.« (I.F.)

RONALDINHO V slabi uri tri tisoč abonmajev

MILAN - Milanovi navijači so brazilskega nogometnemu virtuozu Ronaldinhu pripravili slavnostni in zvezdni sprejem. Prava Ronaldinhu-manja torek. V eni sami uri so namreč pri Milanu prodali kar tri tisoč abonmajev. Trener Ancelotti je zadovoljen in mu namignil, »da bo lahko igral, kjer si želi.«

PISTORIUS - 21-letni južnoafriški atlet je v Luzernu na atletskem mitingu v teku na 400 m postavljal osebni rekord 46,25, kar pa ni bilo dovolj za izpolnitve norme za nastop na OI. Norma je znašala 45,55. Upor za nastop v Pekingu pa še ni konec, saj bi Oscar Pistorius lahko nastopil v štafeti 4 x 400 metrov. Južnoafriška atletska zveza bo odločitev o udeleženih šafete sporočila jutri.

CHELSEA V SLOVENIJI - Moravske Toplice v Prekmurju bodo v prvem tednu avgusta gostile enega največjih evropskih nogometnih klubov. Nogometni Chelsea se bodo v tamkajšnjih termah mudili na pripravah, londonsko zelenico bodo za prekmursko zamenjali med 4. in 8. avgustom.

SNAIDERO - Videmski podjetnik Edi Snaidero se je premislil in bo ostal na čelu košarkarskega prvoligaša iz Vidma Snaidero.

ACEGAS - Danes bodo v televodnici na ul. Locchi predstavili prva dva nakupa tržaške košarkarske ekipe, ki bo nastopala v B2-ligi. To sta Andrea Cigliani (bek, 192 cm, letnik 1988) in Dennis Bocchini (bek, 195 cm, letnik 1976). Cigliani je v minuli sezoni nastopal v B2-ligi v ekipi Stella Azzura iz Rima, Bocchini pa v B1-ligi v Riveru Vado basket v Liguriji.

ZENSKI NOGOMET - Po zmagi proti Švedski (4:0) so se Italijanke uvrstile v finale EP U19. Igrale bodo proti Nemčiji.

74.615 - Toliko bo prostovoljev na letošnjih olimpijskih igrah v Pekingu. Na izbor se je prijavilo okrog 1,1 milijona kandidatov. Med natanko 74.615 izbranimi prostovoljci naj bi jih bilo tudi okrog 1.000, ki ne prihajajo iz Kitajske.

KOZMUS - Brežinski atlet Primoz Kozmus, svetovni podprvak v metu kladiva, ki ima trenutno tretejti izid sezone na svetu, je po tridevdesetnem premoru zaradi poškodbe levega kolena spet začel trenirati. V hrvaškem olimpijskem centru na Bjelolasici bo ta teden treniral predvidno, naslednji teden pa bo obremenitve nekoliko stopnjeval. Če ne bo občutil bolečin, bo v nedeljo nastopil na državnem prvenstvu v Mariboru.

REKORD - Plavalka Alessia Filippi je na absolutnem državnem prvenstvu pri Trevisu izboljšala evropski rekord v prostem slogu na 1500 m. Plavala je s časom 5:58,4.

DOSMRNTNA PREPOVED - Nekdanji vrhunski atletski trener Trevor Graham, ki je med drugim skrbel tudi za Marion Jones, Justinom Gatlinom in Timom Montgomeryjem, je dobil dosmrtno prepoved vskršnega delovanja v kraljici športov. Svoje športnike je namreč oskrboval s prepovedanimi poživili.

OREL - V Udinejševem taboru so včeraj predstavili nove drese v stilu 50. let. Majčke krasile orel, ki je simbol Furlanije in tudi dežele FJK.

GIROVELA - Riva del Garda Pregis je obdržala roza majico. V 19. etapi je spet slavila zmago, druga je bila Castelsanpietro Terme Gammapadue, tretja pa Emiglia Romagna Randora. Baia di Sistiana je bila včeraj še sedma med osmimi posadkami.

NOGOMET NA MIVKI - Danes za uvod proti Salomonskim otokom

Michele Leghissa na četrtem SP FIFA

V Franciji tudi nekdanji vratar kriške Vesne Germano Fabro

Svetovno prvenstvo nogometa na mivki, četrtič pod pokroviteljstvom svetovne nogometne zveze FIFA, se prvič seli na staro celino. Doslej so vse izvedbe bile v Rio De Janeiru v Braziliji. V francoskem Marselju se bo začelo danes in nadaljevalo vse do 27. julija. Na SP bo nastopila tudi Italija, s katero nastopa tudi slovenski nogometaš Michele Leghissa (Friulpesca Lignano A-liga in Gonars v elitni ligi) iz Medje vasi. V širšem izboru selektorja Magrinija je tudi nekdanji vratar kriške Vesne Germano Fabro. Na SP se je uvrstilo 16 ekip. Italija računa, da se bo uvrstila vsaj med najboljših osem. Naslov svetovnega prvaka branijo Brazilci, ki spadajo tudi letos v ožji krog favoritov skupaj s Portugalci, Francozi in Španci. Italija bo v skupini B igrala proti Salvadorju, Salomonskim otokom in Portugalski.

»Azzurri« bodo danes igrali proti Salomonskim otokom (ob 14.45, posredni prenos po RaiSportPiù ob 20. uri), pojutrišnjem pa proti Salvadorju (ob 17.45 po RaiSportPiù). V ponedeljek bo Italija še proti Portugalski, ki je glavni favorit za prvo mesto v skupini B.

Michele Leghissa (na posnetku na lanskem SP v Rio De Janeiru) je doslej na 3 svetovnih prvenstvih pod okriljem FIFE zbral 6 nastopov, dosegel pa je tudi en zadetek

ANSA

PLANINSKI SVET

V začetku avgusta Vevnica, nato Triglav

SPDG opozarja člane na dva zanimiva, a istočasno zahtevna planinska izleta. Prvi bo 3. avgusta (Vevnica), drugi pa od 9. do 11. avgusta na Triglav. Vzpon na Vevnico je primeren le za dobro pripravljene planinice, vajene zavorovanih plezalnih poti. Spremlja Vanja Sossou. Na Triglav pa bodo planinci krečili iz Gorice. Spremljala jih bosta Andrej Rosano in Mitja Morgut.

Goričani na Säulecku (3085m)

Člani Slovenskega planinskega društva iz Gorice so se prejšnji konec tedna podali v avstrijske Visoke Ture, ki so tako kot ostali vrhovi v Alpah od Mont Blanca do Triglava v teh najgodnejših in najprijaznejših poletnih mesecih množično obiskani. Tokrat so izbrali goro Säuleck (3085m), ki se dviga na severu Koroške ob meji s Salzburško deželjo.

V soboto popoldne je lepa skupina osemnajstih Goričanov iz dna doline Dösentala krenila proti koči Arthur von Schmid-Haus. Pot, ki vodi do postojanke, se vije po pobojih obširne, nekoč ledeniške doline in vodi mimo posameznih planšarij. Vode, ki po gorskih bregovih žubori v dolino tu ne primankuje. Posebnost teh gora pa je temna granitna barva skalnatih sten in grebenov.

Že pred prihodom v kočo so sivi oblaki prekrili nebo in postregli z dežjem, ki je v teh dveh dneh bil njihov zvesti spremljevalec. Koča avstrijskega planinskega društva se nahaja ob visoko-gorskem jezeru Dösnar See na nadmorski višini dva tisoč tristo metrov. Da je v njen vse v najboljšem redu in da je piva v izobilu, skrbijo prijazni oskrbniki in oskrbnice. Ob alpinistih, turističnih, samotarjih in drugih kategorijah privržencev gorskega sveta zahajajo v kočo tudi večje skupine osnovnošolskih otrok iz urbanega koroškega središča Špital, ki tam preživljajo poletno kolonijo. Večer je v koči minil sproščeno s plesom po taktu skladb bratov Avsenik. Nedejško jutro se je držalo napovedi meteorologov in postreglo s sivino. Klub temu pa se je nekaj članov odločilo, da bo poskusilo priti na vrh Säulecka. Na vršnih strminah pod vrhom gore pa se jih je Säuleck odresel s silnim vetrom in dežjem. (VaS)

SPDG in PD Nova Gorica na gori Pisimoni

Že drugo leto zapored so se člani SPDG/Gorica in PD/Nova Gorica odločili, da bodo priredili skupen izlet. Po lanskem zelo uspešnem izletu na Bri-

celjk so se letos odločili, da bodo okušili divjino in samoto Karnijskih Alp. Cilj letošnjega izleta je bil redko obiskani vrh Pisimoni (staro slovansko ime naj bi bilo Počimunh). Z avtobusom so se prijepljali do vasi Ovedasso, na desni strani reke Bele, ki je naravna pregrada med Karnijo in Kanalsko dolino. Tam se je takoj začel strm vzpon po zelo poraščeni gozdni stezi. Po približno treh urah se je strmina umirila na približno 1500 m.n.m. in iz gozda so prispeli do prvih skal. Nato pa je bila potrebna še ura hodila do vrha. Po kratkem počitku so se spustili na severno stran, ki je bolj skalnata in zanimiva, preko doline potoka Simon pa so se vrnili na izhodišče. Na celotni turi niso srečali nikogar in tudi iz vpisne knjige na vrhu je bilo razvidno, da je to območje zelo redko obiskano. Nič čudnega, tura je zelo naporna kajti do vrha je treba premagati kar 1600 m.n.m., pri sestopu pa je treba biti zelo pazljiv, ker je steza gosto poraščena in slab označena. Tura je priporočljiva za izkušene planince z dobro telesno kondicijo, ki ljubijo samotne steze daleč stran od planinskih postojank.

Kip Juliusu Kugyju

Na njegov 150. rojstni dan, v soboto bodo člani odbora »Julius Kugy – Trst« odkrili v Ljudskem vrtu v Trstu (Tomasinijeva gredica) doprsni kip velikega gornika J. Kugyja. Slovesno odprtitev bo ob 11. uri.

SPDT ob 150. letnici Juliusa Kugyja...

Osvrtnica proslava Planinske Zvezde Slovenije pa bo v soboto, 19. 7. in v nedeljo 20. 7. 2008 v dolini Trente, ki je bila Kugyju nadvses draga.

Nedeljskega slavlja v dolini Trente se bodo udeležili tudi Tržaški planinci. V ta namen načrtuje SPDT v nedeljo, 20.

julija 2008 zanimiv avtomobilski izlet. Izletniki se bodo zbrali ob 8. uri na Opčinah pri hotelu Danev. V jutranjem delu izleta se bodo po krožni poti podali mimo Korit Tolminke in Zadlaščice, ki predstavljata izjemno naravno znamenitost okolice Tolmina. Tolminka, ki izvira v Krnskem pogorju nad planino Pollog, se kmalu zareže v globoko sotesko in dolbe okoli 200 m dolga in 5 do 10 m široka korita. Najbolj veličastna so ob sotočju Tolminke in Zadlaščice. Pod Hudičevim mostom je za Julisce Alpe

boto, v sodelovanju s Fundacijo Coronini/Cronberg in Goriško občino slovensnost ob 150-letnici rojstva Julija Kugyja. Alpinist, pisatelj in glasbenik se je namreč rodil pred 150 leti v Gorici v Cotoničevem dvorcu, kamor se je tržaška družina zatekla pred nevarnostjo epidemije kolere. Slovesnosti, ki bo ob 10. uri, se bodo poleg članov goriških planinskih društev in predstavnikov ustanov udeležili tudi predstavniki planinskih organizacij s Koroške in Slovenije.

Goriški planinci na Počimunhu v Karniji

nenavadni izvir tople vode, ob cesti nad njim pa 600 m dolga Dantjejeva jama. Poimenovali so jo po italijanskem pesniku ker so domnevali, da si jo je slednji ogledal v času obiska pri Oglejskem patriarhu. Krožna pot predvideva uro hoje. Priporočamo primerno, planinsko obutev. Če bo čas dopuščal se bodo planinci povzpeli še do vasice Čadrg, visoko nad Tolminko. Po krajskem postanku za malico bodo nadaljevali pot v Trento, kjer bo ob 15.30 pri Kugyjevem spomeniku osrednja slovesnost PZS. Izlet vodi Peter Suhadolc. (M.P.)

... in goriški CAI

Goriška sekcija CAI prireja v so-

Člani goriškega SPDG na Säulecku v Visokih Turah

Člani goriškega SPDG na Säulecku v Visokih Turah

Avtobusni izlet SPDT na Vršič in Sleme (1911m)

Zelo lep in zanimiv bo izlet na

Vršič in Sleme, ki ga SPDT organizira v nedeljo, 27. julija 2008. Izleta se lahko udeležijo tisti, ki ljubijo zahtevnejše vzpone in tudi tisti, katerim je pri srcu le varna hoja po visokih Julijih. Odhod avtobusa bo ob 6.30 iz Trsta, s trga Oberdan in ob 6.45 s trga v Sesljanu. Udeležencem bodo na razpolago kar tri možnosti:

a) avtobus bo pripeljal planinice do Planice. Od tu se bodo, le izkušeni planinci z dobro kondicijo, v spremstvu Elč Abram, povzpeli iz doline Tamarja po precej zahtevni in strmi poti na Sleme. Vrh bodo dosegli po treh urah in pol

TENIS - Po turnirju ITF v Darmstadt

Paola Cigui izboljšala mesto na WTA lestvici

Naša najboljša teniška igralka Paola Cigui je po nastopu na mednarodnem turnirju ITF z nagradnim skladom 25.000 dolarjev v Darmstadtu še izboljšala mesto na svetovni jakosti lestvice. Z dvema zmagama v kvalifikacijah in posledično uvrstitevijo v glavni turnir je pridobila dve piki in bo po ažuriranju lestvice okoli 790. mesta. V nedeljo je brez težav premagala Hrvatico Merlič (še brez točk WTA) s 6:4, 6:2, v drugem krogu kvalifikacij pa je bila boljša od Avstralke Hubacek (867. mesto) s 7:5 in 6:3 in se tako uvrstila na glavni turnir.

Tu se je igralka padriške Gaje posredovala s starejšo, 26-letno igralko iz Slovaške Kucovo, št. 248. Začetek dvoboja je bil v znamenju izkušenje Slovakinje (4:2), nato pa je Paola s preprčljivo igro povedla najprej na 4:5, nato še na 5:6. Nekaj napak je 19-letni Paoli onemogočilo, da bi zaključila niz v svojo korist. Po porazu s 7:6 je izgubila nekaj samozavesti in prepustila drugi niz Kucovi (6:1). »Z nastopom sem zadovoljna. Opazila sem, da sem proti igralkami višjega ranga povsem

konkrečna,« je povedala Paola, ki bo naslednji teden nastopala na odprttem turnirju v okolici Brescie. Italijanski turnir bo Paoli omogočil pridobivanje točk za izboljšanje italijanske jakosti lestvice. Trenutno je Paola igralka 2.3 kategorije. Po Bresci pa jo čaka nastop na ITF turnirju v Riminiju (nagradi sklad 75.000 dolarjev): »Do konca letosnje sezone bi rada še izboljšala mesto: cilj je uvrstitev okoli 500. mesta. Mislim, da je povsem dosegljivo, saj že sedaj brez težav premagujem igralke, ki zasedajo od 600. do 700. mesta,« je napovedala Paola.

TURNIR NA VRHU - Na turnirju KD Danica v malem nogometu na Vrhu bodo nočoj (ob 20. in ob 21. uri) igrali polfinalni tekmi. Jutri pa bo na sporednu finale.

TURNIR SKALA V GABRJAH - Izidi: Štandre - Martinčina 2:3; Quelli del... - Timava 1:4; Rupa Peč - Doberdob 3:2; Gabrje - Sovodnje ribiči 3:2; Ločnik - Axa Immobiliare 6:6; danes: 19.15 Quelli del... - Devin, 20.15 Gabrje - Doberdob, 21.15 Sovodnje ribiči - Rupa Peč, 22.15 Ločnik - Števerjan.

hoje. Tu se bodo srečali z ostalimi planinci in se skupaj podali - vrnili na Vršič;

b) Avtobus bo nadaljeval pot proti Vršiču, ki je s svojimi 1611m najvišji slovenski cestni prelaz, ki povezuje Gorenjsko s Trento. Pri Ruski kapelici pod Vršičem, ki je posvečena prav žrtvam (v glavnem ruskim ujetnikom iz 1. svet. vojne), ki so ta prelaz gradili, bodo izstopili tisti planinci, ki se bodo odločili le za krajski izlet. Po starri, nezahtevni Vršički cesti bodo prišli do prelaza in do Postarskega doma, kamor bodo došpeli v približno eni uri hoje;

c) Tretja skupina pa se bo povzpela na Slemo po poti, ki se z Vršiča rahlo vzpenja med ruševjem in kamenjem, po lepo označeni poti do večje travnate jase z malimi jezerci, ki se nahaja tik pod vrhom. Tu se v poletnih mesecih pasejo ovce.

Sleme obdajajo mogočne gore, kot sta Velika Mojstrovka in Jalovec. Krasen je tudi razgled na dolino Tamar, na Kranjsko goro in okolico. Ob sestopu se bodo udeleženci izleta ustavili pri spomeniku, ki so ga leta 1953 postavili Kugyju. Prijave (čimprej) sprememata: Livio tel. 040/220155 in Vojko tel. 040/2176855 ali 3335994450. (V.K.)

Planinska sezona je na višku

Goriški planinci se ob koncu prihodnjega tedna odpravljajo na tridnevni izlet v Dolomite. Če bo teko vse po načrtu, bodo obiskali vrh Croda del Becco, vrh Piccola Croda Rossa (Kleine Gaisl) in vrh Sennes.

August pa je namenjen zahtevnejšim turam: 3. avgusta je na vrsti Vevnica, v sodelovanju s PDB (zelo zahtevna tura), dobro uvežbani planinci se od 9. do 11. avgusta odpravljajo iz Gorice na Triglav, konča meseca, 29., 30. in 31. avgusta pa je v programu vzpon na Adamello, tritočak na meji med Tridentinsko in Lombardijo.

Obvestilo SPDG

Tako kakor lani in že vrsto let, je društveni sedež v juliju in avgustu zaprt. Z rednim dežurstvom ob četrtkih bomo spet začeli v septembru. V nujnih primerih naj se člani obrnejo neposredno do odbornikov. Tudi za plačilo članarine.

NOVOST - Iz Romunije prihaja loganov mlajši brat

Sandero - dobro vozilo za kupce z bolj plitvimi žepi

Osnovna različica, zelo preprosta, velja 7.350 evrov

Dacia sandero je v svojih sestavni delih za tri četrtine enaka loganu, kljub temu pa je sandero povsem novo vozilo. Zunanji videz je skladnejši in sodobnejši, po obliku je petvratna limuzina, ostaja pa kot tudi njegov starejši brat logan primeren za vsakovrstne ceste, istočasno pa je cenovno ugoden in enostaven za vzdrževanje.

Sandero je dolg 402 cm in ima 320 litrov prostora v prtljažniku, poganjata ga dva bencinska štirivaljnika, šibkejši im a1390 kub. cm in zmore 75 KM pri 5500 obratih in 12 m pri 3000 obratih, kar je s prednjim pogonom in petstopenjskim ročnim m nejalčnikom dovolj, da doseže 161 k na uro; močnejši je 1600 kubični štirivaljnik, tudi ta je bencinski, ki pa pridelava 87 KM in 128 Nm pri istem številu obratov, kot njegov šibkejši brat, dosega pa najvišjo hitrost 174 km na uro.

Sandero izhaja z istega tekočega traku kot logan, ima pa tudi veliko skupnih delov z njim, kar je seveda prispevalo k ugodni nakupni ceni. Osnovna različica velja pri nas 7350 evrov in je praktično samo karosrija z motorjem in štirimi kolesi. Voznik mora biti zadovoljen z nenačavljenim volanskim obročem, tudi servo napravi se mora odpovedati, njegov sedež je pomicen samo vzdolžno ter po naklonu, medtem ko zadnja klop ni deljiva. Prav tako ni prednjega stabilizatorja, radia, električnega pomika stekel in ogledal.

Višji stopnji opreme ambience in laureate odpravljata te »pomanjkljivosti«, čeprav ne v celoti. Klimatsko napravo na primer je treba v vsakem primeru dokupiti. Kakorkoli že, 9.500 evrov za najdražjo 1,6-litrsko različico z opremo laureate je še kar ugoden nakup.

Sandero je namenjen tržišče, kjer so ceste slabše kot pri nas, pa tudi bencin je lahko slabše kakovosti. Zato pa je vzdrževanje mnogo bolj enostavno, saj je elektronika sanderu dokaj tuja stvar.

Dizelska motorja 1,5 dCi (70 ozroma 85 KM) so napovedali za letošnjo jesen.

Stran pripravil **Ivan Fischer**

NISSAN NOTE - Druga generacija

Družinski avto, ki združuje drzno zasnovo in prostorno ter udobno notranjost

Nissanov note doživlja drugo generacijo, ostaja pa družinski avto, ki posrečeno kombinira drzno zasnovo in eno najbolj prostornih ter najbolj udobnih notranjosti v svojem razredu vozil.

Zahvaljujoč svoji veliki medosni razdalji in drsnemu zadnjemu sedežu lahko note potnikom zadaj nudi obično prostora za noge, kar pomeni ne le, da je potovanje za potnike na zadnjem sedežu udobnejše, temveč tudi, da očka oz. mamice med vožnjo v rebra ne bo zbadal par koljen.

Nissan slovi po »živiljenjskosti« svojega razvoja novih vozil. Med oblikovanjem avtomobila note je bilo na primer inženirje moč videti, kako so tavali po parkiriških supermarketov in opazovali, kako kupci zlagajo vrečke v svoje automobile. Spoznanja so nato uporabili pri avtu note, ki ima nizek prag prtljažnika in drsni zadnji sedež, da lahko uporabnik po potrebi poveča odlagalni prostor.

CADILLAC - Kmalu naprodaj tudi pri nas

Iz ZDA prihaja luksuzni roadster XLR-V

Pred 4 leti je Cadillac uradno stopil v klub proizvajalcev luksuznih roadsterjev s svojim cadillac XLR. Sedaj je tu serija V, ki jo poganja zmogljiv motor 8V 4,4-litrski northstar in ki zmore 450 KM. Cadillac XLR-V je visoko tehnološki avto, po estetski plati pa ke zelo dopadljiv, čeprav je nekoliko tuj evropskemu okusu. Maska je zelo agresivna, tudi stranske rezhe za zračenje, ki jih XLR-V podedoval od modela CTS, mu dajejo dokaj mišičast videz. Notranjost je seveda izredno luksuzno opremljena, kot je za ameriške avtomobile zgornjega razreda značilno. XLR-V se ponaša s head up zaslonom, ki projicira glavne podatke o delovanju motorja, na prednje steklo, kot pri velikih BMW ali pa na lovskih letalih. Cena ameriškega roadsterja za sedaj še ni znana, bo kmalu na voljo tudi v italijanskih salonih.

ZDA

Corvette si utira pot po Evropi

Corvette je na oni strani Atlantika legenda, v Evropi pa se uveljavlja le s težavo. Od leta 2004, ko je (takrat še kot Chevrolet corvette) debitirala na salonu v Ženevi, so jih v evropskih koncih prodali okoli pet tisoč.

Dobrih 1.200 avtomobilov na leto v celotni Evropi res ni številka, ki bi pomenila prodajni uspeh, a je hkrati številka, ki dokazuje, da ima corvette v Evropi svoj krog ljubiteljev. In (kar krepka) prenova, ki jo je doživelja z modelnim letom 2008, zna to številko še povečati.

Tehnične spremembe lahko sicer kar hitro naštejemo, a se jih je že zaradi povsem novega motorja vredno lotiti bolj natančno. Novi agregat ima oznako LS3 in prostornino 6,2 litra (seveda gre za osemvaljnik) - od starega (z oznako LS2) ima za 196 kubičnih centimetrov večjo prostornino, in to izključno zaradi večje vrtine (s 101,62 milimetra so jo povečali na 103,25). Gib ostaja pri kratkih 92 milimetrih.

- 12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
13.05 Nan.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
15.00 Variete: Trebisonda
15.10 Nan.: Heidi
15.30 Šport: Rai sport
15.35 Kolesarstvo: 12. etapa 95. Tour de France
17.30 Atletika: VN Belgije
18.00 Geo magazin 2008
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved, športne vesti
20.05 Šport: Speciale Tour de France
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Film: Il pranzo della domenica (kom., It, '03, i. M. Ghini, B. De Rossi)
22.45 Deželni dnevnik, sledi Primo Piano
23.25 Dok.: Sfide Olimpiche
0.15 Nočni dnevnik in vremenska napoved
0.25 Aktualno: Off Hollywood 2008

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
6.15 Nan.: Kojak
7.40 Nan.: Robinsonovi
8.15 Nan.: T.J. Hooker
9.30 Nan.: Miami Vice
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: Febbre d'amore
11.50 Nad.: Bella è la vita
12.20 Nan.: Distretto di polizia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Popoldanski Forum
15.00 Nan.: Road to justice - Il giustiziere
16.00 Nad.: Sentieri
16.50 Film: Don Camillo e i giovani d'oggi (kom., It, '72, r. M. Camerini, i. G. Moschin)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Variete: Ieri e oggi in tv
19.50 Nan.: Tempesta d'amore
20.20 Nan.: Renegade
21.10 Film: Speed 2 - Senza limiti (akc., ZDA, '97, r. J. De Bont, i. S. Bullock, J. Patrick)
22.40 Dnevnik in vremenska napoved
0.00 Film: Io tigro, tu tigri, egli tigra (kom., It, '78, r. G Capitani, r.-i. R. Pozzetto)

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik - Mattina
8.50 Nan.: Tutti amano Raymond
9.20 Film: Un'estate con i fantasmi (kom., Kanada/Avstrija, '03, r. B. Neuberger, i. N. Culka)
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nan.: My life
15.55 Nan.: Una mamma per amica
17.00 Film: Rosamunde Picher: Sogno di un'estate (kom., Avstrija/Nem, '04, r. D. Kehler, ig. L. Bahr)
18.50 Kviz: Jackpot - Fate il vostro gioco (vodi E. Papi)
20.00 1.20 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Veline
21.10 Nan.: The Tudors
23.20 Nan.: Big Shots
0.20 Nan.: Sex & Law

- 6.20** Dnevnik
6.30 Nan.: Otto sotto un tetto
6.55 13.40, 17.15 Risanke
9.55 Nan.: Sabrina, vita da strega
10.30 Nan.: Buffy
11.30 Nan.: Smallville
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.35 Kviz: MotoGp - Quiz
14.30 Risanke: Lupin III.
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Summer Dreams
16.25 Nan.: Summer Crush
16.50 Nan.: Un genio sul divano
18.30 22.05 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Friends
20.05 Nan.: Love Bugs 2
20.45 Aktualno: RTV - La tv della realta'

- 21.10** Nan.: Don Luca c'è (i. L. Laurenti, V. Graci)
22.10 Nan.: Belli dentro
23.15 Film: Nickname: Enigma (tril., ZDA, '05, i. J. Morris, J. Bon Jovi)
1.05 Dnevnik - Športne vesti

- 7.00** 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: Domani si vedra'
9.30 15.40 Dokumentarec o naravi
10.35 Nad.: Cuore
12.50 Proza: L'inferno
13.30 Aktualno: ...A tutto gas
14.00 Aktualno: La Tv delle liberta'
19.10 Inf. odd.: L'Ape Regina
20.00 Salus Tv
20.05 Inf. odd.: Qui Cortina
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nad.: Police rescue
22.40 Klasična glasba
23.30 Dialog z ...
23.55 Aktualno: Incontri al Caffe' de la Versiliana

- 7.00** Aktualno: Omnibus estate
9.15 Aktualno: Punto Tg - Due minuti un libro
9.30 Aktualno: Le vite degli altri
10.30 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Alla conquista del West
14.00 Film: La calata dei Barbari (akc., Nem/It/Rom, '71, r. R. Siódmaik, i. L. Harvey)
16.05 Nan.: Il ritorno di missione Impossible
17.05 Nan.: New Tricks
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 1.05 Dnevnik
20.30 Variete: Markette - Doppio brodo
21.10 Nan.: Stargate SG-1
23.40 Nan.: Sex and the City
0.15 Dok.: Delitti

- 7.00** Odmevi
8.00 Na zdravje! (pon.)
9.15 15.45 Risana nanizanka
9.35 Kviz: Male sive celice
10.20 Nan.: V dotiku z vodo
10.45 Dok. odd.: Stebri slovenskega gledališča
11.40 Svetlo in svet
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Stari in novi obrazi Evrope: Slovenija (pon.)
13.40 Nad.: Strici so mi povedali: Fačuk
15.10 Mostovi - hidak
16.10 Kratki dok. film: Dana in Ramadan
16.25 Enajsta šola
17.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Jasno in glasno (pon.)
18.15 Duhovni utrip
18.30 Žrebanje deteljice
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Dok. film: Burma (dok, Fr, '89)
20.45 Tednik
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan
23.35 Film: Mollyjina pot (dram, Nem, '05, r. E. Atef, i. M. McKinley)
1.00 50 let Televizije (pon.)

- 6.30** 9.00, 12.00, 0.50 Zabavni infokanal
7.00 15.35 50 let televizije
11.00 Otroški infokanal
13.35 Tedenski izbor - Brez reza: dr. Andrej Bajuk
14.05 dok. nan.: Aziske poti pod nebom
15.05 Nad.: Blisk
16.00 Gledamo naprej
16.25 Evropski magazin
16.55 Med valovi
17.25 Mostovi-Hidak (pon.)
18.00 Dnevnik Tv Maribor: Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
18.55 Z glasbo in plesom
19.30 28. tekmovanje slovenskih godb
20.05 Film: Rop tretjega rajha (kom, Srbija/Crna gora, '04, r. Z. Šotra, i. D. Nikolić)

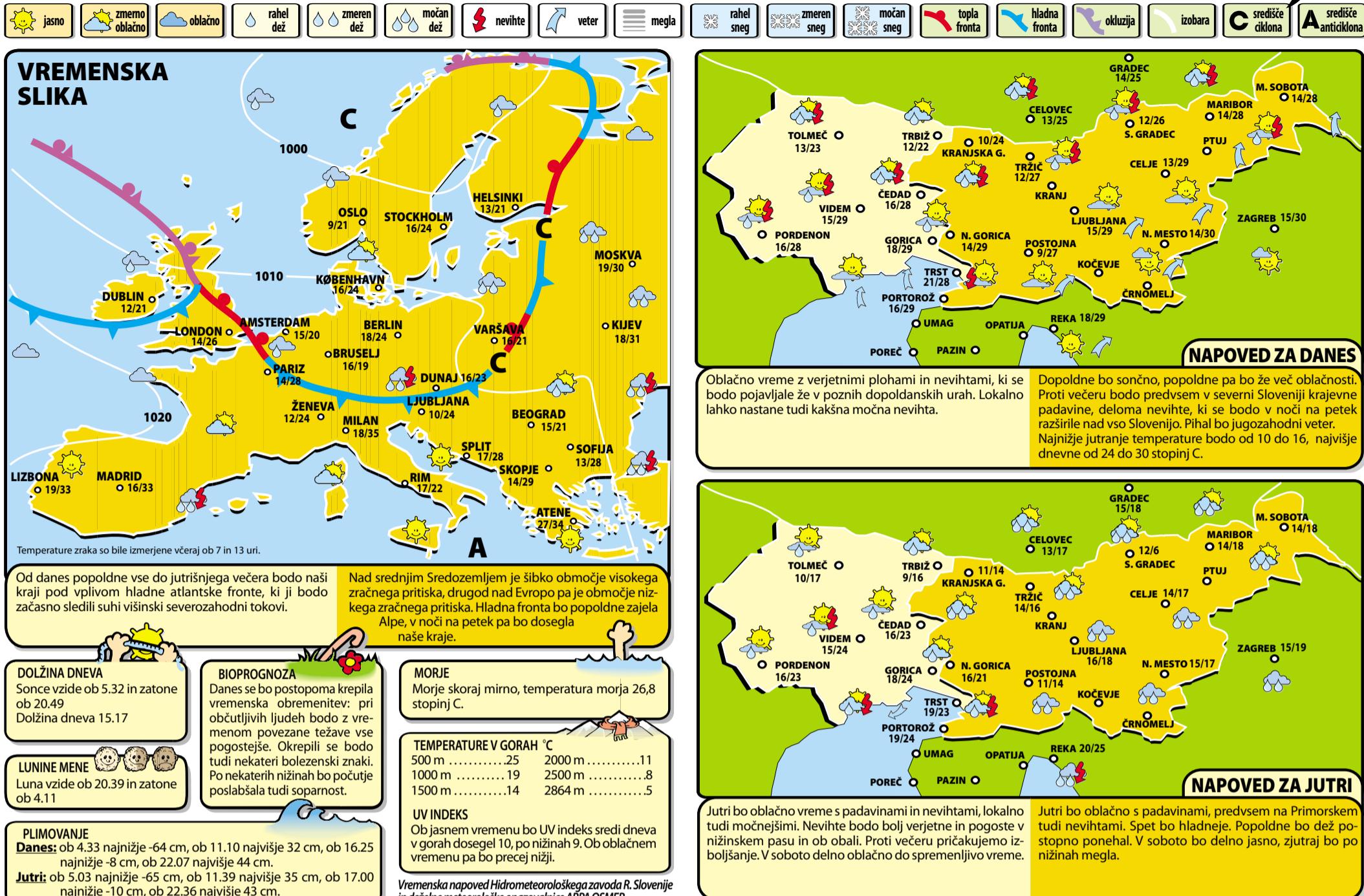
- 21.45** Nad.: Pod rušo
22.40 Film: Ugriz male ribe (komična dram, ZDA, '94, r. G. Huang, i. K. Spacey)
23.55 50 let Televizije

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 26. mednarodni pokal v plesih Globus
15.30 20.25 Kulturni magazin: Artevisione
16.30 Športna oddaja
18.00 Evropski magazin (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Športne vesti
19.25 Glasb. odd.: In orbita
19.55 Potopis
20.55 Dok. oddaja
21.55 Avtomobilizem
23.50 Tv poper
23.05 Doma pri... Oto Pestner
23.45 Čezmejna Tv TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

- 11.30** 20.00 Dnevnik Tv Primorka in vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Mojca in medvedek Jaka
18.45 Pod drobnogledom (pon.)
19.45 Kulturni utrnek
19.55 EPP
20.20 Kultura
20.30 Kmetijska oddaja
21.30 Noč v Ankaranu
22.45 Kulturni utrnek (pon.)
23.00 Dnevnik Tv Primorka, kultura in vremenska napoved (pon.)

- RADIO**
RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar; 7.30 Prva izmena 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena - 2. del; 11.15 Studio D - Soncu naproti; 12.00 Istrska srečanja; Napovednik; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga: Arto Paasilinna - Zajčje leto (15. del); 18.00 Glasbeni slovarček; 19.20 Napovednik, sledita Večerni list in Zakljueček oddaj.
- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jurjanjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Olimpijsko odštevanje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 15.00 Samopredstavitev kandidatov za OS Izola; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Rock roko umije; 22.30 Od glave do Rapa.
- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Dorothy e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

- SLOVENIJA 1**
 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evrožvenket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahirko noč, otroci; 20.00 Večer domaćih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.
- SLOVENIJA 2**
 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.

INDONEZIJA - Tretjič po letu 1967 kremacija člena kraljeve družine

Več sto tisoč udeležencev na kraljevem pogrebu na Baliju

BALI - Na indonezijskem otoku Bali je v torku potekala za tamkajšnje večinsko hindujsko prebivalstvo izjemno pomembna slovesnost. Tretjič po letu 1967 je potekala kremacija kakega člena kraljeve družine, tokrat najvišjega predstavnika kraljeve družine iz Ubuda, kulturnega središča otoka. Kremacije se je udeležilo kar 250.000 ljudi.

Najvišji predstavnik kraljeve družine iz Ubuda Tjokorda Gde Agung Suyasa, ki je bil izjemno spoštovana osebnost na otoku in ki je umrl marca po dolgi bolezni, je bil kremiran na kraljevem pokopališču s še enim članom kraljeve družine. Iz templja so pred tem do pokopališča prenesli njune posmrtnе ostanke v sarkofagu v dva kilometra dolgi procesiji, v kateri je sodelovalo osem tisoč moških, oblečenih v tradicionalne saronge.

Sarkofag so nosili v 28 metrov visoki konstrukciji iz lesa in papirne kaše, imenovani bade, v oblki mitskega ptiča garuda s sedmimi stolpiči. To, več ton težko konstrukcijo, je nosilo 250 moških, ki so se menjali vsakih 150 metrov. Del procesije je bil tudi sedem metrov dolg zmaj Naga Banda. To konstrukcijo so zatem na pokopališču skupaj s posmrtnimi ostanki začgali, pel pa so raztresli v morju.

Na Baliju so po letu 1967 imeli kraljeve pogrebe le leta 1979 in 2004. (STA)

Procesija s sarkofagom; zgoraj sezig sarkofaga s posmrtnimi ostanki

ANS

FRANCIJA - Med njimi ločitvena sodnica

Sarkozy imenoval viteze častne legije

PARIZ - Francoski predsednik Nicholas Sarkozy je za viteza častne legije imenoval tudi sodnico, ki je vodila ločitveni postopek, v katerem se je Sarkozy ločil od svoje žene Cecilia.

"Mislim, da je bil vesel, da takrat o ločitvi nisem z nikomer govorila," je v torek za francoski časnik *Le Parisien* povedala odlikovana sodnica Nicole Choubrac. Sarkozy in njegova druga žena Cecilia sta vest o svoji ločitvi po večtedenskih spekulacijah javnosti sporočila oktobra lani, tri meseca zatem pa se je Sarkozy poročil z italijanskim pevkom Carlo Bruni. Medtem se je z Maročanom Richardom Attiasom poročila tudi Sarkozyjeva žena Cecilia.

14. julija, na francoski državni praznik, zaslужne osebnosti v Franciji tradicionalno prejmejo odlikovanje viteza častne legije. Letos sta odlikovane poleg omenjene sodnice prejela še bivša franko-kolumbijska talka Ingrid Betancourt in francoski režiser Dany Boon.

Rus daroval milijon evrov za belgijske otroke

BRUSELJ - Ruski milijarder Sulejman Kerimov je po zdravljenju v belgijski bolnišnici v znak hvaležnosti daroval milijon evrov. Denar so nakazali dobrodelni ustanovi, ki skrbi za otroke s hudimi opeklinami. Po poročanju belgijske tiskovne agencije Belga, je Kerimov leta 2006 imel nesrečo, v kateri je utrel opeklino, zdravili pa so ga vojaški bolnišnici Neder-over-Heembeek.

Kerimov naj bi iz hvaležnosti kupil tudi za 400 milijonov evrov delnic belgijske banke Fortis in daroval 50.000 evrov za pospešitev prizadevanj za osvoboditev nekega Belgijca v Afriki. Ruski milijarder sicer zaseda 72. mesto na seznamu najbogatejših ljudi na svetu.

Tajki med operacijo v bolnišnici »ukradli« ledvico

BANGKOK - Tajki je vložila pritožbo na policiji zoper neko zasebno bolnišnico, potem ko je ugotovila, da ji manjka ena ledvica. Po poročanju medijev naj bi ji ledvico "ukradli" med operacijo jajčnikov pred dvema letoma. Kot je policistom pojasnila 43-letna tovarniška delavka Gasorn Pumchang, je šele nedavno odkrila, da ji manjka desna ledvica, ko se je zaradi pogostih bolečin v ledvenem delu in omedlevic odločila za rentgenski pregled. Pred tremi leti, ko je bila nazadnje na tovrstnem pregledu, je imela še obe ledvici.

Policija je že sprožila preiskavo. Če bodo ugotovili, da je šlo za kaznivo dejanje, storilcu grozi do deset let zapora.

Štirinožni tat sredi kampa ukradel denarnico

DRESDEN - Nemška tiskovna agencija dpa poroča o nenavadnem prijetljaju, ki se je zgodil sredi kampa v Radeburgu pri Dresdenu, kjer je rakun 65-letnik ukradel denarnico.

Kot je v torek sporočila predstavnica policijske uprave iz Dresdna, naj ne bi obstajali indici, po katerih bi bil storilec lahko kdo drug. Tatu na štirih nogah namreč izdajajo sledi, ki jih je za seboj pustil v prednjem šotoru, kot tudi zaužita živila. Ostali gosti kampa so kriminalno početje rakunov opazili že večkrat doslej. V tem primeru so bili tatovi "bogatejši" le za pet evrov in 500 čeških kron (okoli 21,5 evra). (STA)